

Opvolging uitvoering
Globale evaluatie overstromingen 2010 &
Resolutie wateroverlast
2de rapportering (2013)

CIW 9 juli 2013

Inhoud

Leeswijzer	4
1 Inleiding	5
1.1 CIW rapport Globale evaluatie overstromingen 2010 (GEOS)	5
1.2 Resolutie wateroverlast (ResW)	5
1.3 Rapportering uitvoering GEOS en ResW	6
2 Stand van zaken uitvoering acties “Globale evaluatie overstromingen 2010”	7
2.1 Ruimte voor water en vasthouden aan de bron	11
2.2 Infrastructuur en onderhoud	29
2.3 Crisisbeheer	52
2.3.1 Voorspelling en waarschuwing	52
2.3.2 Nood- en interventieplanning	61
2.3.3 Permanentiediensten	65
2.4 Samenwerking	66
2.4.1 Waterbeheerders en hulpdiensten	66
2.4.2 Waterbeheerders onderling	68
2.4.3 Waterbeheerders en Assuralia	73
2.4.4 Met andere gewesten/landen	74
2.5 Databeheer en watersysteemkennis	76
2.6 Juridische instrumenten	80
3 Opvolging Resolutie wateroverlast	105
BIJLAGE: stand van zaken uitvoering deelacties	121

Leeswijzer

Dit document bevat de **tweede rapportering** van de uitvoering van de acties opgenomen in het rapport “Globale evaluatie overstromingen 2010” dat de CIW opstelde naar aanleiding van de zware overstromingen die Vlaanderen hebben getroffen in november 2010.

Daarnaast geeft het document ook een overzicht van de uitvoering van de Resolutie wateroverlast van het Vlaams Parlement.

Hoofdstuk 1 “Inleiding” schetst het algemeen kader van deze tweede rapportering van de uitvoering van de “Globale evaluatie overstromingen 2010 en de Resolutie wateroverlast.

Hoofdstuk 2 “Stand van zaken uitvoering acties “Globale evaluatie overstromingen 2010” geeft per actie aan wat de stand van zaken van de uitvoering is voor 2013.

Hoofdstuk 3 “Opvolging Resolutie wateroverlast” geeft een overzicht van de uitvoering van de Resolutie wateroverlast.

De bijlage bevat het overzicht van de stand van zaken van de uitvoering van de deelacties uit de “Globale evaluatie overstromingen 2010”.

1 Inleiding

Vlaanderen werd in de periode van 13 tot 16 november 2010 getroffen door zware overstromingen.

In het debat dat volgde op de watersnood werd meermaals gewezen op de nood aan een gecoördineerde aanpak van de wateroverlastproblematiek in Vlaanderen. De rol van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW), als overlegplatform van de waterbeheerders en de bij het waterbeleid betrokken instanties, hierin is belangrijk. Binnen deze rol kreeg de CIW de opdracht een gecoördineerd, globaal evaluatierapport van de overstromingen van november 2010 op te stellen.

1.1 CIW rapport Globale evaluatie overstromingen 2010 (GEOS)

De CIW keurde op haar vergadering van 12/05/2011 het rapport “Globale evaluatie overstromingen 2010” goed. Het document bestaat uit twee luiken: een inventaris en een actieplan.

De *inventaris* beschrijft op een geïntegreerde manier waar zich overstromingen hebben voorgedaan en schetst de belangrijkste aandachtspunten voor het vrijwaren van ruimte voor water en het vasthouden van hemelwater, het onderhoud en de infrastructuur van waterlopen, de samenwerking tussen crisiscellen, hulpdiensten en waterbeheerders, het databeheer en de watersysteemkennis en het juridisch instrumentarium. Een uitgebreide beschrijving van de overstromingsgebeurtenissen per gemeente is terug te vinden in de inventarisatieverslagen van de bekkensecretariaten.

Het *actieplan* zet in op een mix van acties om de veiligheid tegen overstromingen te verhogen, van concrete investeringswerken op de locaties waar zich in november wateroverlast heeft voorgedaan, over het optimaliseren en aanpassen van regelgeving en het uitwerken van nieuwe beleidsinstrumenten tot het versterken van de samenwerking tijdens crisismomenten. Doorheen het document zijn een aantal acties als prioritair aangeduid. Het actieplan focust op Vlaamse beleidsacties en op acties van de gewestelijke waterbeheerders.

De Globale evaluatie overstromingen 2010 is digitaal beschikbaar via www.integraalwaterbeleid.be.

1.2 Resolutie wateroverlast (ResW)

Naar aanleiding van de overstromingen in november 2010 heeft het Vlaams Parlement een Verenigde Commissie (de Commissie Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed en de Commissie Mobiliteit en Openbare Werken) in het leven geroepen, die zich over de overstromingsproblematiek in Vlaanderen heeft gebogen.

In de periode januari tot maart 2011 heeft deze Verenigde Commissie in het Vlaams Parlement regelmatig vergaderd. Vertegenwoordigers van verschillende organisaties hebben er hun bevindingen, bedenkingen en aanbevelingen gegeven over de problematiek van het waterbeheer en de wateroverlast in Vlaanderen.

Het Vlaams Parlement heeft op 07/07/2011 de hieruit voort vloeiende resolutie “betreffende het beheersen van wateroverlast in het kader van een integraal waterbeleid” aangenomen.

De verslagen en de resolutie kunnen geraadpleegd worden via www.vlaamsparlement.be.

➤ Gedachtewisseling op 18 september 2012 over de stand van zaken van de uitvoering van de Resolutie wateroverlast

Op 18 september 2012 vond in het Vlaams Parlement een gedachtewisseling plaats over de stand van zaken van de uitvoering van de resolutie van 7 juli 2011 betreffende het beheersen van wateroverlast in het kader van een integraal waterbeleid. Naar aanleiding hiervan werd het CIW rapport met de eerste rapportering over de uitvoering van de globale evaluatie overstromingen 2010 en de resolutie wateroverlast vooraf overgemaakt aan de

parlementsleden. Deze eerste rapportering van de CIW (zie 1.3) vormde mede de basis voor de gedachtewisseling in het Vlaams Parlement op 18 september 2012.

De CIW en de administraties werden tijdens de gedachtewisseling bedankt voor hun uitvoerige rapportering over de uitvoering van de acties opgenomen in de globale evaluatie van de overstromingen van november 2010 en over de aanbevelingen van de Resolutie wateroverlast.

De verslagen van de gedachtewisseling kunnen geraadpleegd worden via de website van het Vlaams Parlement, meer bepaald [1750 \(2012-2013\)](#).

1.3 Rapportering uitvoering GEOS en ResW

Bij de goedkeuring van de Globale evaluatie overstromingen (12/05/2011) besliste de CIW om jaarlijks te rapporteren over de uitvoering van het actieplan opgenomen in de globale evaluatie.

Aangezien de resolutie wateroverlast in grote mate overeenstemt met de aanbevelingen en acties opgenomen in de Globale evaluatie overstromingen 2010 van de CIW werd vanuit efficiëntieoogpunt voorgesteld om de opvolging van de uitvoering van de Globale evaluatie overstromingen 2010 en van de resolutie wateroverlast maximaal op het niveau van de CIW af te stemmen.

De Resolutie wateroverlast bevat 10 aanbevelingen, die verder onderverdeeld zijn. De aanbevelingen hebben betrekking op verschillende aspecten van het integraal waterbeleid en sluiten aan bij de opdrachten van de CIW als overlegplatform van het integraal waterbeleid binnen Vlaanderen. Bijgevolg staat de CIW in voor het opvolgen van de uitvoering van alle aanbevelingen uit de Resolutie Wateroverlast, met uitzondering van de 10de aanbeveling, dit is de aanbeveling die betrekking heeft op het witboek Interne Staatshervorming, aangezien deze besprekingen in andere fora aan bod komen.

De aanbevelingen uit de Resolutie wateroverlast vormen een belangrijk kader bij de uitvoering van de acties opgenomen in de Globale evaluatie overstromingen.

➤ **De eerste rapportering: CIW rapport Opvolging uitvoering Globale evaluatie overstromingen 2010 & Resolutie wateroverlast (CIW 17/07/2012)**

Op 17 juli 2012 keurde de CIW de 1ste rapportering over de uitvoering van de Globale evaluatie overstromingen 2010 en Resolutie wateroverlast goed. Deze eerste rapportering gaf per actie van de Globale evaluatie overstromingen de stand van zaken van uitvoering door middel van de vermelding van de status en een beschrijving. Daarnaast was per aanbeveling van de Resolutie wateroverlast de stand van zaken opgenomen door middel van een algemene beschrijving op hoofdlijnen.

De totaal rapportering over de opvolging van de uitvoering van de Globale evaluatie overstromingen en de Resolutie wateroverlast werd overgemaakt aan de minister van leefmilieu.

Het CIW rapport "Opvolging uitvoering Globale evaluatie overstromingen 2010 en Resolutie wateroverlast" is digitaal beschikbaar via www.integraalwaterbeleid.be.

➤ **De tweede rapportering: CIW rapport Opvolging uitvoering Globale evaluatie overstromingen 2010 & Resolutie wateroverlast (CIW 9/07/2013)**

Op 9 juli 2013 keurde de CIW de 1ste rapportering over de uitvoering van de Globale evaluatie overstromingen 2010 en Resolutie wateroverlast goed. Ook deze tweede rapportering geeft per actie van de Globale evaluatie overstromingen de stand van zaken van uitvoering door middel van de vermelding van de status en een beschrijving. Daarnaast was per aanbeveling van de Resolutie wateroverlast de stand van zaken opgenomen door middel van een algemene beschrijving op hoofdlijnen.

2 Stand van zaken uitvoering acties “Globale evaluatie overstromingen 2010”

Dit hoofdstuk geeft per actie opgenomen in het CIW rapport “Globale evaluatie overstromingen 2010” aan wat de **stand van zaken van de uitvoering is voor 2013**. Hiertoe werd het document van de 1ste rapportering geactualiseerd en aangevuld met de stand van zaken voor 2013.

De indeling van dit hoofdstuk is dezelfde als de indeling van hoofdstuk 4 (het actieplan) van het CIW rapport Globale evaluatie van de overstromingsproblematiek van november 2010. Enkel de thematitels, de aanbevelingen, de acties en de hierbij horende informatie (omschrijving, initiatiefnemers, status en timing) werd overgenomen uit de globale evaluatie. Voor de andere informatie verwijzen we naar het rapport globale evaluatie.

Voor iedere actie zijn telkens de volgende gegevens vermeld:

➤ **informatie uit het actieplan van het CIW rapport “Globale evaluatie overstromingen november 2010” (CIW 15/05/2012)**

- Omschrijving
- Initiatiefnemer(s)¹
- Status (lopend, op te starten enz...)
- Timing², waarbij het onderscheid wordt gemaakt tussen korte termijn (KT) (opstarten/vastlegging in 2011), middellange termijn (MT) (2012-2014) en lange termijn (LT) (2015 en later)

Een aantal acties werden als prioritair aangeduid. De prioritaire acties zijn in het document aangeduid in rode kleur en onderlijnd.

➤ **informatie ikv rapportering stand van zaken 2012 (1ste rapportering)**

- Link met de Resolutie wateroverlast
bevat een verwijzing naar de desbetreffende aanbeveling(en) uit de Resolutie wateroverlast.
- Link met het CIW Werkplan 2012
bevat een verwijzing naar de desbetreffende procesactiviteit(en) uit het CIW werkplan van 2012. Het volledige werkplan van de CIW met o.m. een beschrijving van de procesactiviteiten kan geraadpleegd worden via www.integraalwaterbeleid.be.
- Status uitvoering 2012
De status van de uitvoering van de acties wordt dmv volgende fases aangeduid: *uitvoeringsfase* (de actie is in uitvoering), *uitgevoerd*³ (de actie is uitgevoerd), *stilgelegd* (onderbreking van de uitvoering van de actie ten gevolge van bepaalde ontwikkelingen), *doorlopend* (er kan geen duidelijk begin- en eindpunt vastgesteld worden), *opstartfase* (nog op te starten), *stopgezet* (er is geen intentie meer om de actie nog uit te voeren), *studiefase* (uitwerken van de plannen/bestek voor uitvoering van de actie), *haalbaarheidsfase* (de actie en de kaders waarbinnen het gerealiseerd moet worden, worden gedefinieerd; er wordt nagegaan of de actie past binnen andere bestaande plannen, wet- en regelgeving; bepaalde aspecten worden bestudeerd; de bestudeerde

¹ belangrijke partners bij een actie (bvb. ikv medefinanciering) worden aangeduid dmv van de vermelding “ism”

² de timing wordt mede bepaald door de beschikbaarheid van middelen

³ uitgevoerd dwz volledig uitgevoerd, maw verder dan CIW niveau (bvb een besluit dat binnen CIW wordt voorbereid wordt pas aangeduid als uitgevoerd na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering)

aspecten kunnen verschillen vertonen afhankelijk van de initiatiefnemer: bv financiële mogelijkheden, juridische gevolgen, samenwerkingsmogelijkheden, inzet personeel, timing, betrokkenen).

- Stand van zaken uitvoering
bevat een korte beschrijving van de stand van zaken.
- Voor meer informatie
waar relevant wordt verwezen naar bv. beschikbare documenten of websites enz...

➤ **informatie ikv rapportering stand van zaken 2013 (2de rapportering)**

- Link met het CIW Werkplan 2013
bevat een verwijzing naar de desbetreffende procesactiviteit(en) uit het CIW werkplan van 2013.
Het volledige werkplan van de CIW met o.m. een beschrijving van de procesactiviteiten kan geraadpleegd worden via www.integraalwaterbeleid.be.
- Status uitvoering 2013
De status van de uitvoering van de acties wordt dmv volgende fases aangeduid: *uitvoeringsfase* (de actie is in uitvoering), *uitgevoerd*⁴ (de actie is uitgevoerd), *stilgelegd* (onderbreking van de uitvoering van de actie ten gevolge van bepaalde ontwikkelingen), *doorlopend* (er kan geen duidelijk begin- en eindpunt vastgesteld worden), *opstartfase* (nog op te starten), *stopgezet* (er is geen intentie meer om de actie nog uit te voeren), *studiefase* (uitwerken van de plannen/bestek voor uitvoering van de actie), *haalbaarheidsfase* (de actie en de kaders waarbinnen het gerealiseerd moet worden, worden gedefinieerd; er wordt nagegaan of de actie past binnen andere bestaande plannen, wet- en regelgeving; bepaalde aspecten worden bestudeerd; de bestudeerde aspecten kunnen verschillen vertonen afhankelijk van de initiatiefnemer: bv financiële mogelijkheden, juridische gevolgen, samenwerkingsmogelijkheden, inzet personeel, timing, betrokkenen).
- Stand van zaken uitvoering
bevat een korte beschrijving van de stand van zaken.
- Voor meer informatie
waar relevant wordt verwezen naar bv. beschikbare documenten of websites enz...

⁴ uitgevoerd dwz volledig uitgevoerd, maw verder dan CIW niveau (bvb een besluit dat binnen CIW wordt voorbereid wordt pas aangeduid als uitgevoerd na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering)

Tabel 1: Overzichtslijst van de acties

Actie 1: Gewestelijke stedenbouwkundige verordening aanpassen	11
Actie 2: Actualisatie code goede praktijk rioolstelsels	13
Actie 3: Erosiebestrijdingsmaatregelen versneld en/of verplicht uitvoeren	14
Actie 4: Uitwerken financiële instrumenten ifv vasthouden water aan de bron en hergebruik en infiltratie van water	16
Actie 5: Brongerichte maatregelen opnemen in keuring privé-afwatering	17
Actie 6: Opmaken van een methodiek voor een gemeentelijk hemelwaterplan	18
Actie 7: Actie bekkenbeheerplannen “toetsing signaalgebieden” uitvoeren	19
Actie 8: Instrumenten versterken die bouwen in overstromingsgebieden tegengaan	21
Actie 9: In het kader van de afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur maximaal de nodige ruimte voor waterberging voorzien	23
Actie 10: Herstellen ruimte voor water	25
Actie 11: Innovatie en conceptuele benadering voor waterberging onderzoeken	26
Actie 12: Actie bekkenbeheerplannen “In kaart brengen van ruimte voor water” uitvoeren	27
Actie 13: Onderhoudswerken en herstelwerken uitvoeren	29
Actie 14: Acties uit de waterbeheerplannen (SGBP, BBPn, SIGMA, GKVP ...) uitvoeren	33
Actie 15: Automatiseren van alle kunstwerken onbevaarbare waterlopen	37
Actie 16: Verdere uitbouw afstandsbewaking van VMM	38
Actie 17: Versneld uitvoeren automatisatieprogramma waterwegen	39
Actie 18: Verzekeren back-up automatische sturing igv defecten	41
Actie 19: Kunstwerken sturen vanuit voorspellingen	42
Actie 20: Noodgemalen voorzien ter ondersteuning van tijafhankelijke gravitaire lozingen	43
Actie 21: Wegwerken historische achterstand baggeren	45
Actie 22: Waterlopen/ waterwegen gericht en preventief onderhouden	47
Actie 23: Veiligheidsnormen uitwerken	48
Actie 24: Meer inzetten op preventie en paraatheid	50
Actie 25: Portalsite crisiscommunicatie ontwikkelen	52
Actie 26: Optimaliseren en verder uitbouwen overstromingsvoorspellingstools	54
Actie 27: Ontwikkeling van een standaard hydrologisch model	56
Actie 28: Bouwen van een neerslagradarinstallatie	57
Actie 29: Uitwerken gezamenlijk model voor Zenne/Zeekanaal en voor Dender	58
Actie 30: Robuustheid meetsystemen verzekeren	59
Actie 31: Verder uitwerken bijzondere noodplannen overstromingen (incl. inoefenen)	61
Actie 32: Bijsturing draaiboeken crisismanagement (incl. inoefenen)	64
Actie 33: Adequate permanentieregeling uitwerken voor alle waterlopen	65
Actie 34: Afspraken mbt overpompen in kanaalpanden	66
Actie 35: Opstellen globale inventaris overstromingen november 2010	68
Actie 36: Bijsturing prioritering acties BBPn ikv BVR 2010	69
Actie 37: Naar een meer gezamenlijke visie en gedragen initiatieven in de volgende generatie waterbeheerplannen	70
Actie 38: Gebiedsgericht overleg organiseren mbt overstromingsknelpunten	71
Actie 39: Opstellen samenwerkingovereenkomst met assuralia	73
Actie 40: Grensoverschrijdend afspraken maken ikv overstromingsproblematiek	74

Actie 41: Overstromingsgegevens inventariseren en documenteren	76
Actie 42: Protocol helikoptervluchten opstellen	78
Actie 43: Databeheer en risico-inschatting aan de kust	79
Actie 44: Voorstellen visienota “versnellen investeringsprojecten” concretiseren	80
Actie 45: Aanpassing besluit werken van algemeen belang	82
Actie 46: Uitvoeringsbesluit afbakenen overstromingsgebieden uitwerken	83
Actie 47: Procedures onderhoud waterlopen vereenvoudigen	84
Actie 48: Publieke erfdienstbaarheid waterberging introduceren	85
Actie 49: Watertoets inhoudelijk evalueren	86
Actie 50: Opstellen van richtlijnen (voor vergunningverlener/adviesverlening) watertoets	88
Actie 51: Actualisatie van de watertoetskaarten	90
Actie 52: Vernieuwen internetinstrument watertoets (incl opleidingen organiseren)	91
Actie 53: Wenselijkheid “watertoetsruilverkaveling” onderzoeken	93
Actie 54: Mogelijkheid onderzoeken ifv voorkomen laagstamplantages in valleien	94
Actie 55: Invoeren van de aantoonplicht om te voldoen aan de watertoets door de initiatiefnemer	96
Actie 56: Mogelijkheid typevoorschriften ifv waterdoelstellingen evalueren en bestaande typevoorschriften screenen ifv aspecten integraal waterbeleid	97
Actie 57: Rubiconfonds terug operationeel maken en heroriënteren	99
Actie 58: Toepasbaarheid dijkendecreet evalueren	100
Actie 59: Het opstellen van een zeeweringsdecreet	101
Actie 60: Decreet IWB aanpassen ikv informatieplicht kopers onroerend goed	102
Actie 61: Communicatie over overstromingsgevoelige gebieden en informatieverbreiding voor bescherming van bestaande woningen in overstromingsgebied	104

2.1 Ruimte voor water en vasthouden aan de bron

- A Maximaal inzetten op een beleid dat tot doel heeft water zoveel mogelijk vast te houden aan de bron / Beperken van de erosie en verhogen van de buffercapaciteit en infiltratie bevorderen

ACTIE 1: GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE VERORDENING AANPASSEN

Omschrijving:

De gewestelijke stedenbouwkundige verordening dient meer te focussen op het ter plaatse vasthouden van hemelwater aan de bron. In afstemming met de geactualiseerde code van goede praktijk voor rioolstelsel zal een aangepaste stedenbouwkundige verordening in functie van het langer vasthouden en plaatselijk infiltreren van hemelwater worden uitgewerkt. Aandachtspunten hierbij zijn de wetenschappelijke onderbouwing, de technische haalbaarheid, transparantie, controleerbaarheid en de mogelijkheid tot maatwerk. Ook de vraag of en in welke mate men daarbij wenst rekening te houden met de te verwachten klimaatverandering (en dus nood aan bijkomende berging) is een belangrijke beleidskeuze voor de toekomst. Ook de afstemming op de watertoets is van belang. Er zal een grondige afweging moeten gebeuren van wat in de verordening thuishoort, wat beter sectoraal wordt geregeld en wat via een code van goede praktijk kan worden opgevangen. Aanpassingen zullen gebeuren in overleg met de verschillende adviserende instanties, vergunningverlenende overheden en professionelen betrokken bij het bouwproces. Een code van goede praktijk wordt als een mogelijkheid voorzien voor het openbaar wegdomein dat momenteel niet onderworpen is aan de verordening. Daarnaast wordt de haalbaarheid onderzocht voor een alternatief systeem van controle en attestering vergelijkbaar met de bestaande EPB-reglementering. De timing voor deze actie hangt samen met [Actie 2](#) en Actie 4.

Initiatiefnemer: dep RWO ism CIW

Timing: KT (mei 2011 (afhankelijk van besluitvorming code goede praktijk rioolstelsel, zie))

Status: in voorbereiding

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 3A

Link met CIW Werkplan 2012: "Uitwerken technische delen bij de Code van Goede Praktijk aanleg en onderhoud rioleringsstelsels" en "Aangepaste stedenbouwkundige verordening hemelwater Aanpassing gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater"

Link met CIW Werkplan 2013: Het ontwikkelen van een internettool voor toepassing van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater; Opmaken van een brochure over de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater en een brochure met betrekking tot infiltratie;

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

De CIW hechtte op 25/05/2012 haar goedkeuring aan de principes en aan de inhoud op hoofdlijnen van een nieuwe gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater. De herziening van de verordening kadert in de globale CIW-evaluatie van de overstromingen en de resolutie wateroverlast van het Vlaams Parlement. Er wordt voorgesteld om de bestaande wetgeving volledig te herzien.

Volgens het voorstel wordt de verordening losgekoppeld van de vergunningsplicht. De principes 'scheiden van afvalwater en hemelwater' en 'de ladder van Lansink' (opvangen voor hergebruik, infiltreren en bufferen met vertraagde afvoer) worden toegepast op niveau van elk goed. Nieuw is dat bestaande gebouwen en verhardingen gedeeltelijk onder de verordening vallen.

De tekst van de verordening zal tegen de CIW van 12/10/2012 verder aangevuld en verfijnd worden op basis van een aantal technische, ecologische en economische onderbouwingen.

De principes en de inhoud op hoofdlijnen van de nieuwe verordening werden overgemaakt aan de bevoegde minister Ph. MUYTERS. Ook de elementen die nog verdere invulling moeten krijgen en het vervolgtraject werden geduid.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitgevoerd**

De Vlaamse Regering keurde op 5 juli 2013 het besluit houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater definitief goed. In dit nieuwe besluit worden de principes 'scheiden van afvalwater en hemelwater' en 'de ladder van Lansink' (opvangen voor hergebruik, infiltreren en bufferen met vertraagde afvoer) toegepast op niveau van elk goed. Nieuw is dat bestaande gebouwen en verhardingen gedeeltelijk onder de verordening vallen.

De nieuwe verordening zal ondersteund worden via een informatiebrochure.

De CIW werkt aan de opmaak van een "niet bindende watertoets checklist". De gewijzigde nieuwe hemelwaterverordening zal hier deel van uitmaken. Om dit mogelijk te maken zal de webtoepassing watertoets aangepast worden zodra de rekenmodule voor de hemelwaterverordening is aangepast aan de nieuwe verordening.

ACTIE 2: ACTUALISATIE CODE GOEDE PRAKTIJK RIOOLSTELSLS

Omschrijving:

Binnen de CIW wordt momenteel gewerkt aan de actualisatie van de code van goede praktijk voor rioolstelsels (met duidelijke richtlijnen inzake noodzakelijke buffercapaciteit, de aanleg, de inrichting van infiltratiebekkens, ...).

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (beleidslijnen tegen mei 2011, uitgebreide technische toelichting gradueel in te vullen tegen december 2011 en later)

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 2A, aanbeveling 3A

Link met CIW Werkplan 2012: Uitwerken technische delen bij de Code van Goede Praktijk aanleg en onderhoud rioleringsstelsels en aangepaste stedenbouwkundige verordening hemelwater

Link met CIW Werkplan 2013: Verdere verfijning/verduidelijking van de Code van Goede Praktijk voor het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van rioleringen en uitwerking van het onderdeel buffering van de technische toelichting.

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

De CIW keurde op 4 oktober 2011 een tekstvoorstel voor de actualisatie van de code van goede praktijk voor rioolstelsels goed. De code van goede praktijk is de handleiding voor Aquafin, rioolbeheerders en gemeenten bij het ontwerpen van rioleringsinfrastructuur. De code moet ervoor zorgen dat de verschillende onderdelen van het rioleringsstelsel consistent ontworpen, op elkaar afgestemd en beheerd worden.

De huidige code Krachtlijnen voor een geïntegreerd rioleringsbeleid dateert van 1996 en was aan herziening toe. De gehanteerde neerslagparameters stemmen niet meer overeen met de verwachte toekomstige klimaatveranderingen, waardoor ook de ontwerpparameters minder beschermen tegen wateroverlast. In het tekstvoorstel van de CIW wordt de capaciteit van rioolstelsels zodanig berekend dat er zich nog maar eens in de twintig jaar een bui mag voordoen die wateroverlast op straat tot gevolg heeft.

Daarnaast werden er ook wijzigingen aangebracht op basis van de praktijkervaringen met volledig gescheiden stelsels, werd de kaart inzake de kwetsbaarheid van waterlopen voor overstorten geactualiseerd en werd voor het eerst een luik toegevoegd over het beheer van rioleringen.

De ontwerpversie van de code werd samen met het ontwerp ministerieel besluit voor de vaststelling van de code voorgelegd aan minister J. SCHAUVLIEGE. Het advies IF werd reeds ingewonnen. Op 3 juli 2012 werd het advies van de Raad van State uitgebracht. Op dit ogenblik is een aangepaste versie van het MB, ingevolge het advies van de Raad van State in voorbereiding.

In aanvulling op de code werkte de CIW al een aantal technische toelichtingen bij de hoofdstukken 1, 2, 3, 4, 8 en 9 uit. De overige technische toelichtingen zullen tegen december 2012 worden uitgewerkt.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitgevoerd**

De nieuwe code van goede praktijk voor het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van rioleringsstelsels werd op 20 augustus 2012 goedgekeurd door minister J. SCHAUVLIEGE.

In uitvoeringen van deze code werden de technische toelichtingen bij de verschillende hoofdstukken van de code goedgekeurd door de CIW en beschikbaar gesteld via de website integraal waterbeleid. Via de CIW worden deze toelichtingen continu geëvalueerd en indien noodzakelijk aangevuld.

VOOR MEER INFORMATIE

De code en de technische toelichtingen zijn beschikbaar via www.integraalwaterbeleid.be.

ACTIE 3: EROSIEBESTRIJDINGSMAATREGELEN VERSNELD EN/OF VERPLICHT UITVOEREN

Omschrijving:

Versnelling van uitvoering van erosiemaatregelen (en maatregelen tegen versnelde afstroom), die naast hun belangrijke rol bij de beperking van slibaanvoer naar waterlopen en riolen ook zorgen voor een vertraagde afvoer. Het voorkomen van overmatige slibaanvoer door een aangepast landbeheer is daarbij prioritair. Dit neemt niet weg dat achterstand van ruimingen dient weggewerkt te worden.

In het kader van erosiebestrijdingsmaatregelen is het belangrijk dat in prioritaire gebieden ook verplichte maatregelen opgelegd worden wanneer blijkt dat via vrijwilligheid onvoldoende resultaat geboekt wordt. Er dient ook een werkbaar handhavingsinstrumentarium uitgewerkt te worden.

Sinds 2010 kan een gemeente een Vlaamse subsidie ontvangen voor de begeleiding door een erosiecoördinator (51 gemeenten maakten daarvan in 2010 gebruik). De aanstelling van de erosiecoördinatoren moet ertoe leiden dat in versneld tempo werk wordt gemaakt van de uitvoering van gemeentelijke erosiebestrijdingswerken. Streefdoel is dat tegen 2015 de helft van de gemeenten met een (vóór 2010) goedgekeurd erosiebestrijdingsplan overgegaan zijn tot erosiebestrijdingswerken met subsidies via het Erosiebesluit. Daarnaast zal de erosieproblematiek ook onder controle worden gehouden via Vlaamse beheerovereenkomsten met de landbouwers. Verder worden de bestaande Vlaamse beheerovereenkomsten 'erosie' geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Tenslotte wordt bekeken of de uitvoering van bepaalde erosiebestrijdingswerken (voor overheden of voor landbouwers, onder meer in het kader van de randvoorwaarden van het Europees landbouwbeleid) afdwingbaar moet worden gemaakt bijvoorbeeld door een uitbreiding van het areaal waar verplichte maatregelen van toepassing zijn (MTR-randvoorwaarden).

Initiatiefnemer: dep. LNE ism CIW en ism de steunpunten erosie

Timing: KT

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 2A, aanbeveling 3C

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Op 1/7/2012 beschikken 101 Vlaamse gemeenten over een goedgekeurd gemeentelijk erosiebestrijdingsplan en zijn 6 gemeenten bezig met de opmaak van een erosiebestrijdingsplan. De Vlaamse overheid verleende hiervoor een subsidie van ca. 4.380.000 euro. Van de gemeenten met een goedgekeurd plan laten 58 gemeenten zich begeleiden door een erosiecoördinator voor het uitvoeren van erosiebestrijdingswerken. Hiertoe werd door de Vlaamse overheid ca. 2.590.000 euro subsidie verleend aan de gemeenten. In totaal zijn 104 gemeentelijke projecten voor erosiebestrijdingswerken in uitvoering of uitgevoerd, overeenkomend met een totaal subsidiebedrag van ca. 8.330.000 euro; 37 gemeenten hebben de stap naar de uitvoering van erosiebestrijdingswerken gezet. Voor het eerste subsidieprogramma van 2012 werden in totaal 16 dossiers ingediend, waarvan 2 voor de opmaak van een gemeentelijk erosiebestrijdingsplan, 7 voor het aanstellen van een erosiecoördinator en 7 voor het uitvoeren van gemeentelijke erosiebestrijdingswerken. In 2012 zijn er 905 landbouwers die één of meerdere beheerovereenkomsten met de VLM hebben in het kader van erosiebestrijding. De totale oppervlakte van de grasbufferstroken en grasgangen die via vijfjarige beheerovereenkomsten zijn gerealiseerd, bedroeg op 1 januari 2012 ca. 760 ha. Voor de maatregelen niet-kerende bodembewerking en directe inzaai werden beheerovereenkomsten afgesloten voor een totale oppervlakte van ca. 3.180 ha.

In 2012 en 2013 worden besprekingen gevoerd over de aanpassingen van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) na 2013 waarbij wordt uitgegaan van de tweepijlerstructuur rond pijler 1 (inkomenssteun) en pijler 2 (plattelandontwikkelingsprogramma). Het derde Vlaams programma voor plattelandontwikkeling, voor de periode 2014-2020 wordt voorbereid en zal uitvoering geven aan pijler 2. Hierbij wordt intensief overlegd tussen de Vlaamse minister bevoegd voor leefmilieu en de Vlaamse minister bevoegd voor landbouw, met de bedoeling het juiste evenwicht te vinden tussen de verplichte erosiebestrijdingsmaatregelen in het kader van de milieuranvoorwaarden en de mogelijkheden die de vergroening biedt, pijler 1 van het GLB, en de vrijwillige erosiebestrijdingsmaatregelen, pijler 2 van het GLB. In het kader hiervan zullen o.a. de bestaande beheerovereenkomsten worden geëvalueerd. De verplichtingen die opgelegd worden in het kader van de randvoorwaarden kunnen geëvalueerd worden en er kunnen voorstellen tot aanpassing geformuleerd worden.

VOOR MEER INFORMATIE

Afdeling Land- en bodembescherming, ondergrond, natuurlijke rijkdommen.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **doorlopend**

Op 1/6/2013 beschikken 104 Vlaamse gemeenten over een goedgekeurd gemeentelijk erosiebestrijdingsplan en zijn 5 gemeenten bezig met de opmaak van een erosiebestrijdingsplan. De Vlaamse overheid verleende hiervoor een subsidie van ca. 4.460.000 euro. Van de gemeenten met een goedgekeurd plan laten 76 gemeenten zich begeleiden door een erosiecoördinator voor het uitvoeren van erosiebestrijdingswerken. Hiertoe werd door de Vlaamse overheid ca. 3.340.000 euro subsidie verleend aan de gemeenten. In totaal zijn 116 gemeentelijke projecten voor erosiebestrijdingswerken in uitvoering of uitgevoerd, overeenkomend met een totaal subsidiebedrag van ca. 9.470.000 euro; 42 gemeenten hebben de stap naar de uitvoering van erosiebestrijdingswerken gezet.

Voor het eerste subsidieprogramma van 2013 werden in totaal 20 dossiers ingediend, waarvan 1 voor de opmaak van een gemeentelijk erosiebestrijdingsplan, 3 voor het aanstellen van een erosiecoördinator en 16 voor het uitvoeren van gemeentelijke erosiebestrijdingswerken.

In 2013 zijn er 959 landbouwers die één of meerdere beheerovereenkomsten met de VLM hebben in het kader van erosiebestrijding. De totale oppervlakte van de grasbufferstroken en grangangen die via vijfjarige beheerovereenkomsten zijn gerealiseerd, bedroeg op 1 januari 2013 ca. 816 ha. Voor de maatregelen niet-kerende bodembewerking en directe inzaai werden beheerovereenkomsten afgesloten voor een totale oppervlakte van ca. 3.364 ha.

In 2013 worden besprekingen gevoerd over de aanpassingen van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) na 2013 waarbij wordt uitgegaan van de tweepijlerstructuur rond pijler 1 (inkomenssteun) en pijler 2 (plattelandsontwikkelingsprogramma). Het derde Vlaams programma voor plattelandsontwikkeling, voor de periode 2014-2020 wordt voorbereid en zal uitvoering geven aan pijler 2. Hierbij wordt intensief overlegd tussen de Vlaamse minister bevoegd voor leefmilieu en de Vlaamse minister bevoegd voor landbouw, met de bedoeling het juiste evenwicht te vinden tussen de verplichte erosiebestrijdingsmaatregelen in het kader van de milieuranvoorwaarden en de mogelijkheden die de vergroening biedt, pijler 1 van het GLB, en de vrijwillige erosiebestrijdingsmaatregelen, pijler 2 van het GLB. In het kader hiervan zullen o.a. de bestaande beheerovereenkomsten worden geëvalueerd. De verplichtingen die opgelegd worden in het kader van de randvoorwaarden worden geëvalueerd en er wordt overleg gepleegd over voorstellen tot aanpassing (verstrenging).

VOOR MEER INFORMATIE

Meer informatie en de actuele stand van zaken is te vinden op www.lne.be/bodemerosie.

ACTIE 4: UITWERKEN FINANCIËLE INSTRUMENTEN IFV VASTHOUDEN WATER AAN DE BRON EN HERGEBRUIK EN INFILTRATIE VAN WATER

Omschrijving:

Uitwerken van financiële instrumenten die het vasthouden van water aan de bron en het hergebruik van water en de infiltratie van water financieel belonen en/of ondersteunen en/of voordeliger maken ten opzichte van versneld afvoeren. Hierbij worden zowel de mogelijkheden tot heffingen als subsidiëring bekeken. Dit omvat ook het actief ondersteunen en cofinancieren van lopende projecten, die de lokale waterbergende capaciteit verhogen (bvb. natuurinrichtingsprojecten met structuurherstel waterlopen, aanleg bufferstroken, graven van poelen en laantjes, bovenstrooms vasthouden via knijpconstructies, enz.).

Initiatiefnemer: CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 2A, aanbeveling 3B, aanbeveling 3F

Link met CIW Werkplan 2012: Uitwerken financiële instrumenten i.f.v. vasthouden water aan de bron en hergebruik en infiltratie van water

Link met CIW Werkplan 2013: Uitwerken financiële instrumenten i.f.v. vasthouden water aan de bron en hergebruik en infiltratie van water

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **studiefase**

Het opmaken van een eerste visie mbt het uitwerken van financiële instrumenten die het vasthouden van water aan de bron en het hergebruik van water en de infiltratie van water financieel belonen en/of ondersteunen en/of voordeliger maken ten opzichte van versneld afvoeren, is voorzien voor het najaar 2012.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **studiefase**

Andere acties zoals onder meer de opmaak van een methodologie voor een hemelwaterplan en het afwerken van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater werden prioritair behandeld, waardoor het opmaken van een eerste visie voor het uitwerken van financiële instrumenten die het vasthouden van water aan de bron en het hergebruik van water en de infiltratie van water financieel belonen en/of ondersteunen en/of voordeliger maken ten opzichte van versneld afvoeren is uitgesteld naar het najaar 2013.

ACTIE 5: BRONGERICHTE MAATREGELEN OPNEMEN IN KEURING PRIVÉ-AFWATERING

Omschrijving:

In het waterverkoopreglement is een keuring van de privéafwatering opgenomen waarbij ook onderzocht wordt of voldaan wordt aan de opgelegde maatregelen inzake vasthouden aan de bron, hergebruik en infiltratie.

Initiatiefnemer: CIW ism VMM

Timing: KT

Status: lopend (waterverkoopreglement)

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 3A

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

Sinds 1 juli 2011 is het Algemene Waterverkoopreglement in Vlaanderen van kracht (Besluit van de Vlaamse Regering van 8 april 2011 houdende bepalingen van rechten en plichten van de exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk en hun klanten met betrekking tot de levering van water bestemd voor menselijke consumptie, de uitvoering van de saneringsverplichting en het algemeen waterverkoopreglement). Het bijbehorende ministerieel besluit van 28 juni 2011 betreffende de keuring van de binneninstallatie en de privéwaterafvoer is in werking sinds 24 juli 2011.

Het waterverkoopreglement verplicht de keuring van de privéwaterafvoer van woningen en gebouwen en van de binneninstallatie van het drinkwatercircuit.

Bij elke eerste ingebruikname, bij belangrijke wijzigingen, na vaststelling van een inbreuk op de gelijkvormigheid en bij aanleg van een gescheiden riolering op het openbaar domein met de verplichting om af te koppelen op privédomein, dient de privéwaterafvoer of riolering door een erkend keurder onderzocht te worden.

De privéwaterafvoer moet gekeurd worden op de correcte scheiding van het regenwater en afvalwater, op de correcte aansluiting op de riolering en in het geval van nieuwbouw op de aanwezigheid van een regenwaterput. De gemeente kan de keurder vragen om bijkomende informatie te inventariseren, zoals het volume van de regenwaterput, de aanwezigheid van een infiltratievoorziening, de aangesloten oppervlaktes, ... De inventarisatie van de maatregelen aan de bron is niet opgenomen in de keuring.

VOOR MEER INFORMATIE

Het waterverkoopreglement is te raadplegen via <http://www.vmm.be/faq/faq-water/waterverkoopreglement/?searchterm=waterverkoopreglement>.

ACTIE 6: OPMAKEN VAN EEN METHODIEK VOOR EEN GEMEENTELIJK HEMELWATERPLAN

Omschrijving:

Het meerjarenprogramma van de CIW (2012 – 2015) voorziet de opmaak van een gemeentelijk hemelwaterplan met acties en informatie inzake de infiltratie, buffering en afvoer van hemelwater. De herwaardering van het grachtenstelsel kan hiervan een onderdeel zijn. In overleg met de gemeenten zullen een globaal kader en methodiek gemaakt worden met als doel de gemeenten te ondersteunen in hun visie- en planvorming hierover. Er wordt maximaal afgestemd en waar mogelijk geïntegreerd met de bestaande algemene beleids- en planvormen.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 2A, aanbeveling 3A, aanbeveling 3B

Link met CIW Werkplan 2012: Opmaak hemelwaterplan

Link met CIW Werkplan 2013: Methodiek en Procedure voor opmaak hemelwaterplan

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **studiefase**

Het opmaken van een eerste visie mbt het uitwerken van een globaal kader en een methodiek voor de opmaak van een gemeentelijk hemelwaterplan met acties en informatie inzake de infiltratie, buffering en afvoer van hemelwater is voorzien voor het najaar 2012.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

Een hemelwaterplan heeft als doelstelling om duidelijkheid te krijgen waar en hoe het hemelwater afkomstig van bestaande en geplande wegenis, woningen en (on)verharde oppervlakten overeenkomstig de drietrapsstrategie kan worden geïnfiltreerd, gebufferd en afgevoerd.

Er wordt hierbij een onderscheid gemaakt tussen een “basishemelwaterplan” en een “detailhemelwaterplan”. In het *basisplan* zal het gemeentelijk grondgebied worden ingedeeld in verschillende deelgebieden waarbij een onderscheid wordt gemaakt in gebieden waar ingezet kan worden op infiltratie en waar niet. Ook knelpunten en een ruwe inschatting van de oplossingen worden aangeduid. De concrete uitwerking van de oplossingen zal gebeuren in het *detailplan*. Dit vergt echter maatwerk en kennis van de interactie tussen waterlopen en riolen, kwetsbaarheid via het stelsel van overstromingen en kennis over ruimtelijke planning.

De methodologie voor de uitwerking van een basisplan werd goedgekeurd op de CIW van 9 juli 2013. De methodologie voor een detailplan zal op de CIW van december 2013 worden voorgelegd. De methodologie zal via de website van het CIW ter beschikking worden gesteld en via verschillende kanalen zal hierover gecommuniceerd worden.

A Ruimte voor water vrijwaren, herstellen en integreren

ACTIE 7: ACTIE BEKKENBEHEERPLANNEN “TOETSING SIGNAALGEBIEDEN” UITVOEREN

Omschrijving:

De uitvoering van de actie toetsing signaalgebieden (actie opgenomen in de bekkenbeheerplannen) kan een belangrijke bijdrage leveren ikv van het vrijwaren van ruimte voor water. Deze actie heeft tot doel de nog niet bebouwde bestemmingen woongebied en industriegebied gelegen in overstromingsgebieden te screenen.

Initiatiefnemer: Bekkenstructuren ism waterbeheerders

Timing: KT

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 3D, aanbeveling 4A

Link met CIW Werkplan 2012: Bijdrage van de CIW aan het werkplan 2012 voor de bekkenbesturen, bekkenraden en bekkensecretariaten

Link met CIW Werkplan 2013: Invulling Korte Termijn actie ‘Signaalgebieden’ - Opmaak actuele basiskaart overstromingsrisicovolle gebieden, Opmaak ruimtelijk afwegingskader voor water en voorstel tot implementatie via gepast instrumentarium (fase 1), Opmaak ruimtelijk afwegingskader voor water en voorstel tot implementatie via gepast instrumentarium (fase 2), Selectie gebieden voor een korte termijn toepassing van het ruimtelijk afwegingskader voor water, Uitwerken flankerend beleid.

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Sinds 2010 is binnen de bekkens gestart met de effectieve uitvoering van de actie “toetsing signaalgebieden”. De eerste stap hierbij was een analyse per bekken van de signaalgebieden die prioritair te behandelen zijn. Criteria voor het bepalen van de prioriteit zijn onder meer het gebruik kunnen maken van opportuniteiten (lopende processen zoals afbakening van stedelijke gebieden of andere planningsprocessen), de oppervlakte van het gebied, het gebied is wat betreft de wateroverlastproblematiek gelegen in een knelpuntregio binnen het bekken)

Verspreid over de 11 bekkens werden tot op heden 49 signaalgebieden door de bekkenbesturen goedgekeurd, 13 signaalgebieden zijn in voorbereiding en zullen op korte termijn op de bekkenbesturen besproken worden en 3 signaalgebieden werden naar aanleiding van de bespreking op het bekkenbestuur voorlopig on hold gezet.

Naast het voorstellen van een herbestemming worden voor verschillende (deel)gebieden onder meer ook de toevoeging van bijkomende voorschriften voor het overstromingsvrij bouwen of het voorzien van compenserende maatregelen als ontwikkelingsperspectief geformuleerd. Voor verschillende besliste signaalgebieden krijgen de voorgestelde ontwikkelingsperspectieven momenteel een doorvertaling in lopende ruimtelijke processen.

Op 4 mei 2012 gaf de Vlaamse Regering bij de goedkeuring van het Groenboek voor het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen ook goedkeuring aan een korte termijn actie die de doorwerking van signaalgebieden in het ruimtelijk ordeningsbeleid zal concretiseren.

VOOR MEER INFORMATIE

De fiches van de door de bekkenbesturen goedgekeurde toetsing signaalgebieden zijn te raadplegen via www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens de locaties van de gebieden zijn te raadplegen via het geoloket bekkenwerking op www.integraalwaterbeleid.be.

status 2013: **uitvoeringsfase**

Binnen de bekkenstructuren werd verder uitvoering gegeven aan de actie “toetsing signaalgebieden” uit de bekkenbeheerplannen.

Verspreid over de 11 bekkens werden tot op heden 78 signaalgebieden door de bekkenbesturen goedgekeurd. De komende maanden zullen in het Bovenscheldebekken, Demerbekken en het Netebekken tezamen nog 12 signaalgebieden prioritair getoetst en besproken worden op het bekkenbestuur.

Op 29 maart 2013 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota “Aanpak vrijwaren van het waterbergend vermogen in het kader van de korte termijnactie uit het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen” goed.

Met deze conceptnota wordt een aanpak voorgesteld voor het vrijwaren van het waterbergend vermogen in gebieden met een hoge overstromingskans die in de aanlegplannen een harde bestemming hebben en die nog niet ontwikkeld zijn, vertrekkend van de in de bekkenbeheerplannen afgebakende signaalgebieden, waarbij deze laatste aanvullend getoetst worden aan de hand van de beschikbare wetenschappelijk onderbouwde overstromingsgevaarkaarten en het huidige gebruik en waarbij de potenties voor toekomstig gebruik in kaart worden gebracht.

De bedoeling is een uitgebreide toetsing (signaalgebieden uit de bekkenbeheerplannen en overstromingsgevaarkaarten) te doen voor de gebieden waarvan de huidige, nog niet ontwikkelde bestemming incompatibel is met hun waterbergend vermogen. Voor deze gebieden wordt een bewarend beleid (stand still via instructies) en proactief beleid (herbestemming of voorschriften) voorgesteld. Op deze manier is de doorwerking van de werking rond signaalgebieden gegarandeerd.

De Vlaamse Regering besliste hierbij om de Vlaamse minister, bevoegd voor leefmilieu en het waterbeleid, te gelasten in de loop van 2013 de eerste reeks signaalgebieden ter beslissing aan de Vlaamse Regering voor te leggen en een tweede reeks in de eerste helft van 2014. De voorbereiding gebeurt door de CIW die hiervoor een plan van aanpak uitwerkte dat op 7 mei 2013 goedgekeurd werd.

De Vlaamse Regering gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor het Leefmilieu en het Waterbeleid in samenwerking met de Vlaamse minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening en de Vlaamse minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken ook een ontwerp van gezamenlijke omzendbrief uit te werken ter vrijwaring van de signaalgebieden. De voorbereiding van deze opdracht werd toegewezen aan de CIW die op 7 mei 2013 haar goedkeuring hechtte aan de ontwerp omzendbrief “Richtlijnen voor de toepassing van de watertoets bij het vrijwaren van het waterbergend vermogen in signaalgebieden”. Op 28 juni 2013 werd het ontwerp van omzendbrief meegedeeld aan de Vlaamse Regering. De omzendbrief zal binnenkort ondertekend worden door de bevoegde ministers J. SCHAUVLIEGE, Ph. MUYTERS en H. CREVITS en wordt van kracht bij bekendmaking van de omzendbrief.”

VOOR MEER INFORMATIE

De fiches van de door de bekkenbesturen goedgekeurde toetsing signaalgebieden zijn te raadplegen via www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens de locaties van de gebieden zijn te raadplegen via het geoloket bekkenwerking op www.integraalwaterbeleid.be.

De nog niet door de bekkenbesturen goedgekeurde signaalgebieden zijn terug te <http://geoloket.vmm.be/bekkenwerking/> eveneens mee ingebouwd in het watertoetsinstrument (www.watertoets.be).

ACTIE 8: INSTRUMENTEN VERSTERKEN DIE BOUWEN IN OVERSTROMINGSGEBIEDEN TEGENGAAN

Omschrijving:

Versterking van de instrumenten om de druk te verminderen om te vermijden dat er toch gebouwd wordt in overstromingsgebied dat staat aangeduid als woongebied of industriegebied. Keuzes te maken door het beleid: hoever reikt de eigen verantwoordelijkheid van de koper, wanneer willen we dat er niets gebouwd wordt en wanneer kunnen we afdoende maatregelen in de concepten van gebouwen toestaan, hoe zorgen we ervoor dat de eigenaar dan vergoed wordt en hoever moet die vergoeding gaan, wie betaalt deze vergoeding ? Dit dient bekeken te worden zowel op planniveau als op vergunningenniveau. Het is ook noodzakelijk om in dit kader verder onderzoek naar financiering en vergoedingsinstrumenten uit te voeren.

(zie ook Actie 48)

Initiatiefnemer: CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 4A, aanbeveling 3D

Link met CIW Werkplan 2012: Instrumenten versterken die bouwen in overstromingsgebied tegengaan

Link met CIW Werkplan 2013: Evalueren van de haalbaarheid en wenselijkheid uitvoeringsbesluit 'behoud waterbergend vermogen in overstromingsgevoelige gebieden'; Het evalueren van haalbaarheid en wenselijkheid van een stedenbouwkundige verordening 'overstromingsvrij bouwen en behoud van ruimte voor overstromingswater'; Instrumenten versterken die bouwen in overstromingsgebieden tegengaan - Onderzoeken mogelijkheid uitwerken rekentool ter bepaling van het te compenseren bergingsvolume, Actieplan rond handhaving bij het toepassen van de watertoets; Invulling Korte Termijn actie 'Signaalgebieden' - Opmaak actuele basiskaart overstromingsrisicovolle gebieden, Opmaak ruimtelijk afwegingskader voor water en voorstel tot implementatie via gepast instrumentarium (fase 1), Opmaak ruimtelijk afwegingskader voor water en voorstel tot implementatie via gepast instrumentarium (fase 2), Selectie gebieden voor een korte termijn toepassing van het ruimtelijk afwegingskader voor water, Uitwerken flankerend beleid.

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Een beslissing nemen of er al dan niet gebouwd mag worden, moet projectspecifiek bekeken worden. Hiervoor kunnen de richtlijnen van de CIW reeds een bepaald beslissingscriterium aanreiken. Naast het gevalspecifiek bekijken is de actie omtrent de toetsing signaalgebieden eveneens lopende, waarbij een aantal gebieden pro actief reeds worden bekeken. Omtrent een vergoedingsmechanisme zijn er naast de momenteel bruikbare instrumenten, nog geen nieuwe instrumenten ontwikkeld. Er zal onderzocht worden welke instrumenten (zoals onder meer watertoetsruilverkavelingen, checklist watertoets) kunnen ingezet worden om de burger op zijn eigen verantwoordelijkheid te wijzen bij het vrijwaren van ruimte voor water en het nemen van beschermingsmaatregelen tegen wateroverlast alsook om harde bestemmingen uit overstromingsgevoelig gebied te halen.

Op 4 mei 2012 gaf de Vlaamse Regering bij de goedkeuring van het Groenboek voor het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen ook goedkeuring aan twee korte termijn acties: één ervan zal de doorwerking van signaalgebieden in het ruimtelijk orderingsbeleid concretiseren, de andere zal een beperking van bebouwing van woonuitbreidingsgebieden concretiseren.

status 2013: **uitvoeringsfase**

Om te vermijden dat er gebouwd wordt in overstromingsgebieden werden de voorbije jaren verschillende initiatieven genomen en brochures en informatie ter beschikking gesteld.

In 2009 publiceerde de CIW op voorstel van de WG Watertoets de eerste richtlijnen (op planniveau) via de brochure 'De watertoets bij ruimtelijke plannen', hierin was reeds een eerste afwegingskader opgenomen op basis waarvan beslissingen konden genomen worden waar bouwen al dan niet wenselijk was, aangevuld met aangepaste richtlijnen voor gebieden waar beslist werd om bebouwing toch toe te staan. Deze maatregelen situeerden zich vooral op planniveau. Vervolgens is in 2011 specifiek voor bouwprojecten de CIW- brochure 'Overstromingsveilig bouwen en wonen' uitgegeven.

Op 29 maart 2013 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota "Aanpak vrijwaren van het waterbergend vermogen in het kader van de korte termijnactie uit het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen" goed.

Hierin worden een aantal nieuwe instrumenten naar voor geschoven om bouwen in overstromingsgevoelige gebieden tegen te gaan. De instrumenten erfdienstbaarheid openbaar nut en herverkaveling uit kracht van wet gecombineerd met planologische ruil worden in de loop van 2013 geconcretiseerd via het nieuwe Decreet Landinrichting en aanpassingen aan de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Op die manier wordt verwacht dat deze instrumenten snel inzetbaar zijn voor de uitvoering van de conceptnota signaalgebieden, maar ook breder kunnen worden toegepast.

Voor de financiering van de bestaande instrumenten en deze nieuwe instrumenten geeft de conceptnota aan dat een heroriëntatie van het Rubiconfonds noodzakelijk is. Een uitgewerkt voorstel in die richting wordt tegen eind 2013 binnen de CIW voorbereid.

De omzendbrief opgesteld in uitvoering van de conceptnota signaalgebieden (zie actie 7) bevat een algemeen beoordelingskader dat aangeeft waar een bewarend beleid (niet bouwen) dan wel aangepast bouwen met voorwaarden die worden opgelegd d.m.v. de toepassing van de watertoets nodig is. Het ontwerp van omzendbrief werd goedgekeurd door de CIW op 7 mei 2013 en op 28 juni 2013 meegedeeld aan de Vlaamse Regering. (zie actie 7)

De informatieplicht - via de recente decreetswijzigingen nu opgenomen in het decreet Integraal Waterbeleid (zie actie 60) - voorziet het kenbaar maken van de ligging van een goed binnen overstromingsgevoelig gebied. Door het vroegtijdig informeren (van bij de publiciteit) zullen mensen zich meer bewust worden van eventuele risico's.

Tot slot bracht de WG Watertoets de mogelijkheden met betrekking tot beroepsprocedures en handhaving onder de aandacht van de verschillende waterbeheerders (CIW nota beroepsprocedures van 6/12/2012 en CIW nota handhaving van 9/07/2013). Door het voldoende correct toepassen van de watertoets, de doorvertaling van het wateradvies in de vergunning en finaal de controle op het terrein op de naleving van de vergunning zal de manier van bouwen of het bouwvrij houden van een aantal risicogebieden verder kunnen geoptimaliseerd worden.

VOOR MEER INFORMATIE

De vermelde brochures zijn te raadplegen via www.integraalwaterbeleid.be

ACTIE 9: IN HET KADER VAN DE AFBAKENING VAN DE AGRARISCHE EN NATUURLIJKE STRUCTUUR MAXIMAAL DE NODIGE RUIMTE VOOR WATERBERGING VOORZIEN

Omschrijving:

Het lopende proces voor de afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur (AGNAS) biedt mogelijkheden om bijkomende ruimte voor waterberging te voorzien. Bij de keuze van prioritaire RUPs en bij de opmaak van de RUPs wordt hierbij bijzondere aandacht besteed. De waterbeheerders worden hiertoe sterker betrokken bij het proces.

Initiatiefnemer: RWO ism waterbeheerders, ANB, LV, lokale besturen en maatschappelijke actoren

Timing: KT

Status: lopend

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

Ruimte voorzien voor waterberging is één van de inhoudelijke prioriteiten voor de selectie van actiegebieden cfr. de beslissing van de Vlaamse Regering van 7 mei 2010 over aanpak AGNAS (zie punt 3 in de nota aan de Vlaamse Regering). Er wordt selectief ingezet op de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen. De keuze van de projecten dient 'strategisch' te zijn en dus gericht te zijn op de realisatie van de essentiële doelstellingen van het RSV (Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen) en de prioriteiten uit het regeerakkoord en de beleidsnota's, zijnde o.a. 'bescherming tegen overstromingen en het realiseren van de doelstellingen van het geactualiseerde Sigmaplan en de bekkenbeheerplannen'. De volgende RUP-processen zijn expliciet in functie van waterprojecten opgenomen in het Gebiedsgericht Programma 2012: RUP Vallei van de Kleine Nete en Aa (BBP Nete), RUP Vallei van de Grote Nete (Sigma-plan), RUP Zwin en Zwinbosjes (ontpoldering in functie van Ontwikkelingsschets Schelde-estuarium), RUP Demervallei Diest-Aarschot-Werchter (strategisch project Demer, Sigma-plan), RUP Leievallei Bavikhove-Deinze (project Rivierherstel Leie) en RUP Dijlevallei Haacht-Hever (Sigma-plan). Voor de eerste drie zijn de voortrajecten voor het RUP lopend. De andere zijn in voorbereiding of in startfase. Daarnaast is er begin 2011 een RUP reeds definitief goedgekeurd. Het gaat met name om het RUP Gebieden van het geactualiseerd Sigma-plan 'Cluster Dijlemonding' (def. vastgesteld op 21 januari 2011). Het RUP Vallei van de Gete, Melsterbeek en Gaasbeek van Budingen tot Halen is van rechtswege vervallen. Natuur- en landbouworganisaties waren vooraf (in 2010) betrokken bij de opmaak van het ontwerpplan. In het voorjaar 2011 kon iedereen de plannen inkijken en eventueel bezwaren of opmerkingen formuleren. De voornaamste bezwaren kwamen van een aantal landbouwers dat met een deel van hun gronden in het voorgestelde natuurgebied terecht kwam. Samen met de natuur- en landbouworganisaties is op basis van de bezwaren nagegaan of voor die bedrijven een oplossing op maat kon uitgewerkt worden. Dat bleek niet mogelijk binnen de lopende goedkeuringsprocedure. Daarom vonden de Vlaamse Regering en de betrokken organisaties het niet aangewezen het ontwerpplan goed te keuren. De termijn voor het definitief vaststellen van het ontwerpplan verliep op 11 december 2011. Dit maakt dat het bestaande oude gewestplan ongewijzigd van kracht blijft. Minister Ph. MUYTERS gaf zijn administratie de opdracht om samen met het Vlaams coördinatieplatform de knelpunten die aan de basis van het probleem liggen, te analyseren en concrete verbetervoorstellen te formuleren. Samen zullen ze nagaan in hoeverre een bijsturing nodig is van de regels inzake vergoedingen, bemesting en de mogelijkheden voor aankoop of grondenruil om meer oplossingen op maat mogelijk te maken.

VOOR MEER INFORMATIE

www.ruimtelijkeordening.be

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **doorlopend**

Ruimte voorzien voor waterberging is één van de inhoudelijke prioriteiten voor de selectie van actiegebieden cfr. de beslissing van de Vlaamse Regering van 7 mei 2010 over aanpak AGNAS (zie punt 3 in de nota aan de Vlaamse Regering). Er wordt selectief ingezet op de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen. De keuze van de projecten dient 'strategisch' te zijn en dus gericht te zijn op de realisatie van de essentiële doelstellingen van het RSV (Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen) en de prioriteiten uit het regeerakkoord en de beleidsnota's, zijnde o.a. 'bescherming tegen overstromingen en het realiseren van de doelstellingen van het geactualiseerde Sigmaplan en de bekkenbeheerplannen'.

De volgende RUP-processen zijn expliciet in functie van waterprojecten opgenomen in het Gebiedsgericht Programma 2013:

- RUP Vallei van de Kleine Nete en Aa (BBP Nete): Principiële beslissing Vlaamse Regering op 19 juli 2012 over verdere voortgang plannen en processen in vallei van de Kleine Nete + aanstellen gouverneur Berx als procesbegeleider. Meer info: www.kleinenete.be; Nieuw voorontwerp RUP verwacht tegen eind 2013;
- RUP Vallei van de Grote Nete (Sigma-plan): Start plan-MER procedure;
- RUP Demervallei Diest-Aarschot-Werchter (strategisch project Demer, Sigma-plan): Opmaak plan-MER en MKBA; Symposium Demervallei (19/2/2013);
- RUP vallei van de Moervaart van Mendonk tot Wachtebeke: Opmaak plan-MER en eerste RUP voorstel;
- RUP Leievallei Bavikhove-Deinze (project Rivierherstel Leie): Opmaak LER's; Opstart RUP-team;
- RUP Dijlevallei van Werchter tot Hever (Sigma-plan): Opmaak eerste RUP voorstel
- RUP Zeeschelde Gentbrugge-Melle en Bastenakkers-Ham (Sigma-plan): Nieuw op programma sinds 2013; Voorbereidingen plan-MER en RUP gestart;

Het RUP Zwin en Zwinbosjes (ontpoldering in functie van Ontwikkelingsschets Schelde-estuarium) werd op 12/07/2013 definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering.

VOOR MEER INFORMATIE

Een globaal overzicht van alle (andere) lopende (en afgeronde) AGNAS RUP's is te vinden onder het overzicht van de planningsprocessen voor het buitengebied op www.ruimtelijkeordening.be.

ACTIE 10: HERSTELLEN RUIMTE VOOR WATER

Omschrijving

Met het oog op het terug herstellen van reeds ingenomen overstromingsgebieden in hun originele en noodzakelijke functie voor waterberging, kan een uitdoofbeleid voor woningen gelegen in of overstromingsgebied of het mogelijk wegnemen (geëvalueerd obv hydrologische onderbouwing) van infrastructuur onderzocht worden. Het uitvoeren van een uitdoofbeleid voor woningen zal een uitgebreid flankerend beleid vergen.

Initiatiefnemer: waterbeheerders ism RWO, Provincies, Gemeenten

Timing: MT

Status: op te starten

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

In het winterbed van de Maas werden reeds enkele woningen onteigend en afgebroken.

Onder andere het Sigmoplan kent van bij het ontstaan een succesrijk flankerend beleid. W&Z probeert ook zo veel mogelijk zijn voorkeepsrecht uit te oefenen teneinde latere onteigeningen te vermijden.

De provincie Antwerpen heeft enkele jaren geleden een sociaal uitdoofbeleid uitgewerkt voor zes woningen gelegen tussen de Kleine Hoofdgracht en de Grote Nete. Na verkoop aan de provincie kunnen de bewoners er blijven wonen zolang ze willen. Als de woningen vrij komen, worden ze onmiddellijk afgebroken, zodat op termijn het valleigebied kan hersteld worden en water terug alle ruimte krijgt. In 2011 kon een derde woning aangekocht worden. Het betreft de woning aan de samenvloeiing van de Kleine Hoofdgracht en de Grote Nete. Gezien die woning door de eigenares onmiddellijk werd verlaten na aankoop, zal deze woning in de loop van 2012 kunnen afgebroken worden en zal het perceel als overstromingsgebied ingericht worden.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **doorlopend**

Voor wat het tijgebonden stelsel betreft wordt verwezen naar de website www.sigmoplan.be. Voor wat het niet-tijgebonden stelsel betreft lopen er in 2013 in het kader van programma "rivierherstel Leie" studies en/of stakeholderoverleg voor de aanleg van NTMB (Natuurtechnische Milieubouw) oevers, de aankoppeling van oude meanders en de realisatie van 500 hectare natte natuur.

Voor de waterloop de Bollaak werd in overleg met de provincie Antwerpen, Waterwegen en Zeekanaal en Water-link (AWW) overlegd over de mogelijke verwerving van een woning én de kosten-baten van dergelijke aankoop ten opzichte van alternatieve maatregelen.

ACTIE 11: INNOVATIE EN CONCEPTUELE BENADERING VOOR WATERBERGING ONDERZOEKEN

Omschrijving

Zowel publieke als private initiatiefnemers en de professionele bouwsector en planingssector dienen overtuigd te raken van de meerwaarde die ze kunnen creëren met innovatieve en multifunctionele ideeën om water in onze beperkte ruimte vast te houden en te bergen. De combinatie van groen (kleinschalig en grootschalig) als 'spons' voor water en verhoging van de leefwaarde verdient hierbij bijzondere aandacht.

De kennis- en ervaringsuitwisseling hierover kan worden geïntensifieerd. Mogelijke ondersteuning van lokale initiatiefnemers en gemeenten bij de zoektocht naar Europese en andere fondsen om innovatieve ideeën hierover te ontwikkelen kan hierbij onderzocht worden.

Initiatiefnemer: CIW ism Vlaamse Bouwmeester/Vlaamse Confederatie Bouw

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 4A

Link met CIW Werkplan 2012: Innovatie en conceptuele benadering voor waterberging onderzoeken

Link met CIW Werkplan 2013: Innovatie en conceptuele benadering voor waterberging onderzoeken (recurrente taak/opvolgningstaak CIW WG Watertoets)

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Met de Rondetafel Bouw gaat de bouwsector (vertegenwoordigers van werkgevers- en werknemersorganisaties in de bouw) op zoek naar interessante veranderingstrajecten die tegelijk de Vlaamse economie kunnen aanzwengelen. In dit kader zijn drie zogenaamde transitieplatformen in de steigers gezet. Eén van de transitieplatformen betreft 'waterrobuust bouwen'. Dit platform wordt door NAV, de Vlaamse Architectenorganisatie, getrokken, opgevolgd door VMM en teruggekoppeld naar de CIW Werkgroep Watertoets. Op 10 februari 2012 ging een startvergadering door om de krijtlijnen vast te leggen. Er zal gefocust worden op het bouwen van woningen en verkavelingen in overstromingsgevoelig gebied en vooral ingezet worden op communicatie en verbreding van kennis omtrent overstromingsveilig bouwen. Verdere afstemming met andere beleidsinitiatieven zal nagestreefd te worden.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **doorlopend**

De VMM heeft de "Rondetafel Bouw" verder opgevolgd en teruggekoppeld naar de CIW Werkgroep Watertoets. De "Rondetafel Bouw" is inmiddels afgerond. De belangrijkste conclusie is dat een uitbreiding van de kennis rond overstromingen, frequenties en potentiële bouwkundige maatregelen noodzakelijks is. Daarom wordt in navolging hiervan samen met architectenverenigingen verder gewerkt aan de hand van een aantal proefprojecten om ervaringen op te doen met de beste methodieken voor zowel het overstromingsveiliger bouwen in overstromingsgebieden waar bouwen mogelijk is als met maatregelen om de overstromingsschade in bestaande woningen te reduceren.

ACTIE 12: ACTIE BEKKENBEHEERPLANNEN “IN KAART BRENGEN VAN RUIMTE VOOR WATER” UITVOEREN

Omschrijving

Er is nood aan een gebiedsdekkende zoektocht naar ruimte voor water. Deze zoektocht moet zich richten op volledige stroomgebieden, en moet over de verschillende categorieën waterlopen en dus bevoegdheden heen reiken. Naast het uitvoeren van de actie toetsing signaalgebieden (zie Actie 7) kan het uitvoeren van de in de bekkenbeheerplannen opgenomen actie “De huidige kaarten van de potentiële waterbergingsgebieden worden nauwkeuriger ingevuld ifv het noodzakelijk potentieel aan (mogelijke) toekomstige waterberging” hierbij een belangrijke bijdrage leveren.

Initiatiefnemer: Bekkensecretariaten ism waterbeheerders

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 3D

Link met CIW Werkplan 2012: Bijdrage van de CIW aan het werkplan 2012 voor de bekkenbesturen, bekkenraden en bekkensecretariaten

Link met CIW Werkplan 2013: Bijdrage van de CIW aan het werkplan 2013 voor de bekkenbesturen, bekkenraden en bekkensecretariaten

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

In het kader van een gebiedsdekkende zoektocht voor ruimte voor water worden in een aantal bekkens testcases uitgevoerd. Voor het bekken van de Brugse Polders werd aan de hand van historisch kaartmateriaal onderzocht welke gebieden in het verleden waterrijk en/of overstroombaar waren. Het is de bedoeling om in een verdere stap deze contouren te toetsen met de mogelijk overstroombare gebieden uit de watertoetskaarten, alsook aan het DHM en de oppervlaktewaterkwantiteitsmodellen, om te bepalen welke gebieden het best hersteld worden voor waterberging. Voor het afstroomgebied van de Maarkebeek in het Bovenscheldebekken werd een op een DHM-gebaseerd GIS-model opgemaakt als testcase voor het in kaart brengen van bovenstroomse buffermogelijkheden. Het afstroomgebied van de Vliet in het Benedenscheldebekken zal als 2e testcase genomen worden om de robuustheid van het model na te gaan alsook om het model verder te verfijnen. Hierbij zal een verdere automatisering van het GIS-model onderzocht worden. Afhankelijk van de resultaten van de testcases zal de toepasbaarheid voor de overige bekkens geëvalueerd worden.

Het gebiedsdekkende karakter van het DHM en het historisch kaartmateriaal scheppen potenties voor een gebiedsdekkende analyse van de mogelijkheden van waterberging in complementariteit met de modelleringsstudies van de waterbeheerders.

VOOR MEER INFORMATIE

Bekkensecretariaat bekken van de Brugse Polders (www.bekkenbrugsepolders.be), bekkensecretariaat van het Bovenscheldebekken (www.bovenscheldebekken.be).

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

De invulling van deze actie maakt deel uit van de studies en de aanpak van de overstromingsproblematiek in uitvoering van de Overstromingsrichtlijn en de opmaak van de overstromingsrisicobeheerplannen.

Daarnaast wordt in het kader van een gebiedsdekkende zoektocht voor ruimte voor water in een aantal bekkens verder uitvoering gegeven aan een aantal specifieke testcases.

Voor het bekken van de Brugse Polders werd voor het afstroomgebied van de Rivierbeek, als testcase, aan de hand van historisch kaartmateriaal onderzocht welke gebieden in het verleden waterrijk en/of overstroombaar waren als vertrekpunt voor verdere analyses. Om de toepasbaarheid van de methodiek op andere afstroomgebieden te verkennen werden de mogelijkheden van geautomatiseerde verwerking van het historisch kaartmateriaal verkend.

Voor het afstroomgebied van de Maarkebeek in het Bovenscheldebekken werd een op een DHM (Digitaal Hoogtemodel) -gebaseerd GIS-model opgemaakt als testcase voor het in kaart brengen van bovenstroomse buffermogelijkheden. Het afstroomgebied van de Vliet in het Benedenscheldebekken werd als 2e testcase genomen. Een verdere automatisering van het GIS-model wordt bekeken i.v.m. toepasbaarheid op andere afstroomgebieden.

Het gebiedsdekkende karakter van het DHM en het historisch kaartmateriaal scheppen potenties voor een gebiedsdekkende analyse van de mogelijkheden van waterberging in complementariteit met de modelleringsstudies van de waterbeheerders.

VOOR MEER INFORMATIE

Voor informatie i.v.m. de testcases: bekkensecretariaat bekken van de Brugse Polders (www.bekkenbrugsepolders.be), bekkensecretariaat van het Bovenscheldebekken (www.bovenscheldebekken.be), bekkensecretariaat van het Benedenscheldebekken (www.benedenscheldebekken.be).

2.2 Infrastructuur en onderhoud

A Uitvoeren van noodherstelmaatregelen/noodprogramma

ACTIE 13: ONDERHOUDSWERKEN EN HERSTELWERKEN UITVOEREN

Omschrijving:

Uit een eerste inspectie van de waterlopen 1ste categorie en aanhorigheden blijkt dat ten gevolge van de recente wateroverlast heel wat herstel- en onderhoudsmaatregelen noodzakelijk zijn. Ten gevolge van overtopping zijn een aantal dijken aangetast en dringt een herstel op korte termijn zich op. Verder traden op meerdere waterlopen grote oeverafkalvingen op. Samen met de enorme waterafvoer was ook de sedimentexport zeer groot waarbij sneller dan in normale omstandigheden aanslibbing van waterlopen en sedimentvangen opgetreden is. Een noodprogramma voor de onbevaarbare waterlopen werd uitgewerkt. Een aantal werken werden reeds uitgevoerd (oa dijkherstel in de gecontroleerde overstromingsgebieden op de Dijle en Bellebeek, zwaar oeverherstel ter hoogte van een appartement op de Zenne,...). Het is evident dat de momenteel beschikbare middelen niet zullen volstaan voor de uitvoering van dit noodprogramma..

Ook op de lokale waterlopen kan de verdediging tegen hoog water op verschillende plaatsen verzwakt zijn (aangetaste dijken, verstopping, aanslibbing, ...) als gevolg van de recente watersnood. Minister J. SCHAUVLIEGE richtte (brief dd. 17/11/2010) in dit kader een vraag aan de gemeenten en andere beheerders van de lokale waterlopen om deze knelpunten zo vlug mogelijk op te sporen en op te lossen.

Ook aan de bevaarbare waterlopen dringen zich een aantal dringende investeringen en onderhoudswerken aan op n.a.v. de recente wasperiode. Een aantal oevers en dijken vertonen schade en dienen bijgevolg te worden hersteld. Daarnaast heeft de elektromechanische uitrusting van een aantal kunstwerken schade opgelopen door instromend water. Op een aantal preferentiële aanslibbingslocaties zal slib worden geruimd met de techniek van slibslepen en zal dienen gebaggerd te worden i.f.v. het op diepte houden van de waterweg voor de scheepvaart. Op een aantal plaatsen zullen New Jerseys worden bijgeplaatst om gebieden te vrijwaren van overstromingen. Er zullen eveneens een aantal debietmeters worden bijgeplaatst op de bevaarbare waterlopen. Op de Dender te Overboelare tenslotte, zullen op basis van de studie door het Waterbouwkundig Labo van mogelijke scenario's, de dijken eventueel aangepast worden. In de nabije toekomst zal de vegetatie en het slib in de Durme moeten geruimd worden, om zodoende de afvoer van de Durme te verbeteren. Ook het automatische vuilrooster van de Beneden-Vliet moet vervangen worden. Ten slotte dient het jaagpad op linkeroever langsheen de Grote Nete te Booischot over een lengte van 2000 m hersteld te worden.

Onderstaande deelacties focussen voornamelijk op de waterlopen van de gewestelijke waterbeheerders. Voor acties mbt de waterlopen van lokale waterbeheerders wordt verwezen naar de bekkenvoortgangrapporten 2010 (te raadplegen via www.bekkenwerking.be) en de inventarisatieverslagen van de bekkensecretariaten (zie bijlage 3 van het CIW rapport Globale evaluatie overstromingen 2010). Er zijn ook aanbevelingen mbt herstel- en onderhoudswerken aan de provinciale waterlopen geformuleerd in het rapport van de dienst waterbeleid van de provincie Antwerpen (zie bijlage 4 van het CIW rapport Globale evaluatie overstromingen 2010).

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5A, aanbeveling 5E

Initiatiefnemers: zie deelacties

status 2012: **uitvoeringsfase**

Er wordt uitvoering gegeven aan de onderhoudswerken en herstelwerken ten gevolge de overstromingen van november 2010. Voor een exacte stand van zaken van de verschillende initiatieven wordt verwezen naar de betrokken waterbeheerders en naar de jaarlijkse bekkenvoortgangsrapporten.

De Toeristische Leie is een preferentiële aanslibbingszone waar getracht wordt om op regelmatige tijdstippen te ruimen. Naar aanleiding van de waterwas in december 2010 werd een extra krediet vrijgemaakt voor het uitvoeren van dringende baggerwerken in deze zone. Deze baggerwerken vonden plaats in april en mei 2011. Het bijkomend krediet volstond echter niet om de vaarweg tot op zijn theoretisch profiel volledig vrij te maken. Door middel van slibslepen (gemiddeld 2 maal per jaar) wordt verder getracht het bodempeil van de Toeristische Leie op diepte te houden. Ook na wasperiodes wordt zo snel als mogelijk bijkomend opdracht gegeven om deze zone vrij van overmatige aanslibbing te houden. Op heden kan de diepgangbeperking nog niet opnieuw opgeheven worden aangezien nog niet alle aanslibbingen weggesleept zijn. Het slibslepen wordt verder gezet. Qua structurele maatregelen is voor 2012 opnieuw een baggercampagne voorzien om de meest prangende aanslibbingen binnen de waterwegen van aBS te verwijderen. Daarbij zal slechts een gedeelte van de zwaaiom Noordwal kunnen worden vrijgemaakt om alzo te bewerkstelligen dat minder specie aanslibt in (de inkom van) de Toeristische Leie. Verder zal met behulp van slibslepen de toegang van de Toeristische Leie vrijgehouden worden

De stedenbouwkundige vergunningen voor het plaatsen van New Jerseys (betonnen waterkeringsconstructie) in Roosdaal, in Ninove en in Geraardsbergen werden in de loop van 2012 afgeleverd. Onder voorbehoud van de beschikbaarheid van het benodigd budget zullen tegen eind 2012 de New Jerseys gebouwd worden

Plaatsen van bijkomende debietmeters op de bevaarbare waterlopen: dit project betreft een volledige samenwerking tussen aBS – HIC – EMT, opdat de gevraagde investeringen ook effectief een meerwaarde kunnen betekenen. Elke deelpartner neemt hierbij telkens een belangrijk deel op zich waarvan het deelresultaat (bv. infrastructuur, meettoestellen, telematica, aansluitingen ed mee het eindresultaat, het doel en de meerwaarde van de totale investering bepaalt. Het totaal project telt 11 deelprojecten. Enerzijds debietmeter(s) afwaarts Sint Baafs Vijve (Machelen), afwaarts Evergem (afgewerkt in S1), Moervaart (Mendonk – Sinaai), Zelzatebrug (KGT niet in beheer bij aBS, noodzakelijkheid zal eerst nagegaan worden via een meetcampagne, Dender, afwaarts Asper (Gavere), Sint Martens Latem (N.V.T wegens een debietmeter te Deinze), Ringvaart om Gent en de vernieuwing debietmeter(s) Beernem. Anderzijds waterpeilmeters te Sint Martens Latem en Ingelmunster. 2011 - 2012 : uitvoeringsfase. Op de Dender te Overboelare tenslotte, zullen op basis van de studie door het Waterbouwkundig Labo van mogelijke scenario's, de dijken eventueel aangepast worden. Voor wat betreft Overboelare is de terreininventarisatie lopende. Gelet op de grote complexiteit en de interactie met de rioleringen en de rest van Geraardsbergen worden bijkomende gegevens en opmetingen uitgevoerd. De besprekingen met de stad en Aquafin hieromtrent zijn lopende. Bedoeling is op basis hiervan één of meerdere technisch sluitende scenario's voor te stellen die het voorwerp vormen van een technische studie en een MER-studie. Op dit ogenblik kan er nog geen uitspraak gedaan worden over de al dan niet noodzaak van een bestemmingswijziging.

De oeverherstellingen te Beersel op het kanaal naar Charleroi werden uitgevoerd. De verhoging van de waterkering t.h.v. de Molens van Ruisbroek werd aanbesteed en zal binnenkort in uitvoering gaan.

Voor de Durme werd in 2011 een eerste noodruiming uitgevoerd om opnieuw een minimale afvoercapaciteit te verzekeren, een tweede fase onderhoudsbaggerwerken is voorzien in 2012-2013. Tenslotte wordt een grondig baggerprogramma, naast andere ingrepen zoals een pompgemaal te Lokeren, voorzien in het in opmaak zijnde Rivierherstelplan Durme.

Ook het automatische vuilrooster van de Beneden-Vliet moet vervangen worden.

Voor het automatisch vuilrooster van de Beneden-Vliet is een aanbesteding in voorbereiding, uitvoering door EMT gebeurt vermoedelijk nog in 2012.

Ten slotte dient het jaagpad op linkeroever langsheen de Grote Nete te Booischot over een lengte van 2000 m hersteld te worden. De herstelling van het jaagpad op linkeroever langsheen de Grote Nete te Booischot is uitgevoerd

In 2011 werden door de VMM, verspreid over Vlaanderen, een 20 tal slibruimingsdossiers aanbesteed (o.a. Heulebeek, Mark, Zwinnevaart, Rivierbeek, Gaverbeek, Poperingevaart, Velpe, Begijnebeek en Barebeek). De slibruiming is gepland op locaties waar het sediment de waterafvoer bemoeilijkt. Deze slibruiming zullen in de loop van 2012 uitgevoerd worden. In totaal zal de VMM hiermee bijna 125.000 m³ hinderlijk sediment uit de Vlaamse waterlopen verwijderen. Veelal is dit sediment ook verontreinigd waardoor de slibruiming ook een ecologische meerwaarde betekenen.

In 2012 zet de VMM deze inspanning voort. Voor opnieuw een 20-tal aangeslibde trajecten werkt de VMM aan de voorbereiding van de slibruiming van ingeschat 180.000 m³. In relatie tot de jaarlijks sedimentaanwas, die begroot wordt op 150.000 m³, betekent dit dat de VMM de slibkwantiteit in haar waterlopen hiermee onder controle houdt. De verdere uitbouw van erosiebestrijdingsmaatregelen en saneringsinfrastructuur in combinatie met de strategische aanleg van sedimentvangen is noodzakelijk om de sedimentaanvoer te beperken.

Voor een aantal waterlopen werden dringende oever- en dijkherstellingen uitgevoerd. Dit is onder meer het geval voor de Dijle, de Zenne, de Velpe en de Demer. Daarnaast zijn nog een aantal dossiers voor dijkherstel in voorbereiding (onder meer Zuidlede en Bellebeek).

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

Er is verder uitvoering gegeven aan de onderhoudswerken en herstelwerken ten gevolge de overstromingen van november 2010. Voor een exacte stand van zaken van de verschillende initiatieven wordt verwezen naar de tabel met de deelacties opgenomen in bijlage en naar de betrokken waterbeheerders en de jaarlijkse bekkenvoortgangrapporten.

De aanbesteding voor de baggerwerken op de Toeristische Leie is doorgegaan op 7 mei 2013. Tegen eind 2013 is de Toeristische Leie gebaggerd.

De stedenbouwkundige vergunningen voor het plaatsen van New Jerseys (betonnen waterkeringsconstructies) in Roosdaal, in Ninove en in Geraardsbergen werden in de loop van 2012 afgeleverd. De New Jerseys zullen in de loop van 2013 gebouwd worden.

Het plaatsen van bijkomende debietmeters betreft een samenwerking tussen W&Z, HIC (Hydrologisch InformatieCentrum) en EMT (afdeling Elektromechanica en Telematica). Het totaalproject telt 17 deelprojecten: debietmeter afwaarts Sint-Baafs-Vijve (Machelen) (uitgevoerd), debietmeter afwaarts Evergem (uitgevoerd), debietmeters Moertvaart (Mendonk-Sinaai) (uitgevoerd), debietmeter Zelzatebrug (zal niet worden uitgevoerd wegens KGT niet in beheer van aBS (afdeling Bovenschelde)), debietmeter(s) Dender (uitgevoerd), debietmeter afwaarts Asper (Gavere) (uitgevoerd), debietmeter Ringvaart om Gent (uitvoering voorzien in 2014), vernieuwing debietmeter(s) Beernem (uitvoering voorzien in 2013), waterpeilmeter Sint-Martens-Latem (uitgevoerd), waterpeilmeter Ingelmunster (uitgevoerd), debietmeter Kanaal Plassendale-Nieuwpoort te Slype (uitvoering voorzien in 2013), debietmeter Veurne (ijking is voorzien in 2013), debietmeter Kanaal Ieper-Ijzer, peilmeter Kanaal Nieuwpoort-Duinkerke aan Adinkerke brug, alarmpeilmeter Wulpen brug, debietmeter sluis Veurne.

Het telemetrienetwerk op de ABC-as (kanaal Antwerpen - Brussel - Charleroi) en het Kanaal Leuven-Dijle is reeds operationeel; bijkomende peilmeters zullen geplaatst zijn tegen eind 2013 (sluis Zemst, kanaal naar Charleroi).

Op het Kanaal naar Charleroi zijn de werken voor het verhogen van de oeverkruin ter hoogte van de Molens van Ruisbroek volledig uitgevoerd.

Naar aanleiding van de wateroverlast van eind 2010 en begin 2011 werd een noodruiming uitgevoerd in het opwaartse deel van de Durme. Daarbij werd de plantengroei in de bedding verwijderd en de geul geruimd. Vervolgens werd een structureel rivierherstelplan uitgetekend voor het ganse traject van de Durme. Dit rivierherstelplan omvat onderhoudsbaggerwerken, aanleg van ontpolderingen aan de Durmemonding, het herstel van slikken en schorren in het opwaartse deel van de Durme en de bouw van een pompgemaal op de dam in Lokeren.

In 2012 is Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z) gestart met de eerste fase van de structurele onderhoudsbaggerwerken. Tussen de monding van de Durme in de Schelde en de Mirabrug zal in Hamme, Temse en Waasmunster in totaal 400.000 m³ zand uit de bedding worden gehaald. Om de impact van de werken op de omgeving te beperken werd ervoor gekozen om dit zand zoveel mogelijk te hergebruiken bij dijkwerken in het kader van de realisatie van projecten van het geactualiseerde Sigma-plan. De werken verlopen volgens schema en zijn reeds ver gevorderd: reeds meer dan 300.000 m³ zand is al aan land gebracht. Nog voor het bouwverlof van 2013 zal deze fase afgerond zijn.

Aansluitend zal vanaf 1 augustus 2013 de tweede fase van de onderhoudsbaggerwerken worden opgestart. Daarbij zal tussen de Mirabrug en de brug van de N446 nog eens 435.000 m³ zand uit de Durmebedding worden verwijderd. De kostprijs van deze werken bedraagt 6,5 miljoen euro en werd in 2012 vastgelegd. Deze werken zullen opnieuw weinig hinder veroorzaken omdat het zand over het water wordt weggevoerd naar Sigma-projecten in uitvoering langs de Schelde in Hamme en Dendermonde.

Het automatisch vuilrooster van de Beneden-Vliet wordt vervangen. De werken lopen van 1 juli 2013 tot maart 2014.

Dender te Overboelare :er wordt een project-MER ten behoeve van de regularisatie van de bestaande situatie en een project-MER voor de toekomstige situatie opgemaakt. Aansluitend aan de goedkeuring van elk project-MER wordt een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag ingediend. De technische studie en de project-MER worden via een overheidsopdracht gegund. Het is een zeer complexe opdracht die afwijkt van een klassieke MER en meer onderzoek en onderbouwing vereist. Ook de link met de project-MER voor de verdieping van de Dender tussen de stuw en de gewestgrens moet hierbij bekeken worden. Ingeschat wordt dat het project-MER voor de bestaande toestand relatief snel kan worden afgerond, in tegenstelling tot het project-MER voor de toekomstige toestand. De timing voor de start van de werken aan de dijken zal afhankelijk zijn van dit vergunningentrajec en is niet voor 2015 te verwachten.

In 2012 werden door de VMM, verspreid over Vlaanderen, een 20-tal slibruimingsdossiers aanbesteed (o.a. Zwarte sluisbeek, Avrijevaart, Velddambeek, Handzamevaart, Velpe, Dommel, Grote en Kleine Gete, Ieperlee, Kemmelbeek, Grote Beverdijkvaart,...). De slibruiming en zijn gepland op locaties waar het sediment de waterafvoer bemoeilijkt. Deze slibruiming en werden deels in 2012 aangevat en zullen verder gezet worden in 2013. In totaal zal de VMM hiermee bijna ruim 200.000 m³ hinderlijk sediment uit de Vlaamse waterlopen verwijderen. Veelal is dit sediment ook verontreinigd waardoor de slibruiming en ook een ecologische meerwaarde betekenen.

In 2013 zet de VMM deze inspanning voort. Daarnaast is de verdere uitbouw van erosiebestrijdingsmaatregelen en saneringsinfrastructuur in combinatie met de strategische aanleg van sedimentvangen noodzakelijk om de sedimentaanvoer te beperken.

Voor een aantal waterlopen werden dringende oever- en dijkherstellingen uitgevoerd. De werken voor dijkherstel aan Zuidlede en Bellebeek werden in 2012 aanbesteed en zullen in 2013 uitgevoerd worden.

A Verzekeren en het versnellen van de uitvoering van de reeds geplande projecten

ACTIE 14: ACTIES UIT DE WATERBEHEERPLANNEN (SGBP, BBPN, SIGMA, GKVP ...) UITVOEREN

Omschrijving:

Zowel de stroomgebiedbeheerplannen als de bekken- en deelbekkenbeheerplannen bevatten tal van projecten die kaderen in de aanpak van de overstromingsproblematiek. Deze geplande infrastructurele ingrepen omvatten zowel het inrichten van extra overstromingsgebieden, het herwaarden van de structuur van de waterlopen, de bouw of het aanpassen van stuwen en pompen als erosiebestrijdingsmaatregelen. Het is van fundamenteel belang dat aan deze projecten opgenomen in de bekkenbeheerplannen en aan de maatregelen van groep 6 'Overstromingen' van het maatregelenprogramma van de stroomgebiedbeheerplannen ook verder uitvoering wordt gegeven in overleg met de betrokken actoren en lokale overheden. Het is van belang dat deze initiatieven (versneld) kunnen uitgevoerd worden, desgevallend rekening houdend met de conclusies van milieueffectbeoordeling en passende beoordeling. De acties en projecten zullen maximaal afgestemd worden op de noodzakelijke realisatie van de instandhoudingdoelstellingen

De jaarlijkse bekkenvoortgangrapporten volgen de uitvoeringen van de bekkenbeheerplannen op. De bekkenvoortgangrapporten 2010 (BVR 2010) geven waar nodig een bijsturing aan van de prioritering van de uitvoering van de acties en maatregelen ikv van de wateroverlastproblematiek opgenomen in de huidige bekkenbeheerplannen (zie Actie 36).

De voorbije jaren heeft VMM in uitvoering van de bekkenbeheerplannen de realisatie van heel wat projecten voorbereid. Verschillende projecten zullen in 2011 gefinaliseerd, andere zullen opgestart worden. Nog andere projecten kunnen de volgende jaren uitgevoerd worden mits de nodige kredieten beschikbaar gesteld worden en de vergunningsprocedures en grondwerving tijdig gefinaliseerd worden. Door de realisatie van al deze projecten kan een sterke toename van de bergingscapaciteit in valleigebieden van waterlopen 1° cat gerealiseerd worden. (voor concrete projecten zie verder).

W&Z heeft, naast het Sigmaplan dat specifiek gericht is op het beheersen van overstromingen in het Zeescheldebekken geïnduceerd door een noordwesterstorm en/of hoge bovenafvoer, nog de volgende grote projecten in voorbereiding of uitvoering: de opwaardering en restauratie van de Leie, inclusief de hermeandering ervan, de opwaardering en restauratie van de Dender stroomafwaarts Aalst en het vernieuwen van de stuwen tussen Geraardsbergen en Aalst. De opwaardering van het kanaal naar Charleroi is in hoofdzaak gericht op de optimalisatie van de scheepvaart maar zal ook een bijdrage leveren aan de beheersing van de wateroverlast in de Zennevallei. Hierbij zal steeds zowel de lokale bergingscapaciteit als de afvoercapaciteit sterk verhogen en de stroomsnelheid geoptimaliseerd worden waarbij het aquatisch ecosysteem, conform de doelstellingen van de Europese Kaderrichtlijn Water, steeds verder structureel verbeterd.

Nv De Scheepvaart heeft in het verleden projecten uitgevoerd die significant bijkomende ruimte geven aan het water van de Gemeenschappelijke Maas. Om de veiligheid tegen overstromingen op een duurzame wijze verder te verhogen en rekening te houden met de verwachte klimaatverandering zijn verdere investeringen gebaseerd op het toepassen van het principe "Ruimte voor water" langs de Gemeenschappelijke Maas nodig. Het gaat hierbij om ingrepen op een aantal locaties op het grondgebied van de gemeentes Lanaken, Maasmechelen, Dilsen-Stokkem, Maaseik en Kinrooi.

Naast onderstaande deelacties zijn er nog andere acties mbt de wateroverlastproblematiek opgenomen in de bekkenbeheerplannen en de acties opgenomen in de deelbekkenbeheerplannen. Het volledige pakket (incl. stand van zaken mbt de uitvoering) aan acties mbt de wateroverlastproblematiek opgenomen in de bekkenbeheerplannen en de deelbekkenbeheerplannen zijn terug te vinden in de bekkenbeheerplannen zelf en de jaarlijkse bekkenvoortgangrapporten (zie www.bekkenwerking.be).

Daarnaast zijn er ook aanbevelingen geformuleerd in het rapport van de dienst waterbeleid van de provincie Antwerpen (zie bijlage 4 van het CIW rapport Globale evaluatie overstromingen 2010).

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5A, aanbeveling 5D

Initiatiefnemers: zie deelacties

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Er wordt uitvoering gegeven aan de acties uit de waterbeheerplannen. Voor een exacte stand van zaken van de verschillende initiatieven wordt verwezen naar de betrokken waterbeheerders en naar de jaarlijkse bekkenvoortgangsrapporten.

Nv De Scheepvaart voerde de voorbije jaren herinrichtingswerken uit langs de Maas. Deze werken dienen in de eerste plaats voor een betere hoogwaterbescherming. Voorts zal er ook meer natuur gerealiseerd worden en mogen de werken geen negatieve invloed hebben op het grondwaterpeil. Samengevat kan gesteld worden dat de Gemeenschappelijke Maas uit haar keurslijf wordt bevrijd. In Hochter Bampd en Herbricht zijn de zomeroevers verbreed en het winterbed verlaagd tot op het niveau van vóór 1860. In Kotem werd een aanzienlijke stroomgeulverbreding gerealiseerd (verlaging winterbed). Deze werken bieden o.a. de dorpen Smeermaas, Itteren, Borgharen en stukken van Maastricht meer veiligheid bij heel hoge waterstanden. De werken in Hochter Bampd, Herbricht en Kotem werden in 2011 afgerond.

Ook de aanleg van een verbindingsconstructie tussen de westelijke plas van Negenoord en de Maas werd in 2011 afgerond, waardoor dit gebied optimaal als overstromingsgebied kan fungeren. Een verwijdering van de zomerdijk en verlaging van het winterbed is eveneens gepland in Bichterweerd en Elerweerd; de ingrepen te Bichterweerd sluiten aan bij de herinrichting van de voormalige grindgroeve Bichterweerd. De werken op beide locaties zijn gestart in 2010 en het einde is voorzien in 2012.

Voor wat de centrumkanalen, inzonderheid de opwaardering van het kanaal Brussel-Charleroi, betreft zijn de verschillende studies goed gevorderd. In de nabije toekomst zullen er op basis hiervan door alle partijen die betrokken zijn bij de realisatie samen definitieve keuzes moeten gemaakt worden. Gelet op de specifieke hydraulische en hydrologische omgevingsparameters zullen bij het voorbereiden van deze keuzes ook de beheerders van de stroomopwaartse waterlopen betrokken worden. De bedoeling is te komen tot landschappelijk aantrekkelijke en robuuste voorzieningen met een recreatieve en economische meerwaarde.

Een groot aantal projecten binnen het Sigmaplan zijn al in uitvoering. Hierna volgt de stand van zaken van enkele projecten. De werken in de cluster Kalkense Meersen en ook Vlassenbroek zijn opgestart. Eind 2011 is er een aanbesteding geweest voor de aanleg van zandstocks met baggerspecie uit de Durme (Groot Broek, Klein Broek, De Bunt). Voor GOG KBR kunnen de werken pas afgerond worden na het maken van afspraken en het verplaatsen van de nutsleidingen door de nutsmaatschappijen. Voor de Grote Nete werden in juni en juli 2012 infomarkten georganiseerd waar het inrichtingsplan voorgesteld werd aan omwonenden, getroffen landbouwers en andere geïnteresseerden.

Op 10 juni 2011 keurde de Vlaamse Regering het Masterplan Kustveiligheid goed. De bedoeling van het Masterplan is de kust te beschermen als een natuurlijk en aantrekkelijk gebied. Daarnaast is de uitvoering van het Masterplan ook vanuit sociaal en economisch oogpunt noodzakelijk. Voor alle kwetsbare zones werd een pakket maatregelen uitgewerkt. Voor elke maatregel werden in detail milieueffecten, maatschappelijke kosten en baten en de vermindering van de overstromingsrisico's bestudeerd. De aanpak is gestoeld op de principes van het geïntegreerd kustzonebeheer: een beschermingsniveau van een minstens 1000-jarige storm combineren met een duurzaam beheer van de kust; maatschappelijke participatie en de medewerking van alle belanghebbenden mogelijk maken; een evenwicht zoeken tussen milieugerichte, economische, sociale, culturele en recreatieve doelstellingen, en dat binnen de gestelde grenzen van de natuurlijke dynamiek van de kust.

Voor elke kustgemeente werden in functie van de typeomgeving badplaatsen, duinen havens maatregelen gekozen: de duinsuppletie, de strandsuppletie, de stormmuur en de stormvloedkering. In een aantal gemeenten werden de werken voor strandsuppletie en duinsuppletie al afgerond.

De gecontroleerde overstromingsgebieden (GOG's) op de Jeker (te Lauw), de Herk (te Stevoort), de Velp (te Halen) en de Molenbeek (te Geraardsbergen) werden gefinaliseerd. Voor de Herk (te Alken-Wellen), Kerkebeek (te Brugge) en Begijnbeek (te Diest) zal de realisatie van nieuwe GOG's in 2012-2013 uitgevoerd worden. Voor een aantal waterlopen werd een totaalvisie uitgewerkt. Dit is onder meer het geval voor de Maarkebeek, Marke en Heulebeek. Binnen de uitgewerkte visie worden concrete investeringsprojecten voorbereid. Naast bijkomende GOG's zal voor deze waterlopen ook geopteerd worden voor uitdijking van een aantal woonwijken (Herne, Galmaarden, Leupegem, Edegem,...). Uit de analyses blijkt dit de meest efficiënte aanpak. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan het concept van meerlagenveiligheid.

De nodige investeringen werden ook voorzien voor optimalisatie van de elektromechanische infrastructuur. Het pompgebied te Boekhoute werd grondig vernieuwd. Op het noodpompgebied op het Caemerlinckxgeleed te Oostende wordt extra pompcapaciteit voorzien. De monding van de Zwinnevaart wordt verbreed waarbij ook een automatisatie van de stuw opgenomen wordt. Op de Avrijevaart, Demer, Vrouwvliet, Woluwe en Caemerlinckxgeleed worden roosterreinigers geautomatiseerd met als doel verstoppingen van overwelvingen en/of pompgemalen maximaal te voorkomen.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

Er is verder uitvoering gegeven aan de acties uit de waterbeheerplannen. Voor een exacte stand van zaken van de verschillende initiatieven wordt verwezen naar de tabel met de deelacties opgenomen in bijlage en naar de betrokken waterbeheerders en de jaarlijkse bekkenvoortgangsrapporten.

nv De Scheepvaart voerde de voorbije jaren herinrichtingswerken uit langs de Maas. Deze werken dienen in de eerste plaats voor een betere hoogwaterbescherming. Voorts zal er ook meer natuur gerealiseerd worden en mogen de werken geen negatieve invloed hebben op het grondwaterpeil. Samengevat kan gesteld worden dat de Gemeenschappelijke Maas uit haar keurslijf wordt bevrijd.

In oktober 2012 liepen de werken in Bichterweerd en Elerweerd op hun einde. Te Bichterweerd werd in de periode 2010-2012 de zomerdijk verwijderd en de oude zomeroever met 8 meter verlaagd. Stroomafwaarts, in Kogge Greend, werd het winterbed verlaagd met gemiddeld 4 meter. Beide projecten zorgden ervoor dat de linkeroever van de Gemeenschappelijke Maas zijn definitieve vorm kreeg over een afstand van 2 km.

De Afdeling Kust van het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust geeft uitvoering aan de beschermingsmaatregelen opgenomen in het Masterplan Kustveiligheid. Dit plan werd op 10 juni 2011 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De uitvoering dient de bescherming te garanderen van de woonzones aan de Vlaamse Kust en het achterland tegen een storm met een retourperiode van 1000 jaar. Het gaat hierbij om ingrepen in de havens van Oostende, Nieuwpoort Blankenberge en Zeebrugge, in de duinen en de badzones langs de Vlaamse kust. De stand van zaken is terug te vinden op www.afdelingkust.be

Voor W&Z zijn volgende realisaties belangrijk:

- (1) Cluster Kalkense Meersen: de grondwerken voor de ontpoldering Wijmeers deel 2 zijn voltooid. De bres in de bestaande Scheldedijk kan gemaakt worden op het moment dat Wijmeers 1 is voltooid. Bergenmeersen: het GOG-GGG zal in de loop van 2013 in gebruik genomen worden. Wijmeers 1: Er kon nog niet gestart worden met de opbouw van de ringdijk omwille van het lopende archeologisch onderzoek. Paardeweide: het project is aanbesteed en de voorbereidende werken werden op 15-01-2013 opgestart.
- (2) Hedwigeprosperpolder: afhankelijk van de timing van de noodzakelijke zandleveringen zullen de werken op Vlaams grondgebied midden 2014 kunnen voltooid worden.
- (3) Cluster Vlassenbroek: er werd gestart met de aanleg van de compartimenteringsdijk tussen Vlassenbroek deel 1 en Vlassenbroek deel 2. De werken voor de verplaatsing van de TMVW-leiding, die het gebied doorkruist, werden in het voorjaar van 2013 aanbesteed door TMVW.
- (4) Wal-Zwijn: er werd gestart met de voorbereiding van de uitvoering van de werken en de aanleg van de grondstock.
- (5) Cluster Durme: De uitvoering van de werken in de W&Z-gebieden is lopende. Het betreft in eerste instantie het aanleggen van een grondstock in de projectgebieden De Bunt, Klein Broek en Groot Broek, met zandspecie afkomstig van de onderhoudsbaggerwerken in de Durme. De werken voor de aanleg van de ringdijk zijn in 2013 aanbesteed.
- (6) KBR (Kruibeke-Bazel-Rupelmonde) : de werken naderen afronding, maar de problematiek omtrent Air-Liquide zorgt ervoor dat de werken in 2013 niet rond raken.
- Voor de modernisering van het Kanaal naar Charleroi was een streefbeeldstudie uitgevoerd. De mobiliteitseffecten van de twee varianten van het streefbeeld is in kaart gebracht. Uit deze mobiliteitsstudie blijkt dat de verbreding van het kanaal en de vervanging van de bruggen in Halle mogelijk zijn. Er dient nu een definitieve keuze te worden gemaakt tussen beide ontwerpstreefbeelden. (status 2013: studiefase)

VMM heeft de gecontroleerde overstromingsgebieden (GOG's) op de Jeker (te Lauw), de Herk (te Stevoort), de Velpe (te Halen) en de Molenbeek (te Geraardsbergen) in gebruik genomen. Te

Kortemark werd een beveiligingsdijk aan de rand van het centrum gerealiseerd. De GOG's op de Herk (te Alken-Wellen), Winge (Rotselaar-Holsbeek), Kerkebeek (te Brugge) en Begijnebeek (te Diest) werden verder voorbereid (aanbesteding, grondverwerving, vergunning,...). Ook de geplande maatregelen (GOG, dijken,...) in uitvoering van de totaalvisie voor Maarkebeek, Marke en Heulebeek werden voorbereid. Voor de Kleine Nete te Grobbendonk werd het dossier voor verplaatsing van de beschermingsdijk gegund. De nodige investeringen werden ook voorzien voor optimalisatie van de elektromechanische infrastructuur. Dit is onder meer het geval voor pompgemaal Vrouwvliet te Mechelen, pompgemaal te Stekene en pompgemaal Stenegoot te Verrebroek. Op de Avrijevaart, Demer, Vrouwvliet, Woluwe en Caemerlinckxgeleed werden roosterreinigers geautomatiseerd met als doel verstoppingen van overwelvingen en/of pompgemalen maximaal te voorkomen.

A Investeren in nog efficiëntere sturing van de infrastructuur

ACTIE 15: AUTOMATISEREN VAN ALLE KUNSTWERKEN ONBEVAARBARE WATERLOPEN

Omschrijving:

Een efficiënte sturing van de kunstwerken (stuwen en pompgemalen) is essentieel met als doel de beschikbare infrastructuur zo optimaal mogelijk aan te wenden. In eerste instantie is het belangrijk dat alle kunstwerken geautomatiseerd worden, maar als back-up nog steeds manueel bediend kunnen worden (zie Actie 18).

Initiatiefnemer: waterbeheerders onbevaarbare waterlopen

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5G

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Verschillende initiatieven zijn hiervoor in uitvoering: in het IJzerbekken is het project voor het plaatsen van een geautomatiseerde dubbelstuw op het provinciegeleed te Oostende net stroomopwaarts de overwelving in studiefase, in het Dijle- en Zennebekken is de automatisering van de gecontroleerde overstromingsgebieden te Sint-Pieters-Leeuw in uitvoering zo ook de automatisering van de stuwen op de Mark in Hoogstraten, en in het Netebekken de stuw op de Aa.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

VMM heeft de automatisering van de stuwen op de Marke en Aa gefinaliseerd en voor de GOG's te Sint-Pieters-Leeuw is dit in uitvoering. De opdracht voor de bouw van de automatische dubbelstuw op het provinciegeleed te Oostende werd in de loop van 2013 opgestart. Een bestek voor de vernieuwing en automatisatie van de schuiven op de Noordede werd opgemaakt.

ACTIE 16: VERDERE UITBOUW AFSTANDBEWAKING VAN VMM

Omschrijving:

De verdere uitbouw van het afstandsbewakingssysteem van de VMM voor de verschillende bekkens is hierbij belangrijk. Voor het Demer- en Maasbekken is dit momenteel al in uitvoering. Het nieuwe afstandsbewakingssysteem zal volledig operationeel zijn eind 2011. Belangrijk is dat in 2011 ook de aansluiting voor Dijle- en Zennebekken, Netebekken en Beneden-Schelde op dit afstandsbewakingssysteem opgestart wordt. Op basis van de ervaringen in deze bekkens zal de wenselijkheid van een vernieuwd afstandsbewakingssysteem in de andere bekkens nagegaan worden.

Door ook de infrastructuur op lokale waterlopen te automatiseren en aan te sluiten op het afstandsbewakingssysteem van de grotere onbevaarbare waterlopen is het mogelijk om hier voor de gewenste modernisering van het waterbeheer te zorgen. Tevens kan voor een betere afstemming gezorgd worden tussen de sturing van lokale waterlopen en de grotere onbevaarbare waterlopen.

Uitwisselbaarheid van noodzakelijke basisinformatie van bevaarbare en onbevaarbare waterlopen is hierbij essentieel.

Initiatiefnemer: VMM

Timing: KT

Status: ontwerpfase

Link met bekkenbeheerplan: optimalisatie bestaande infrastructuur

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5G

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **haalbaarheidsfase**

Voor de implementatie van een nieuw afstandsbedieningssysteem voor de waterlopen binnen het IJzerbekken, het bekken van de Brugse Polders, het Leiebekken, het Bovenscheldebekken en het Denderbekken wordt de haalbaarheid geëvalueerd.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

De aansluiting van de kunstwerken in het Dijle-Zennebekken, het Netebekken en het Benedenscheldebekken wordt verder uitgevoerd. Voor de bekkens in Oost- en West-Vlaanderen werd geopteerd om in eerste instantie verder te werken met het ABBA (Automatische Besturing en Bewaking op Afstand)-systeem dat op een aantal punten vernieuwd wordt in functie van een efficiënter beheer.

ACTIE 17: VERSNELD UITVOEREN AUTOMATISATIEPROGRAMMA WATERWEGEN

Omschrijving:

Bij de waterwegen is hieromtrent een programma lopende. Het wordt het best versneld uitgevoerd. De waterwegen werken met een telematicaplan waarbij onderscheid dient te worden gemaakt i.f.v. het mechaniseren, centraal bedienen of zelfs automatiseren van de diverse kunstwerken. Dit plan wordt regelmatig geactualiseerd. Uitwisselbaarheid van noodzakelijke basisinformatie van bevaarbare en onbevaarbare waterlopen is hierbij essentieel.

Waterwegen en zeekanaal beschikt over een telematicaplan, dat naast de afstandsbediening van bruggen en sluizen een automatische peilregeling van de betrokken waterwegen omvat via de aangesloten sluizen/stuwen.

De waterpeilen van het Kanaal Leuven-Dijle worden momenteel al automatisch geregeld.

Nu wordt een automatische peilregeling van het Netekanaal en het Kanaal naar Charleroi uitgewerkt. De peilregeling van het Netekanaal wordt in 2011 uitgevoerd.

Gezien de kleine kanaalpanden van het Kanaal naar Charleroi en de kans op grote debiet fluctuaties, worden hoge eisen gesteld aan de betrouwbaarheid van deze peilregeling.

De nieuwe stuwen zullen ook een automatische peilregeling hebben.

Initiatiefnemer: beheerders waterwegen

Timing: KT-MT

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5G

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

Bij nv De Scheepvaart is de automatisering van 10 bruggen en een sluis op het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten lopende; dit project zal afgerond zijn tegen einde 2013.

Voor wat W&Z betreft:

- Globaal: De verdere verbetering van het ganse netwerk maakt deel uit van een studieopdracht, waarvan de resultaten in 2013 bekend zullen zijn.
- Voor de tijgebonden waterwegen: De automatisatie is hier op weinig kunstwerken van toepassing. Het enige meldenswaardige project, is de automatisatie van de stuw op de Omleidingsdijle te Mechelen. De sturing hiervan is in ontwikkeling en zal tegen 2013 geoptimaliseerd zijn.
- Voor de niet-tijgebonden (grote) waterwegen: De automatisatie is hier grotendeels in orde. De nieuw gebouwde kunstwerken worden er sowieso automatisch bestuurd. Voor wat de centrumkanalen en het Netekanaal betreft, wordt momenteel, gelet op de watersnood die zich daar in het najaar van 2010 voordeed, de hoogste prioriteit gegeven aan het kanaal naar Charleroi. Het dossier voor het Netekanaal werd op basis van een kosten-batenanalyse en een risicoanalyse voorlopig on hold gezet omdat uit deze studies gebleken is dat automatisatie van de 2 sluizen op het Netekanaal niet dringend noodzakelijk is.

VOOR MEER INFORMATIE

www.descheepvaart.be

<http://www.wenz.be>

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **doorlopend**

W&Z heeft de installatie van een automatisch waterpeilsysteem op het Kanaal naar Charleroi afgerond eind 2013. De in gebruik name is voorzien in 2014.

De optimalisatiestudie van het automatisatieprogramma zal in de loop van 2013 afgerond worden.

Voor de tijgebonden waterwegen: de automatisatie is hier op weinig kunstwerken van toepassing. Het enige meldenswaardige project, is de automatisatie van de stuw op de Omleidingsdijle te Mechelen. De optimalisatie van de sturing hiervan is in 2012 aanbesteed en zal in 2013 worden uitgevoerd.

nv De Scheepvaart heeft de automatisering van de 10 bruggen op het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten afgerond. De automatisering van de sluis in Rijkevorsel is in een laatste fase . Tegen einde 2013 zullen de vijzels en de sturing van de sluis vervangen zijn en is het project afgerond.

ACTIE 18: VERZEKEREN BACK-UP AUTOMATISCHE STURING IGV DEFECTEN

Omschrijving:

Naast automatische sturing blijft het noodzakelijk om via het voorzien van de nodige back up-systemen (bvb. noodvoeding) en permanentieregeling continu beschikbaar te zijn bij mogelijke problemen met de automatische sturing. Via de veiligheidscellen is overleg tussen de verschillende waterbeheerders noodzakelijk om indien nodig de sturing van de verschillende waterbeheerders op elkaar af te stemmen. Het is belangrijk dat de waterbeheerders lokale overheden en hulpdiensten vooraf en tijdens crisissituaties voldoende informeren over de werking van de automatische sturing zodat een zo efficiënt mogelijke inzet van de hulpdiensten verzekerd kan worden bij crisismomenten.

Initiatiefnemer: waterbeheerders

Timing: KT

Status: bestaande/lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5G

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

VMM beschikt over een permanentieregeling waarbij de nodige technici permanent beschikbaar zijn voor opvolging en indien nodig bijsturing van automatische sturing van kunstwerken. De kunstwerken van de VMM beschikken tevens over de nodige back-upsystemen.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **doorlopend**

W&Z heeft de IKZ (interne kwaliteitszorg) procedure “waterbeheersing” verder geoptimaliseerd en getest zodat een meervoudige personeels back up beschikbaar is.

Supplementair hieraan is de plaatsing van generatoren en UPS-systemen in uitvoering aan de kunstwerken van het kanaal naar Charleroi.

VMM beschikt over een permanentieregeling waarbij de nodige technici permanent beschikbaar zijn voor opvolging en indien nodig bijsturing van automatische sturing van kunstwerken. De kunstwerken van de VMM beschikken tevens over de nodige back-upsystemen.

ACTIE 19: KUNSTWERKEN STUREN VANUIT VOORSPELLINGEN

Omschrijving:

Een belangrijke uitdaging is om de sturing van de kunstwerken mee vanuit de voorspellingen uit te voeren. De VMM zal hiervoor, op basis van positieve resultaten van een doctoraatsstudie een implementatie in een pilootproject opstarten in 2011. De eerste toepassing van deze nieuwste generatie intelligente sturing (gebaseerd op MPC, Model Predictive Control) zal gerealiseerd worden voor het gecontroleerd overstromingsgebied complex Schulensmeer - Webbekomsbroek – Velpe te Hoeleden – Velpe Halen, Herk Stevoort, Herk Alken en Herk Wellen.

Ook voor de bevaarbare waterlopen wordt de toepasbaarheid van optimalisatie van sturing door de voorspellingen verder onderzocht.

Initiatiefnemer: VMM, Dep. MOW-WL i.s.m. de waterbeheerders

Timing: KT

Status: ontwerpfase

Link met beleidsbrief minister Schauvliege-OD23

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5G, aanbeveling 8F

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **haalbaarheidsfase**

Het dept. MOW-WL heeft al met succes generische algoritmes toegepast als eerste stap in de intelligente sturing van kunstwerken op de bevaarbare waterlopen. Om gelijkaardige methodes online toe te passen is er nood aan het opstellen van conceptuele modellen van de watersystemen. Het WL start nog in 2012 een project over de opbouw en toepassing van deze soort modellen.

De opdracht voor MPC-sturing voor Demerbekken wordt voorbereid door VMM. In het kader van de realisatie van het nieuwe afstandsbevakingsysteem (zie actie 16) werd de sturing van heel wat stroomgebieden geoptimaliseerd.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

Op het dept. MOW-WL zijn recent geen acties ondernomen om de nu gebruikte voorspellingsmodellen te laten draaien met kunstwerkmetingen. In het verleden (2006) draaide het Leie-Bovenschede model met kunstwerkmetingen op 2 locaties en dit zorgde voor veelvuldig crashen van het model. In operationele modus is dit niet interessant en er werd dan ook overgeschakeld op algemene regels ter beschrijving van hoe de kunstwerken bediend worden tijdens was. Kunstwerken sturen vanuit voorspellingen gaat nog een stap verder en vraagt ook interactie met de waterbeheerder. Hiervoor werd (nog) geen actieplan opgesteld.

W&Z: zie actie 18 (IKZ procedure waterbeheersing): de voorspellingen zijn nu via het R.I.S (River Information Services). ingebed in de aansturing van de kunstwerken.

VMM: De offertes voor de implementatie van het Model Predictive Control (MPC)-sturingssysteem gekoppeld aan voorspelde waterstanden werden eind 2012 geopend en begin 2013 werden de administratieve procedures doorlopen voor goedkeuring door de Vlaamse Regering. De opdracht wordt voorzien te starten medio 2013 en zal zich afspelen binnen het stroomgebied van de Demer opwaarts Diest.

A Meer inzetten van noodgemalen

ACTIE 20: NOODGEMALEN VOORZIEN TER ONDERSTEUNING VAN TIJAFHANKELIJKE GRAVITAIRE LOZINGEN

Omschrijving:

Vlaanderen heeft geen pompen/gemalen die rechtstreeks op zee kunnen lozen, dit in tegenstelling tot onze buurlanden Frankrijk en Nederland. Zij beschikken over pompen die 24 uur op 24; 7 dagen op 7 overtollig water kunnen wegpompen naar zee. In Vlaanderen is men afhankelijk van het getij. Mogelijke plaatsen waar zulke pompen best gebouwd kunnen worden, zijn in de voorhaven van Oostende, de haven van Nieuwpoort, de monding van het Leopoldkanaal, maar ook in het binnenland te Lokeren (zie hoger), Dendermonde of Merelbeke zou dit meer soulaas kunnen bieden. Dergelijke pompgemalen moeten ingericht worden conform de randvoorwaarden uit het Belgische palingbeheerplan. Het peilbeheer dient afgestemd op de diverse functies van de waterlopen en van de gebieden die voor de waterhuishouding ervan afhankelijk zijn. Dit is ter hoogte van gravitaire lozingen die getijafhankelijk zijn. Rekening houdend met de stormvoorspellingen op zee en een stijgende zeespiegel is een permanente ondersteuning van gravitaire lozingen op termijn onontbeerlijk.

Op het Leopoldkanaal wordt een pompstation gebouwd dat overstort in het Afleidingskanaal dat meer afvoercapaciteit heeft.

Initiatiefnemer: waterbeheerders

Timing: KT MT en LT

Status: Is in een fase van haalbaarheidsonderzoek (pompen Nieuwpoort – studie dept.MOW-WL) en voor het Leopoldkanaal moet de haalbaarheidsstudie nog worden opgestart

Pompstation Leopoldkanaal-Afleidingskanaal: bouw kan starten.

Link met actie bekkenbeheerplan: IJzer A110, BPOL A15

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **studiefase/haalbaarheidsfase**

Het plaatsen van noodgemalen is een last van de waterwegbeheerder van het bovenliggende pand, niet voor MDK. Dit wordt wel meegenomen in de besprekingen voor onder andere de stormvloedkering Nieuwpoort en de toetsing van de stuwen en sluizen in het kader van het Masterplan Kustveiligheid.

De plaatsing van een noodpompgemaal inclusief hoogspanning aan het Camerlinckxcomplex te Oostende bevindt zich in studiefase. De haalbaarheid van de bouw van een pompstation op de Noordede (te Bredene) en/of de Blankenbergse vaart (te Blankenberge) alsook het moderniseren en aanpassen van de Moervaart en de Zuidlede worden beoordeeld.

Voor het pompgemaal te Lokeren werd een stedenbouwkundige vergunning verkregen, de installaties zijn bijna in uitvoering.

Voor de pompen van Nieuwpoort is de geactualiseerde studie ter verbetering van de afvoermogelijkheden afgerond en in januari 2012 aan W&Z bezorgd.

Voor wat het pompstation Leopoldkanaal-Afleidingskanaal betreft, is de start van de werken gepland in de tweede helft van 2012, na het ontvangen van de vereiste stedenbouwkundige vergunning.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **studiefase**

W&Z heeft het technisch ontwerp voor het pompgemaal te Lokeren afgerond en de aanbesteding zal in 2013 gebeuren.

De geactualiseerde studie ter verbetering van de afvoermogelijkheden te Nieuwpoort is afgerond. W&Z beraadt zich over deze scenario's om de meest optimale keuze te kunnen maken. Hiertoe is aan het Waterbouwkundig Laboratorium een bijkomende opdracht gegeven om een aantal extra scenario's te bestuderen in het kader van een algehele optimalisatie van het bekken. Zodra de resultaten van deze studie beschikbaar zijn, kunnen de nodige beslissingsprocessen doorlopen worden en kunnen de studies ook gecommuniceerd worden.

Afleidingskanaal van de Leie pompstation Damme – Oostkerke (Zuidervaartje): de pompen zijn geautomatiseerd, de automatisering van de schuiven wordt niet langer beoogd en dit is dus stilgelegd en stopgezet.

Voor de verschillende onbevaarbare waterlopen 1ste categorie die uitmonden in zee gaat VMM na wat de impact is van klimaatverandering en de geplande kustverdediging op de lozing naar zee. Daarna zal een kosten-batenanalyse uitgevoerd worden van bijkomende maatregelen zoals de plaatsing van noodpompgemalen. Er werd gestart met modellering van deze impact voor de waterlopen die lozen op de IJzer te Nieuwpoort.

A Veilige afvoer garanderen

ACTIE 21: WEGWERKEN HISTORISCHE ACHTERSTAND BAGGEREN

Omschrijving:

Over het algemeen is er niet meteen een indicatie dat de huidige waterproblematiek en (overloop) langs de waterwegen beheerd door W&Z rechtstreeks aan het tekort aan baggeren kunnen worden toegeschreven, doch wel aan een tekort van de afvoercapaciteit en van de bovenstroomse buffercapaciteit.

Uiteraard zal het wegwerken van historische achterstand de waterafvoer in een aantal specifieke gevallen verbeteren. Dit moet evenwel dusdanig gebeuren dat de afvoerpiek zich niet stroomafwaarts verplaatst. Waterwegen en Zeekanaal NV dient nog historische achterstand in een groot deel van haar waterwegen aan te pakken. W&Z kampt grosso modo met een achterstand van ca 13 miljoen m³ en een jaarlijkse aangroei van ca 1 miljoen m³. Daarom worden ook initiatieven genomen op diverse vlakken om in de eerste plaats de achterstand niet te laten aangroeien. Een belangrijke vereiste is evenwel dat de nodige budgetten voorhanden zijn. Op dit ogenblik zijn de beschikbare middelen ondanks alle gedane inspanningen, evenwel beperkt. Er dient dan ook dringend nagegaan te worden welke extra inkomsten mogelijk zijn om de baggerwerken te kunnen blijven verzekeren.

Best wordt geprioriteerd naar impact op veiligheid en bevaarbaarheid.

Initiatiefnemer: W&Z

Timing: KT – MT - LT

Status: lopende

Link met actie bekkenbeheerplan: GK A19

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5F

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

Specifiek voor de Durme werd in 2011 een eerste noodruiming uitgevoerd om opnieuw een minimale afvoer te verzekeren. Een tweede fase onderhoudsbaggerwerken is voorzien in 2012-2013.

Tenslotte wordt een grondig baggerprogramma voorzien in het in opmaak zijnde Rivierherstelplan Durme. Dat plan houdt onder meer ook de bouw van een pompstation ter hoogte van Lokeren in, om een betere waterafvoer van daaruit te voorzien en de aanleg van overstromingsgebieden in het kader van het Sigmaplan.

In 2012 worden nieuwe initiatieven genomen (beperkte baggercampagne en slibslepen) om in de eerste plaats de achterstand niet te laten aangroeien. Een belangrijke vereiste is evenwel dat de nodige budgetten voorhanden zijn. Er wordt geprioriteerd op bevaarbaarheid en veiligheid.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **doorlopend**

Inzake baggerwerkzaamheden worden er, gelet op de stringente budgettaire beperkingen, prioriteiten gesteld. Prioritair zijn baggerwerkzaamheden die dienen te worden uitgevoerd omwille van nautische en/of hydraulische noodzaak.

a) Voor wat betreft het tijgebonden deel van het waterwegennetwerk:

Naar aanleiding van de wateroverlast van eind 2010 en begin 2011, werd een noodruiming uitgevoerd in het opwaartse deel van de Durme. Daarbij werd de plantengroei in de bedding verwijderd en de geul geruimd. Vervolgens werd een structureel rivierherstelplan uitgetekend voor het ganse traject van de Durme. Dit rivierherstelplan omvat onderhoudsbaggerwerken, aanleg van ontpolderingen aan de Durmemonding, het herstel van slikken en schorren in het opwaartse deel van de Durme en de bouw van een pompgemaal op de dam in Lokeren.

In 2012 is Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z) gestart met de eerste fase van de structurele onderhoudsbaggerwerken. Tussen de monding van de Durme in de Schelde en de Mirabrug zal in Hamme, Temse en Waasmunster in totaal 400.000 m³ zand uit de bedding worden gehaald. Om de impact van de werken op de omgeving te beperken werd ervoor gekozen om dit zand zoveel mogelijk te hergebruiken bij dijkwerken in het kader van de realisatie van projecten van het geactualiseerde Sigmaplan. De werken verlopen volgens schema en zijn reeds ver gevorderd: reeds meer dan 300.000 m³ zand is al aan land gebracht. Nog voor het bouwverlof van 2013 zal deze eerste fase afgerond zijn. Aansluitend zal vanaf 1 augustus 2013 de tweede fase van de onderhoudsbaggerwerken worden opgestart. Daarbij zal tussen de Mirabrug en de brug van de N446 nog eens 435.000 m³ zand uit de Durmebedding worden verwijderd. De kostprijs van deze werken bedraagt 6,5 miljoen euro en werd in 2012 vastgelegd. Deze werken zullen opnieuw weinig hinder veroorzaken omdat het zand over het water wordt weggevoerd naar Sigmaprojecten in uitvoering langs de Schelde in Hamme en Dendermonde (resp. GOG "Grote Wal – Kleine Wal – Zwijn" en GOG "Vlassenbroek").

b) Voor wat betreft het niet-tijgebonden gedeelte van het waterwegennetwerk:

In 2012 werden de Boven-Schelde afwaarts de sluis van Merelbeke ('Kanaal van Zwijnaarde'), de inkom van de Toeristische Leie en het kruispunt Ringvaart met Kanaal Gent-Oostende te Evergem gebaggerd. Onderhoudsbaggerwerken van de Durme en de Moervaart zijn voorzien in 2013. Tegen eind 2013 is ook de Toeristische Leie gebaggerd.

ACTIE 22: WATERLOPEN/ WATERWEGEN GERICHT EN PREVENTIEF ONDERHOUDEN

Omschrijving:

Het preventief en gericht onderhouden van waterlopen en waterwegen en het bewaken van de afstemming van onderhoudswerken tussen de verschillende waterbeheerders vormen belangrijke aandachtspunten voor alle waterbeheerders.

Initiatiefnemer: waterbeheerders

Timing: KT – MT - LT

Status: lopende

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

Voor de onderhoudswerken langs de kanalen van nv De Scheepvaart en langs de Maas zijn er contracten afgesloten met aannemers.

Voor alle onbevaarbare waterlopen 1° categorie heeft de VMM contracten voor onderhoud van de waterlopen en kunstwerken. Er werden door de Vlaamse Regering extra middelen voorzien voor extra ruiming en oever- en dijkherstel. In 2011 werden vastleggingen voorzien voor de ruiming van 125.000m³ slib uit onbevaarbare waterlopen. Dit komt overeen met de jaarlijkse raming van de extra sedimentaangroei.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **doorlopend**

Het regulier onderhoud van de waterwegen wordt jaarlijks vastgelegd in het onderhoudsprogramma. Het buitengewoon onderhoud wordt jaarlijks vastgelegd in het investeringsprogramma. Omdat W&Z volgens haar missie de veiligheid binnen het territorium dient te verzekeren en hierbij rekening dient te houden met alle maatschappelijke actoren, stelt ze zich de ambitie om – samen met de andere waterbeheerders - de waterbeheersing te waarborgen. Er is samenwerking op Vlaams niveau tussen de waterbeheerders binnen de structuren van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW), maar ook daarbuiten. De verschillende entiteiten moeten immers hun projecten op elkaar afstemmen om efficiënte maatregelen te bewerkstelligen. Met de Waalse waterwegbeheerder Service Public De Wallonie (SPW) is er jaarlijks overleg binnen de schoot van het Intergewestelijk Overleg Waterwegen (IOW) commissie 1 (specifiek voor de Dender). Voor wat betreft de generieke afstemming met de andere gewesten kan vermeld worden dat deze structureel plaats heeft in de commissie 2 van het IOW. Met Nederland bestaan peilafspraken inzake de lozing van water te Terneuzen. Met de Franse waterwegbeheerder Voies Navigables de France (VNF) wordt er binnen verschillende dossiers samengezeten o.a. voor Seine-Schelde en voor het Grensoverschrijdend overleg GECT-EGTS (regio Frans-Vlaanderen). Er zijn binnen Vlaanderen ook geregeld contacten met steden, gemeenten en provincies.

Voor alle onbevaarbare waterlopen 1ste categorie heeft de VMM contracten voor het onderhoud van de waterlopen en kunstwerken. In 2012 werden vastleggingen voorzien voor de ruiming van ruim 200.000 m³ slib uit onbevaarbare waterlopen. Dit is hoger dan de raming van de jaarlijkse extra sedimentaangroei op de onbevaarbare waterlopen 1ste categorie.. Bijgevolg kan hierbij ook een deel van de historische slibhoeveelheid verwijderd worden

A Bepalen van veiligheidsnorm

ACTIE 23: VEILIGHEIDSNORMEN UITWERKEN

Omschrijving:

Het is niet mogelijk om de bevolking tegen elk overstromingsrisico in te dekken, maar we mogen niet berusten. Er dienen beleidsmatige keuzes gemaakt te worden over de in de toekomst te hanteren veiligheidsnorm voor ontwerpen van waterloopinfrastructuur.

Een nieuwe veiligheidsnorm wordt bekomen na het uitvoeren van risicoanalyses die rekening houden met economische-, sociale-, ecologische- en culturele erfgoed waarden, de integrale maatschappelijke kosten-baten afwegingen en klimaat- en landgebruiksveranderingen. De opmaak van de overstromingsrisicobeheerplannen als onderdeel van de volgende generatie stroomgebied-beheerplannen zijn het ideale instrument om de veiligheidsnormen concreet uit te werken. Ze vertrekken hiertoe van overstromingsgevaar- en risicokaarten.

Voor het aan tij onderhevige gebied van de Zeeschelde is deze vraag ingevuld middels het Geactualiseerd Sigmaplan. Het komen tot zulke invulling heeft zeer vele jaren in beslag genomen, maar heeft uiteindelijk geresulteerd in duidelijkheid van wat het veiligheidsniveau is op elke plaats en hoe dit zal gerealiseerd worden. Wanneer het zal gerealiseerd worden, is afhankelijk van de middelen die hiervoor kunnen beschikbaar gesteld worden. Het einddoel ligt echter vast, inclusief de vereiste reservaties voor het vrijwaren van de toekomst.

Voor de andere waterlopen en waterwegen is dit veel minder het geval.

Het bewustzijn over de noodzaak te beschikken over een plan à la Geactualiseerd Sigmaplan voor de andere waterlopen en waterwegen als belangrijk beleidsinstrument is aan te scherpen.

De aanzet om hiertoe te komen, is in het verleden reeds gezet met de bekkenbeheerplannen en de stroomgebiedbeheerplannen. Qua methode wordt verder gebouwd op deze van het Geactualiseerd Sigmaplan.

De structuur waarin alle actoren gevat zijn, bestaat, nl. de CIW, evenals het kader, nl. Integraal Waterbeheer.

Bijgevolg zijn alle voorwaarden voorhanden om tot resultaat te kunnen komen.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: MT (ontwerp tegen midden 2014, definitief tegen 2015)

Status: gepland ikv opmaak overstromingsrisicobeheerplannen als deel van de 2de generatie stroomgebiedbeheerplannen

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 2B

Link met CIW Werkplan 2012: Ontwerp overstromingsrisicobeheerdoelstellingen als onderdeel van waterkwantiteitsdoelstellingen (incl. voorstel van vaststellingswijze) / Ter voorbereiding van de opmaak van de overstromingsgevaarkaarten, de overstromingsrisicokaarten en de overstromingsrisicobeheerplannen wordt o verder gewerkt aan verschillende methodologische aspecten voor de opmaak van de overstromingsgevaarkaarten.../gewerkt aan de overstromingsrisicobeheerdoelstellingen als onderdeel van de waterkwantiteitsdoelstellingen

Link met CIW Werkplan 2013: Voorbereiden van de 2de generatie waterbeheerplannen - Overstromingsgevaarkaarten en overstromingsrisicokaarten (als onderdeel van de analyses); Opmaken van milieukwantiteitsdoelstellingen voor de aspecten ecologie, scheepvaart, watervoorziening en wateroverlast; Voorbereiden rapportering overstromingsgevaarkaarten en overstromingsrisicokaarten in het kader de Overstromingsrichtlijn; Ter beschikking stellen van het publiek van de overstromingsgevaarkaarten en overstromingsrisicokaarten.

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

Op 15 maart 2012 hechtte de CIW haar goedkeuring aan het plan van aanpak voor de opmaak van overstromingsgevaar en – risicokaarten conform de blauwdruk van 6 december 2010 en 12 mei 2011. In eerste instantie werd een basiskaart hydrografisch netwerk opgemaakt. Op basis daarvan werd de eerste set van overstromingsgevaar en – risicokaarten voor de IJzer als een pilootproject opgemaakt. Die kaarten zijn al beschikbaar en worden aan de CIW van 17 juli 2012 voorgelegd. Tegen eind november 2012 zullen alle door Europa gevraagde overstromingsrisicokaarten beschikbaar zijn.

Het werkplan 2012 van de CIW voorziet dat er tegen 6 december 2012 ORBD (overstromingsrisicobeheersdoelstellingen) worden voorgelegd. Op 15 maart 2012 hechtte de CIW haar goedkeuring aan het voorstel voor het uitwerken van ORBD als onderdeel van de studieopdracht milieukwantiteitsdoelstellingen voor oppervlaktewater. Voor de opmaak van de milieukwantiteitsdoelstellingen voor oppervlaktewater wordt een overheidsopdracht voor de aanneming van diensten uitgeschreven door middel van de algemene offerteaanvraag. Er werd op 20/06/2012 een positief advies van IF ontvangen en een studieopdracht werd gelanceerd. Het bestek wordt door MOW-Afd. Haven en Waterbeleid geopend op 21 augustus 2012.

De onderbouwing bij de opmaak van de overstromingsrisicokaarten en risicobeheerplannen werd nagenoeg volledig op punt gesteld in 2012. Er werd een analyse uitgevoerd om de voorlopige risico-gebaseerde resultaten te vertalen naar een veiligheidsniveau. In februari 2012 is er enquêtering geweest geleid door het dept. MOW-WL. Een 70-tal gezinnen en een 30-tal landbouwers is bevraagd over de overstromingen van november 2010. Focus van de enquête lag op de geleden schade (bij gezinnen opgesplitst in verschillende schadeposten, bij landbouwers opgesplitst in verschillende gewassen). Ook werd telkens gevraagd wat de precieze waterstanden waren (buiten het huis maar ook binnen het huis). Op die manier kunnen de schadefuncties voor woningen, inboedel en landbouw getoetst worden aan een echt event (in ieder geval toch het onderste deel van de schadefunctie: onder 1 meter). Dat zal gebeuren vanaf de zomer van 2012.

Inzake de actualisatie van (Vlaamse) erkenningscriteria natuurrampen wordt een project voorzien op het IP-2013.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **doorlopend**

Op 15 maart 2012 hechtte de CIW haar goedkeuring aan het plan van aanpak voor de opmaak van overstromingsgevaarkaarten en overstromingsrisicokaarten. Op de CIW vergadering van 6 december 2012 werd de basiskaart hydrografisch netwerk en de eerste set van overstromingsgevaar en -risicokaarten goedgekeurd. De definitieve kaarten worden aan de CIW van 10 oktober 2013 voorgelegd. Uiterlijk tegen 22 december 2013 worden deze ter beschikking gesteld van het publiek via de nieuwe Vlaamse portaalsite voor overstromingen en droogte (<http://www.waterinfo.be>)

Voor de uitwerking van de milieukwantiteitsdoelstellingen voor oppervlaktewater (MKD) is door dept. MOW - WL en VMM een studieopdracht gestart op 1 december 2012. De studieopdracht vormt onder meer de basis voor de uitwerking van de overstromingsrisicobeheerdoelstellingen (ORBD) en watertekortrisicobeheerdoelstellingen (WRBD) als onderdeel van de milieukwantiteitsdoelstellingen. Een voorstel van vaststellingswijze voor de ORBD en WRBD werd samen met een stand van zaken van de opmaak van ORBD en WRBD voorgelegd aan de CIW van 9 juli 2013. De afgestemde ORBD en WRBD worden aan de CIW van 12 december 2013 voorgelegd.

In het kader van de opmaak van de stroomgebiedbeheerplannen, werd de meerlaagse waterveiligheid geïntroduceerd. Een meerlaagse waterveiligheid is gebaseerd op de 3 P's uit de Overstromingsrichtlijn: protectie, preventie en paraatheid. Een uitgeschreven visie meerlaagse waterveiligheid wordt aan de CIW van 10 oktober 2013 voorgelegd.

A Meer inzetten op preventie en paraatheid

ACTIE 24: MEER INZETTEN OP PREVENTIE EN PARAATHEID

Omschrijving:

In een aantal stroomgebieden is na de voorbije overstroming gebleken dat de grenzen van het klassieke waterbeheer met focus op bescherming op zijn limieten is gestoten. Een meerlaagsveiligheid waarbij ook preventie en paraatheid sterker uitgewerkt worden dringt zich op. Voor wat preventie betreft, betekent dit dat voor bepaalde risico-receptoren in de overstromingsgebieden zich nieuwe maatregelen opdringen zoals bestemmingswijzigingen, overstromingsbestendig bouwen, het vrijwaren van natuurlijke overstromingsgebieden e.d. Rond paraatheid zijn nieuwe maatregelen als het verhogen van het risicobewustzijn, de weerbaarheid, en de maatschappelijke herstelcapaciteit aan de orde. Ook de rol van het verzekeringssysteem bij overstromingsrisico's dient geanalyseerd te worden.

Preventieve peilverlagingen in functie van getijafhankelijke lozingen zijn belangrijk. Indien voorspellingen van hoge regenval samenvallen met hoge laagwaterstanden is het gezien de beperkte lozingscapaciteit uiterst raadzaam extra buffer te voorzien in het opvallend pand. Het maken van goede peilafspraken (vb. vastleggen van minimumpeilen) is daarbij belangrijk. Het preventief peil verlagen houdt immers ook risico's in indien de verwachte neerslag niet komt, kan er een watertekort ontstaan.

De bovengemeentelijke waterloopbeheerders informeren de gemeenten over de maatregelen die ze zullen nemen. Dit verhoogt de paraatheid van de gemeenten als waterloopbeheerder en als verantwoordelijke in de nood- en interventieplanning.

Initiatiefnemer: waterbeheerders, hulpdiensten

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8B

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

De waterbeheerders houden bij de opmaak van zijn wateradviezen steeds zeer consequent rekening met de principes van overstromingsvrij bouwen en het vrijwaren van overstromingsgebieden.

De overstromingsvoorspeller werd verder uitgebouwd. Inzake paraatheid werd verder werk gemaakt van de portaalsite crisiscommunicatie (zie actie 25). In het kader van het FRC-project werd door VMM in overleg met partners uit Frankrijk, Groot-Brittannië, Nederland en Duitsland het concept meerlagenveiligheid uitgediept (zie projecten voor Dijle te Leuven en Woluwe te Brussel) en toegelicht op een studiedag (15/6/2012).

De VMM heeft contacten gelegd met het Franse CEPRI teneinde hun expertise maximaal te kunnen gebruiken voor het uitwerken van een diagnostiek voor getroffen woningen in het licht van resiliente verbouwingsmaatregelen. De gesprekken met de gemeentes Beersel en Sint-Genius Rode zijn opgestart om n.a.v. recente wateroverlast aldaar, de diagnostiek daar in piloot-fase te laten toepassen. Dit zal resulteren in een beter zicht op de effecten en kostprijs van dit type preventieve maatregelen.

Voor het Kanaal naar Charleroi werd met Wallonië en Brussel afgesproken dat bij aankondiging/voorspelling van wateroverlast preventief het peil zal worden verlaagd tot het minimum noodzakelijke waterpeil dat nog toelaat om veilig te kunnen varen. Deze procedure werd reeds meermaals toegepast.

In het kader van het Sigmaplan worden de nodige overstromingsgebieden gerealiseerd.

In het ambtsgebied van W&Z komen omwille van het tijgebonden karakter van de waterlopen inderdaad heel wat zijwaterlopen voor die bij een hoge waterstand niet op een gravitaire wijze kunnen afwateren. In die gevallen is altijd een bufferbekken en een pompstation voorzien, dat de bovenstroomse gebieden van de zijwaterlopen tegen wateroverlast moet vrijwaren. De aanslagpeilen worden afgesproken in samenspraak met de beheerders van de zijwaterlopen.

Preventie en paraatheid: W&Z zet in op preventieve peilverlaging binnen de grenzen van het technisch toelaatbare in kader van stabiliteit van dijken en kades. Op basis van de overstromingsvoorspellers beslissen de intern bevoegden ad hoc over de behoefte aan preventieve peilverlaging. W&Z buffert niet stroomopwaarts daar dit niet binnen de bevoegdheid van W&Z ligt. Inzake communicatie dient verwezen te worden naar de portaalsite crisiscommunicatie (zie actie 25) in opmaak. Deze portaalsite zal een belangrijke bijdrage leveren in de communicatie naar o.m. de gemeenten toe. Voorts kan erop gewezen worden dat W&Z de gemeenten via het RIS de hoogwaterberichten (opgesteld door het HIC) bezorgt.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **doorlopend**

(W&Z) In het kader van de in 2013 geactualiseerde IKZ procedure “waterbeheersing” lopen er diverse projecten waaronder een project voor de implementatie van een nieuw wachtsysteem en een project voor centrale aansturing van kunstwerken via het telemetrie-systeem vanuit VTS (Vessel Traffic System)-Willebroek.

De (VMM) opdracht “Preventie en Diagnose van overstromingsschade” is in het voorjaar 2013 kunnen van start gaan in het stroomgebied van de Molenbeek te Beersel en Sint-Genesius-Rode, gebieden die meermaals getroffen werden door hevige onweders en waar resiliënte verbouwing van de getroffen bewoning o.a. op bouwtechnische aspecten in detail zal worden onderzocht.

2.3 Crisisbeheer

2.3.1 Voorspelling en waarschuwing

A Een portaalsite crisiscommunicatie ontwikkelen m.i.v. gerichte informatie voor de waterbeheerders

ACTIE 25: PORTAALSITE CRISISCOMMUNICATIE ONTWIKKELEN

Omschrijving:

In de crisiscommunicatie van de Vlaamse overheid gericht op de burger, de lokale besturen, professionelen en andere belanghebbenden moet gewerkt worden aan één toegang via een crisisportalsite. Het CIW-initiatief "Ondersteuning communicatie bij dreigende overstromingen" moet versneld uitgevoerd worden. De burger kan ook toegang krijgen voor bepaalde aspecten. De crisiscommunicatie aan de burger dient voornamelijk te verlopen via de nood- en interventiediensten en moet zeker afgestemd worden met deze diensten.

Onder de vlag van de CIW wordt een portalsite en informatieplatform opgericht voor crisiscommunicatie bij (dreigende) overstromingen i.s.m. alle waterbeheerders en de hulp- en crisisdiensten bij steden en provincies. In eerste fase zal de portalsite ontwikkeld worden die voor alle onbevaarbare en bevaarbare waterlopen samen het overzicht van het overstromingsgevaar aangeeft via een uniforme categorie (kleurencode). Contactinfo over de verantwoordelijke beheerders van infrastructuur wordt ter beschikking gesteld. In afwachting van de ingrijpende aanpassingen aan de onderliggende bestaande systemen zal bij aanklikken ter hoogte van deze meetpunten nog doorverwezen worden naar de huidige websites www.overstromingsvoorspeller.be en www.waterstanden.be. Na uitvoering van de aanpassingen aan de onderliggende systemen zal het intern informatiesysteem kunnen vorm gegeven worden wat technisch haalbaar is tegen eind 2012.

Initiatiefnemer: CIW, VMM, dept.MOW-WL

Timing: KT – MT (bestek dataportaal tegen maart 2011, portalsite tegen eind 2011, bestek informatieplatform klaar in 2011, ontwikkeling informatieplatform in 2012)

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8A

Link met CIW Werkplan 2012: Ontwikkelen portalsite voor crisiscommunicatie bij dreigende overstromingen

Link met CIW Werkplan 2013: Ontwikkelen portalsite voor crisiscommunicatie bij dreigende overstromingen

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **studiefase**

De opdracht ter ontwikkeling van een dataportaal annex informatiesysteem werd gesplitst in 2 bestekken, één ter ontwikkeling van de dataportaalsite in eerste fase, één ter ontwikkeling van het achterliggende interne informatiesysteem in een tweede fase. Het bestek ter ontwikkeling van een portalsite (1e fase) werd door het dept.MOW-WL geopend op 21/09/2011. Gezien de grote prijsverschillen en grote inhoudelijke verschillen op het vlak van technologie werd beslist voorlopig niet te gunnen en zo snel mogelijk het bestek ter ontwikkeling van een intern informatiesysteem (2e fase) te publiceren, waarin ook de ontwikkeling van een eenvoudige portaal wordt voorzien (combinatie 1e en 2e fase). Er werd op 12/06/2012 een positief advies van IF ontvangen m.b.t. het voorstel van gunnen van de opdracht ter ontwikkeling van een informatiesysteem. Van zodra de samenwerkingsovereenkomst is getekend door de verschillende partijen, kan de opdracht (in de zomer) starten.

Het realiseren van de zichtbare aanpassingen van de onderliggende voorspellings- en waarschuwingssystemen als onderdeel van de realisatie van de CIW crisisportalsite en het voorzien van een afgeschermd gedeelte maken deel uit van de opdracht ter ontwikkeling van de crisisportalsite.

De ontwikkeling van een waarschuwingstool voor landbouwers bij (geplande) inschakeling van gecontroleerde overstromingsgebieden is in uitvoering. De tool wordt in eerste instantie ontwikkeld voor een 9-tal gecontroleerde overstromingsgebieden van VMM waar nog actieve landbouw in de GOG's aanwezig is (o.a. in het stroomgebied van de Zwalm, de Molenbeek Erpe-Mere,...).

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

Het project (crisis)portalsite, of voluit Vlaamse portalsite voor overstromingen en droogte, beoogt o.m. de communicatie-initiatieven m.b.t. dreigende wateroverlast te stroomlijnen en een geïntegreerde ontsluiting van waterkwantiteitsdata van bevaarbare en onbevaarbare waterlopen en bestaat uit het ontwerpen van één overkoepelende site. In juli 2012 hebben de partners (VMM, dept. MOW-WL, MDK (Maritieme Dienstverlening en Kust), W&Z NV, nv De Scheepvaart) een samenwerkingsovereenkomst m.b.t. de 'realisatie van een webservices gebaseerde portalsite en informatieplatform' ondertekend. Op 1 september 2012 werd de opdracht gegund aan THV AquaPortal. Op de CIW van 12/10/2012 werd duiding gegeven bij de voortgang en structurele organisatie van het project onder de vorm van een stuurgroep, een projectgroep, een klankbordgroep en een aantal werkgroepen.

De stuurgroep, voorgezeten door de opdrachtgever (VMM), bestaat uit vertegenwoordigers van de partners (dept. MOW-WL, MDK, W&Z NV, nv De Scheepvaart) in het project en een vertegenwoordiging vanuit het CIW secretariaat. De stuurgroep stuurt en bespreekt de belangrijkste stappen binnen het project en keurt de verschillende deelopdrachten goed.

De klankbordgroep, voorgezeten door de opdrachtgever (VMM), bestaat uit een groep van potentiële professionele gebruikers van de nieuwe portalsite. In de klankbordgroep zijn naast vertegenwoordigers van de waterbeheerders, ook crisisbeheerders en hulpdiensten vertegenwoordigd. Deze groep heeft een adviserende rol naar de stuurgroep toe. Een eerste, interactieve bijeenkomst van de klankbordgroep ging door op 23/04/2013 waarop alle toekomstige gebruikers de kans kregen om commentaar te geven op de eerste versie van het portaal. Bijkomende bijeenkomsten van de klankbordgroep werden in de loop van 2013 georganiseerd.

Het prototype release 1 portalsite (voor de burger) en release 2 (voor professionelen) werd gepresenteerd en verbeterpunten en suggesties werden bevestigd. De portalsite (release 1 en 2) wordt opgeleverd eind 2013/begin 2014.

VOOR MEER INFORMATIE

De (crisis)portalsite zal te raadplegen zijn via www.waterinfo.be.

A Verder bouwen aan de onderliggende voorspellingstools voor overstromingen

ACTIE 26: OPTIMALISEREN EN VERDER UITBOUWEN OVERSTROMINGSVOORSPELLINGSTOOLS

Omschrijving:

Een belangrijke uitdaging is om de verschillende voorspellingstools (waterstanden van het HIC inclusief de modellen van het HIC en de overstromingsvoorspeller) verder uit te bouwen met als doel waterbeheerders, lokale overheden en hulpdiensten verder te ondersteunen en nog gericht te adviseren bij de aanpak van de crisissituaties. Een waarschuwing van de voorspellingstools zorgde in het verleden er al voor dat de waterloopbeheerders preventief trachten nog zoveel mogelijk buffercapaciteit vrij te maken door bv. de nodige controles uit te voeren. Met de overstromingen van november 2010 werd voor het eerst ook het veiligheidsapparaat preventief geactiveerd. Gezien de aanzienlijke consequenties naar personeels- en middeleninzet, is de verdere verhoging van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de waarschuwingen afkomstig uit de voorspellingssystemen dan ook cruciaal. Voor een adequate monitoring van de voorspellingsperformantie dienen indicatoren (bvb nieuwe indicator "Critical Success Index") geïmplementeerd of verder gebruikt te worden. Ook het opstarten van de real-time uitwisseling van voorspellingen tussen de voorspellingscentra in Vlaanderen wordt onder deze actie begrepen. .

Deze actie is ook gelinkt met Actie 25 vermits de informatie vanuit de verschillende overstromingsvoorspellingstools op middellange termijn via het intern informatiesysteem zal aangeboden worden.

Initiatiefnemer: VMM en dept. MOW - WL

Timing: KT (gefaseerd vanaf 2011)

Status: Lopende/bestaande

Link met actie bekkenbeheerplan: deze actie kan gelinkt worden met een actie die in alle BBPn opgenomen is: "de verdere verbetering van de werking van het HIC"

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8A

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

Bij het dept. MOW-WL werd sinds 2010 de sturingsregels in het voorspellingsmodel van de Zenne en het Zeekanaal verbeterd. Het Grid van de neerslagvoorspellingen werd verder uitgebreid richting Frankrijk. Een tool voor kwaliteitscontrole, gebaseerd op de vergelijking van metingen en voorspellingen van de afgelopen jaren, werd geautomatiseerd met rechtstreekse opvraging uit de opslagdatabanken. Deze tool zal ingezet worden om driemaandelijkse rapportering over de kwaliteit van de voorspellingen te doen binnen het intern kwaliteitssysteem van het dept. MOW-WL. De resultaten geproduceerd door de onzekerheidstool worden gebruikt om voor de realtime voorspellingen de onzekerheid mee te berekenen en te visualiseren op grafiek. Deze grafieken zijn voor waterbeheerders en crisiscellen op www.waterstanden.be al beschikbaar mits login voor een aantal belangrijke posten. Zal uitgebreid worden naar meerdere posten. Locaties met de grootste onzekerheden, worden prioritair aangepakt in de continue verbetering van de modellen.

Bij VMM loopt de externe opdracht tot uitbreiding van de gedetailleerde voorspellingssystemen verder. Voor meer dan 1000 km extra onbevaarbare waterlopen zullen tegen eind 2013 de voorspelde overstromingskaarten getoond worden op de in opbouw zijnde crisisportalsite die eveneens tegen eind 2013 in gebruik zal genomen worden. De real-time uitwisseling van voorspellingen tussen de voorspellingscentra werd opgestart in het voorjaar van 2012. Een nieuwe neerslagvoorspellingsproduct van het KMI werd midden 2012 in test-gebruik genomen binnen de overstromingsvoorspellers.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **doorlopend**

Het dept. MOW-WL zal de verbeteringen die in het kader van de opmaak van de ROR-kaarten werden doorgevoerd aan de modellen in off-line modus vervolgens ook implementeren in haar systeem van modellen in on-line modus.

De opdracht tot uitbreiding naar 2500 km onbevaarbare waterlopen met real-time voorspellingen liep verder. Intern de VMM werd gezorgd dat alle reeds operationele voorspellingssystemen volledig in lijn met deze uitbreiding kwamen zodat er een volledig uniform en coherent geheel van voorspellingssystemen is die de portaalsite www.waterinfo.be zullen voeden. Verder werd het instrumentarium uitgebreid om voortaan ook middellange termijn en lange termijn voorspellingen voor zowel overstromingen als droogte te kunnen aanbieden.

ACTIE 27: ONTWIKKELING VAN EEN STANDAARD HYDROLOGISCH MODEL

Omschrijving:

Het voorbije decennium werd zowel voor alle onbevaarbare als bevaarbare waterlopen gebruik gemaakt van hydrologische modellen van het type “lumped”. Actueel wordt vastgesteld dat deze met steeds belangrijkere problemen te kampen krijgen. Vooreerst kunnen ze moeilijk overweg met landgebruiksveranderingen omdat ze niet ruimtelijk verdeeld zijn. Dit gebrek zorgt er meteen ook voor de grid-gebaseerde radarneerslag ook niet rechtstreeks (als grid) kan worden ingelezen. Voor operationeel gebruik zit het grootste knelpunt dan weer dan bij onbemeten deelstroomgebieden een updating aan gemeten debiet onmogelijk is. Het betere updateconcept (aan gemeten verzadiging) is bovendien ook niet mogelijk binnen de huidig gebruikte modellen.

Initiatiefnemer: VMM

Timing: MT (2012)

Status: contacten worden gelegd

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8A

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **studiefase**

Het bestek werd voor goedkeuring aan IF voorgelegd.

Inzake het opmaken van conceptuele modelvarianten zijn er software-ontwikkelingen lopende om conceptuele modellen vlot te kunnen afijken en beheren.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

De ontwikkeling van een standaard hydrologisch model is kunnen starten via de nieuwe opdracht “Next-Generation Tools voor operationeel waterbeheer” die eind 2012 kon worden aanbesteed. In het voorjaar werden alle administratieve stappen doorlopen zodat op 1 juni 2013 het aanvangsbevel kon worden gegeven voor uitvoering van deze opdracht. Concreet zullen binnen de stroomgebieden Maarkebeek en Dijle opwaarts Leuven, via wetenschappelijk onderzoek verkend worden (fase 1) welke gewijzigde modellen, modelinputs, update- en visualisatie technieken, ... nodig zijn om in het komende decennium de overstromingsproblematiek performant te kunnen blijven onderzoeken. Een fase 2 en 3 waarin alle tools respectievelijk redesigned en geïntegreerd worden binnen de operationele ketens is voorzien voor 2014 en 2015.

ACTIE 28: BOUWEN VAN EEN NEERSLAGRADARINSTALLATIE

Omschrijving:

In de oostelijke gewestheft is een extra neerslagradarinstallatie nodig zodat de gebiedsneerslag voor het ganse Demer-, Nete- en Maasbekken er beter kan bepaald worden. De meest nabije radar staat er immers nabij Libramont in de Ardennen terwijl de radius voor betrouwbare registraties beperkt is tot 80 km. De andere installatie op de nationale luchthaven is slecht gepositioneerd zeker voor wat betreft de registratie van neerslag op lage hoogte (< 1 km). Voor een optimale dekking en radius moet de nieuwe installatie komen in de regio (regio Sint-Truiden-Tongeren). De meting van gebiedsgemiddelde neerslag – ook in kleine stroomgebieden - zal specifiek ingesteld worden voor de meest correcte waarnemingen – ook op lage hoogte - met als doel de betrouwbaarheid van de overstromingsvoorspellingen sterk te verhogen.

Initiatiefnemer: VMM

Timing: MT

Status: opstartfase

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8A

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

De opdracht voor zowel de bouw van de radartoren als de levering van de neerslagradarinstallatie in Houthalen-Helchteren werd aanbesteed. Na het verkrijgen van de nodige vergunningen zal de opdracht aangevat worden

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

Na het akkoord van de Minister van Defensie en het bekomen van alle nodige vergunningen heeft de VMM in mei 2013 het aanvangsbevel kunnen geven voor de bouw van de neerslagradartoren te Houthalen-Helchteren. Het aanvangsbevel voor de constructie van de neerslagradarinstallatie, wordt in juni 2013 gegeven.

ACTIE 29: UITWERKEN GEZAMENLIJK MODEL VOOR ZENNE/ZEEKANAAL EN VOOR DENDER

Omschrijving:

Omdat het systeem van Zenne/Zeekanaal en het systeem Dender/Mark zo beïnvloed wordt door wat er in Wallonië en Frankrijk gebeurt, is het nodig om de gebeurtenissen samen te analyseren. Hiervoor wordt bij voorkeur gewerkt met een gezamenlijk Vlaams/Waals wiskundig model voor het ganse gebied. Zo'n gezamenlijk model biedt o.a. perspectieven op een voeding met uniforme neerslag. De basis is de samenwerkingsovereenkomst met het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Specifiek om de problematiek van verschillende hydraulische modelsoftware in gebruik voor de onbevaarbare en bevaarbare waterlopen te overstijgen zal aan de betrokken software leveranciers gevraagd worden welke aanpassingen nodig zijn, teneinde in de real-time voorspellingssystemen zowel met zijn eigen modelsoftware als dat van de concurrentie te kunnen rekenen.

Initiatiefnemer: waterwegbeheerders en dept. MOW - WL / GOO / VMM

Timing: MT (2012)

Status: contacten worden gelegd

Link met actie bekkenbeheerplan: nieuwe actie

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8A

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Verschillende overlegmomenten werden reeds georganiseerd tussen de administraties van de drie gewesten. Verschillende partijen hebben de stand van zaken van de studies en geplande maatregelen in hun gebieden toegelicht. Er zijn verschillende alternatieven geanalyseerd (voor zowel de Zenne- en de Denderbekken) met als conclusie dat het uitbreiden van het hydrodynamische model in Wallonië absoluut noodzakelijk is om correcte aanbevelingen te kunnen formuleren. Het uitwisselen van gegevens voor het Zennebekken is grotendeels gebeurd. Het integrale model van het Zennebekken (WL) is uitgebreid met de overstromingsgebieden in Wallonië opwaarts Tubize. Op 26 juni 2012 werden deze resultaten toegelicht, en een aantal mogelijke scenario's zullen besproken worden. Voor de Dender is het uitwisselen van gegevens nog niet uitgevoerd waardoor nog geen modeluitbreiding mogelijk is. Men verwacht over deze gegevens te beschikken op korte termijn.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

Het dept. MOW-WL heeft contacten gelegd met de relevante waterwegbeheerders en diensten in Wallonië en Brussel. Op voorwaarde dat actuele gegevens uit Wallonië en Brussel in een handelbaar formaat ontvangen zullen worden aangaande de waterwegen en de erop gelegen kunstwerken zoals sluizen en stuwen, zal het dept. MOW-WL haar hydraulisch en hydrologisch model kunnen uitbreiden zodat er interregionale studies naar het beheersen van de overstromingsrisico's zullen kunnen mee uitgevoerd worden.

Voor het Zennebekken zijn de scenario's besproken geweest. Er is nog geen keuze gemaakt van scenario. Het dept. MOW-WL heeft reeds samengezeten met de Universiteit de Liège (ULG) over het afstemmen van scenario-analyses voor het Zennebekken en over de modeluitbreiding van de Dender. Het dept. MOW-WL zal haar modellen uitbreiden met het 2D-model van de ULG.

Voor de Marke werden verschillende gewestoverschrijdende overlegvergaderingen georganiseerd. Het totaalplan voor de Marke werd op dit overleg door VMM voorgesteld.

Voor de Zenne is het integrale model klaar. Met dit model worden verschillende scenario's onderzocht.

A Meetsystemen worden nog meer robuust gemaakt

ACTIE 30: ROBUUSTHEID MEETSYSTEMEN VERZEKEREN

Omschrijving:

Meetdata zijn de basis waarop voorspelsystemen, berichtgeving enz. gebouwd worden. Uitval van het meetsysteem moet vermeden worden door dit systeem meer robuust te maken. Dit vraagt een blijvende aandacht voor investeringen en onderhoud. Procedures met ondersteunende diensten (telecom, elektriciteitsvoorziening, ...) dienen verder uitgewerkt of verfijnd met het oog op een goede werking. Tegelijkertijd dient de mogelijkheid om manueel over te nemen blijven bestaan en dient blijvend getraind te worden. Zo wordt langs de Gemeenschappelijke Maas de bestaande peilinfrastructuur geoptimaliseerd.

Bekende mankementen aan meetsystemen moeten duurzaam aangepakt worden. Er zijn veel voorbeelden van meettoestellen waar de vlotter niet het maximaal mogelijke peil op de waterloop kan volgen: er is voor te zorgen dat de vlotter nooit zijn maximaal peil kan bereiken, zoniet wordt de afvoerpiek gemist in de meetreeks. Hetzelfde geldt voor het onder water komen van de sensor van akoestische systemen. Vaak komt het tot uitval van het meetsysteem omdat sturings- of voedingskasten onder water komen. Deze systematische mankementen moeten vermeden worden.

Initiatiefnemer: waterbeheerders, dept. MOW - WL

Timing: KT-MT: permanente actie

Status: lopende

Link met actie bekkenbeheerplan: nieuwe actie

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8A

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

Kantelbakpluviografen en oude vlotterlimigrafen op niet-tijgebonden waterlopen worden systematisch afgebroken en vervangen (op dezelfde of betere locatie). De data-inwinning per type meetinstrument wordt geuniformiseerd. Op kritische locaties worden meetinstrumenten ontdebeld (bv. Peilmeting op de Dender te Overboelare). nv De Scheepvaart heeft voor het onderhoud van de peil-meetsystemen op het Albertkanaal en de Kempense kanalen een onderhoudscontract afgesloten met een gespecialiseerde aannemer. Bovendien waakt het RIS over de operationaliteit van het meetsysteem, waarbij in geval van defecten kan teruggevallen worden op gestructureerde draaiboeken.

Voor wat betreft de uitbreiding van het meetnet van de onbevaarbare waterlopen zijn er meerdere uitbreidingen op het terrein in uitvoering (sommige via samenwerkingsovereenkomsten lokale waterbeheerders). Opdrachten zijn gepubliceerd om verdere uitbreidingen in 2013 te realiseren.

In het kader van de upgradage van metingen aan stuwen tot debietmeetpunten werden een aantal meetpunten werden reeds omgevormd tot debietmeetpunt.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **doorlopend**

De kantelbakpluviografen van het dept. MOW-WL zijn allemaal verwijderd en waar nodig vervangen door Ott-weegpluvio's, dé referentie inzake betrouwbare neerslagmeting. In het tijgebied van de Schelde worden de oude vlotterlimnigrafen momenteel vervangen door Ott-radarpeilmeters, hoogtechnologische instrumenten die betrouwbare tijmetingen moeten opleveren en die ook als basis moeten dienen voor de validaties. Vanaf medio 2013 worden alle posten van het dept. MOW-WL voorzien van nieuwe dataloggers met gprs data-inwinning, om de betrouwbaarheid, snelheid en de kosten van dataoverdracht te optimaliseren.

Het telemetrienetwerk van AZK (afdeling Zeekanaal) van W&Z is reeds operationeel, bijkomende peilmeters zullen geplaatst zijn tegen eind 2013. (Zeekanaal - sluis Zemst, Kanaal naar Charleroi). De bijkomende debietmeters op de Dender zijn uitgevoerd en operationeel. Het meetnet van het Zeescheldebekken (tijmeters e.d.m.) wordt, i.s.m. het Waterbouwkundig Laboratorium te Borgerhout, verder in stand gehouden. De verschillende meetnetten van de 3 afdelingen van W&Z (AZK, AZS en ABS) zullen in de komende jaren verder op elkaar afgestemd worden.

Voor wat betreft de uitbreiding van het VMM meetnet van de onbevaarbare waterlopen zijn er meerdere uitbreidingen op het terrein in uitvoering (sommige via samenwerkingsovereenkomsten met lokale waterbeheerders). In het kader van de upgradering van metingen aan stuwen tot debietmeetpunten werden een aantal meetpunten omgevormd tot debietsmeetpunt.

2.3.2 Nood- en interventieplanning

A Verder uitwerken van bijzondere noodplannen voor overstromingen (BNIP) en organiseren van oefeningen

ACTIE 31: VERDER UITWERKEN BIJZONDERE NOODPLANNEN OVERSTROMINGEN (INCL. INOEFENEN)

Omschrijving:

Het is belangrijk dat bijzondere noodplannen voor overstromingen verder uitgewerkt worden in nauw overleg tussen de diensten bevoegd voor noodplanning en de waterbeheerders, dit zowel op federaal, provinciaal als gemeentelijk niveau in uitvoering van het KB van 16/02/2006.

In de (bijzondere) noodplannen dient men rekening te houden met de realiteit van het waterbeheer en moeten crisismanagement en waterbeheerders op elkaar afgestemd worden. Andere instanties kunnen hierbij eveneens betrokken partij zijn (Aquafin, AWV, rioolbeheerders, drinkwatermaatschappijen ...).

Er is een grote vraag naar meer overleg tussen de waterloopbeheerders en de diensten noodplanning. Niet alleen tijdens crisissituaties maar ook vooraf. Er kan in deze verwezen worden naar de reeds geplande crisisoefening door de Federale overheid van november 2011 met als voorlopige naam INONDEX11.

De provincie crisiscel Antwerpen stelde een actieplan op om een oplossing te bieden aan de prioritaire actiepunten die geformuleerd werden ikv de evaluatievergadering wateroverlast van 13 december 2010.

Initiatiefnemer: crisisdiensten, waterbeheerders ism CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met actie bekkenbeheerplannen: IJzer A46, BPOL 40

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8C, aanbeveling 8D

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Sinds 2010 werden wat betreft de provincie Oost-Vlaanderen de contacten met de VMM geoptimaliseerd. Zo zijn er afspraken om vertegenwoordigers in het Provinciaal coördinatiecentrum op te nemen. Crisisoefeningen zijn voor de provincie Oost-Vlaanderen pas in 2013 gepland.

De provincie Antwerpen heeft de contactgegevens van de waterloopbeheerders geactualiseerd en specifiek materiaal bij gemeenten en hulpdiensten opgevraagd; deze gegevens werden geupdate in de veiligheidswebsite OSR. Gegevens werden aan de provinciale dienst waterbeleid aangereikt in functie van het uitwerken van kaartmateriaal ten behoeve van de hulpdiensten. Een provinciaal BNIP overstromingen werd tot op heden nog niet uitgewerkt. Ook worden er dit jaar geen crisisoefeningen gepland.

In de provincie West-Vlaanderen werd geopteerd om in eerste instantie een sjabloon uit te werken voor een gemeentelijk Bijzonder Nood- en Interventieplan voor overstromingen vanuit zee. Dit sjabloon is voorhanden en kwam in nauw overleg met MDK en met de input van het dept. MOW-WL tot stand. Momenteel vult de gemeente Koksijde dit sjabloon in als testcase. Als het sjabloon op punt staat zal het doorgestuurd worden naar alle kustgemeenten van de provincie. De reden waarom voorrang gegeven werd aan overstromingen vanuit zee, ligt in het feit dat hoewel de kans minder groot is, de impact hiervan immens is. In een provinciaal BNIP overstromingen vanuit zee, zullen dan die zaken opgenomen worden die gemeentegrensoverschrijdend moeten geregeld worden. Hierbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan bepaalde middelen van defensie en Civiele Bescherming die door alle gemeenten zullen gevraagd worden wanneer zij met overstromingen geconfronteerd worden, aan evacuatiewegen die oververzadigd zullen geraken, opvangcentra die onder water komen binnen de eigen gemeente en die dus onbruikbaar worden... Pas nadat dit dossier overstromingen vanuit zee rond is, zal de

aandacht uitgaan naar overstroming van de binnenwateren. Ook hier is het de bedoeling de waterbeheerders nauw te betrekken.

De provincie Limburg heeft 2 BNIP (Bijzonder Nood- en Interventieplan) ivm water, met name het BNIP wateroverlast en overstromingen en het BNIP Maas (+ mijnverzakkingsgebied). Tot op heden werd er vooral overleg gepleegd met nv De scheepvaart en met de provinciale dienst water en domeinen. Onlangs werd deelgenomen aan 2 table top oefeningen m.b.t. een overstroming van de Maas, een organisatie van de FOD Binnenlandse Zaken; eind 2011 werd een table top oefening gehouden tussen gemeente Maasmechelen en provincie Limburg en begin 2012 een table top oefening tussen provincies Luik/Limburg en de ADCC (Algemene Directie Crisiscentrum (van FOD Binnenlandse Zaken) en alle belangrijke federale partners van andere instanties

Om tegemoet te komen aan de noodzaak tot de opmaak van een duidelijk overzicht van de bevoegdheidsverdeling van de waterlopen, met de bijhorende contactgegevens van de verantwoordelijken werd op vraag van de gouverneur van Oost-Vlaanderen een draaiboek "wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer" opgesteld voor het Denderbekken, het bekken van de Gentse Kanalen, het Leiebekken, het Bovenscheldebekken en het Benedenscheldebekken. De 5 draaiboeken omvatten een document "Wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer in het XXXbekken, contactgegevens bij crisissituaties" en een bijhorende kaart. Naast een overzicht van contactpersonen op verschillende niveaus van de diverse waterbeheerders, zijn er ook contactgegevens van andere instanties opgenomen die bij crisISOVERLEG in geval van wateroverlast kunnen betrokken worden, evenals van de gecontroleerde overstromingsgebieden en de kritieke waterbeheersingsinfrastructuur en kunstwerken. De bijhorende kaart maakt in één oogopslag duidelijk wie waar bevoegd is. Ook de belangrijkste contactgegevens zijn op de kaart opgenomen. Het document en bijhorende kaart werden voor de voorzitter van de bekkenbesturen overgemaakt aan de meest betrokken partijen igv overstromingen (gemeenten, de provinciale crisiscellen van de betrokken provincies, de betrokken waterbeheerders...). De draaiboeken zijn dynamische documenten die regelmatig zullen geactualiseerd worden. De meest recente versie ervan is terug te vinden op de website van de respectievelijke bekkens. De draaiboeken zijn enkel toegankelijk met gebruikersnaam en paswoord.

Voor de overige bekkens wordt bekeken op welke manier dergelijke informatie kan ter beschikking worden gesteld via de crisisportalsite.

VOOR MEER INFORMATIE

Provinciale crisiscellen

Voor informatie over de draaiboeken "wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer" kan contact opgenomen worden met de respectievelijke bekkensecretariaten (www.denderbekken.be , www.benedenscheldebekken.be , www.bovenscheldebekken.be , www.bekkengentsekanalen.be , www.leiebekken.be)

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **doorlopend**

De provincie Antwerpen heeft de contactgegevens van de waterloopbeheerders verder geactualiseerd obv specifiek materiaal opgevraagd bij gemeenten en hulpdiensten; deze gegevens werden geupdate in de veiligheidswebsite OSR. Gegevens werden aan de provinciale dienst waterbeleid aangereikt in functie van het uitwerken van kaartmateriaal ten behoeve van de hulpdiensten. Voor de afhandeling hiervan worden de resultaten van doorbraak 63 'waterbeheer en -beleid' van de Interne Staatshervorming afgewacht. Een provinciaal BNIP overstromingen werd tot op heden nog niet uitgewerkt. Ook worden er dit jaar geen crisISOEFENINGEN gepland.

De provincie Vlaams-Brabant heeft voor wat betreft de wateroverlast van 2010 en 2013 geen specifieke acties op het gebied van noodplanning te melden.

De cel noodplanning van de provincie Limburg werkt stelselmatig, minstens elk jaar, de BNIP's (Bijzondere nood- en interventieplannen) bij.

In de provincie West-Vlaanderen werd geopteerd om in eerste instantie een sjabloon uit te werken voor een gemeentelijk Bijzonder Nood- en Interventieplan voor overstromingen vanuit zee. Dit sjabloon is voorhanden en kwam in nauw overleg met MDK en met de input van het waterbouwkundig labo tot stand. De gemeente Koksijde heeft op basis van dit sjabloon haar BNIP overstroming vanuit zee reeds volledig afgewerkt. De andere kustgemeenten en gemeenten die ten gevolge van dergelijke superstorm risico lopen onder water te staan hebben het sjabloon ontvangen en werd gevraagd om in 2013 de opmaak van het BNIP aan te vangen. De reden waarom voorrang gegeven werd aan overstromingen vanuit zee, ligt in het feit dat hoewel de kans minder groot is, de impact hiervan immens is. In een provinciaal BNIP overstromingen vanuit zee zullen dan die zaken opgenomen worden die gemeentegrensoverschrijdend moeten geregeld worden. Hierbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan bepaalde middelen van defensie en Civiele Bescherming die door alle gemeenten zullen gevraagd worden wanneer zij met overstromingen geconfronteerd worden, aan evacuatiewegen die oververzadigd zullen geraken, opvangcentra die onder water komen binnen de

eigen gemeente en die dus onbruikbaar worden. De provinciale dienst noodplanning is eveneens gestart met de opmaak van een fiche overstromingen in het binnenland. Ook hier is het de bedoeling de waterbeheerders nauw te betrekken.

ACTIE 32: BIJSTURING DRAAIBOEKEN CRISISMANAGEMENT (INCL. INOEFENEN)

Omschrijving:

De draaiboeken voor crisismanagement van de waterbeheerders moeten opgesteld en inge oefend worden, rekening houden met de realiteit van het waterbeheer. Water stopt niet aan administratieve grenzen, het beheer dient beheerderoverschrijdend afgestemd te worden. Deze draaiboeken dienen minstens afgestemd te zijn met de BNIP's en indien mogelijk geïntegreerd met de BNIP's. Hierbij is het ook belangrijk dat crisisoefeningen georganiseerd worden met als doel hulpdiensten en waterbeheerders beter voor te bereiden op de aanpak van situaties met overstromingsschade.

Voor hulpdiensten is kaartmateriaal met het watersysteem onontbeerlijk. Er is bovendien de noodzaak tot een duidelijk overzicht van de bevoegdheidsverdeling van de waterlopen, met de bijhorende contactgegevens van de verantwoordelijken. Hierbij mag zeker de rioolbeheerder en Aquafin niet vergeten worden (cfr. initiatief van het bekken van de Brugse Polders, waarbij jaarlijks een geactualiseerde lijst met contactpersonen wordt opgemaakt).

Initiatiefnemer: waterbeheerders, diensten noodplanning ism CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8C, aanbeveling 8D

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

De waterwegbeheerders beschikken over een volledig uitgewerkt intern draaiboek voor de omgang met calamiteiten. Hierbij werden strikte procedures uitgewerkt aangepast aan het type calamiteit. De opvolging en registratie van de afhandeling van deze calamiteiten wordt ondersteund door het infosysteem CALRIS.

VMM beschikt over een draaiboek waarbij contactinformatie opgenomen is en een duidelijke taakverdeling uitgewerkt is voor nakende overstromingen en calamiteiten (zie ook actie 33).

Zie ook actie 31 voor de ook opmaak draaiboeken "Wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer in het xxxbekken".

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitgevoerd**

De draaiboeken crisismanagement van de verschillende afdelingen van W&Z worden nader op elkaar afgestemd Tegen eind 2013 is er voor gans W&Z een goedgekeurd INIP (Integraal Nood en Interventie Plan) en BCM (Bedrijfs Continuïteits Management). Er werden reeds opleidingen gegeven voor de verschillende rollen. Vervolg is een oefening met ondersteuning van een bureau.

VMM beschikt over een draaiboek waarbij contactinformatie opgenomen is en een duidelijke taakverdeling uitgewerkt is voor nakende overstromingen en calamiteiten (zie ook actie 33).

2.3.3 Permanentiediensten

A Permanentieregelingen verder optimaliseren

ACTIE 33: ADEQUATE PERMANENTIEREGELING UITWERKEN VOOR ALLE WATERLOPEN

Omschrijving:

Het is essentieel om voor alle waterlopen over een adequate permanentieregeling te beschikken waarbij in periodes van kritieke overstromingen zowel hydrologen, ingenieurs, electro- mechaniciens als terreinmedewerkers ten volle beschikbaar zijn.

Initiatiefnemer: waterbeheerders

Timing: MT

Status: lopend

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Het RIS van nv De Scheepvaart is 24/24 en 7/7 paraat om bij calamiteiten of dreigende wateroverlast de geschikte mensen op te roepen volgens de interne draaiboeken.

De permanentie-regeling binnen de VMM bleef onverminderd van kracht en werd geactiveerd naar een interventie-regime voor enkele overstromingen die zich het voorbije jaar voordeden.

Bij W&Z wordt dit verzekerd door de wacht- en permanentiedienst. Het RIS in Evergem is het centrale oproepnummer in geval van onvoorziene calamiteiten. Het RIS contacteert de juiste personen op het terrein om de nodige interventies te doen. In geval van aangekondigde events (stormtij of gevaarlijk stormtij) wordt preventief een crisisteam samengesteld, en worden alle noodzakelijke personeelsleden, aannemers en hulpdiensten geïnformeerd en gemobiliseerd.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **doorlopend**

Het nieuwe voor de 3 territoriale afdelingen analoge wacht- en permanentie systeem van W&Z wordt thans uitgewerkt en is gepland in voege te treden op 1 januari 2014. Het RIS in Evergem is hierbij nog steeds het centrale oproepnummer in geval van onvoorziene calamiteiten en contacteert de juiste personen op het terrein om de nodige interventies te doen. In geval van aangekondigde events (stormtij of gevaarlijk stormtij) wordt preventief een crisisteam samengesteld, en worden alle noodzakelijke personeelsleden, aannemers en hulpdiensten geïnformeerd en gemobiliseerd.

De permanentie-regeling binnen de VMM bleef onverminderd van kracht en werd geactiveerd naar een interventie-regime voor enkele overstromingen die zich het voorbije jaar voordeden (o.a. december 2012 waarin zich net geen kritieke overstromingen voordeden).

2.4 Samenwerking

2.4.1 Waterbeheerders en hulpdiensten

A Optimaliseren samenwerking waterbeheerders en hulpdiensten

ACTIE 34: AFSPRAKEN MBT OVERPOMPEN IN KANAALPANDEN

Omschrijving:

Op een aantal locaties zijn er kruisingen van kanalen met de lokale waterlopen. De afvoercapaciteit van de duikers van de lokale waterlopen is bij hoge beekafvoeren soms onvoldoende waardoor kans op overstromingen bestaat in de waterloop opwaarts de duiker. Wateroverlast kan vermeden worden door het (tijdelijk) overpompen van beekwater naar de kanalen. Er dienen hierbij tussen de waterbeheerders en de hulpdiensten duidelijke afspraken gemaakt te worden over de wijze waarop dit kan gebeuren. Hierbij moet enerzijds rekening gehouden worden met het feit dat de bergingscapaciteit in de kanaalpanden niet overschreden mag worden, zodat daar geen bijkomende problemen ontstaan, en anderzijds met de impact van de waterkwaliteit van het overgepompte water op de functie van de kanalen als ruwwaterbron voor drinkwaterproductie.

Voor wat De Scheepvaart betreft zullen verdere afspraken gemaakt worden met diverse hulpdiensten betreffende het overpompen van water in de kanaalpanden.

Initiatiefnemer: nv De Scheepvaart

Timing: KT

Status: in uitvoering

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8D

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Er zijn afspraken in opmaak waarbij de hulpdiensten steeds contact moeten opnemen met het RIS wanneer zij water wensen over te pompen naar de kanalen.

VOOR MEER INFORMATIE

www.descheepvaart.be

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitgevoerd**

Er zijn afspraken gemaakt waarbij de hulpdiensten steeds contact moeten opnemen met het RIS wanneer zij water wensen over te pompen naar de kanalen.

Daarnaast onderzoekt het dep. MOW-WL in een globale studie de werking van het systeem van de Zenne die ter hoogte van Halle via een duiker onder het Kanaal naar Charleroi loopt. De duiker heeft geen opstuwend effect voor het Zennewater, omdat bij hoog water stroomopwaarts het Zennewater in het kanaal terecht komt via de overstortconstructie van Lembeek. Op basis van de resultaten van deze studie kan dit systeem in de toekomst eventueel aangepast worden.

Het dossier 'bouwen van een stuw op de Rosdambeek' wordt in 2013 verder technisch voorbereid (schrijven bestek, opmaak plannen, opmaak overeenkomst met provincie, aanvraag

stedenbouwkundige vergunning). Onder voorbehoud van onvoorziene omstandigheden zal het project in 2013 worden aanbesteed.

2.4.2 Waterbeheerders onderling

A Bijsturing van het waterbeleid en waterlopenbeheer

ACTIE 35: OPSTELLEN GLOBALE INVENTARIS OVERSTROMINGEN NOVEMBER 2010

Omschrijving:

Op basis van de globale inventaris overstromingen november 2010 (samenbrengen informatie van alle waterbeheerders en gemeenten) heeft de CIW een evaluatie maken van de voorbije overstromingen en voorstellen geformuleerd tot bijsturing/aanvulling van het beleid (tegen mei 2011), zonder hierbij afbreuk te doen aan studies hieromtrent. De geïnventariseerde gegevens vormen mede de basis voor de toekomstige waterbeheerplannen.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (mei 2011)

Status: afgerond

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 1

Link met CIW Werkplan 2012: Opvolging uitvoering Globale evaluatie overstromingen 2010 en Resolutie wateroverlast

Link met CIW Werkplan 2013: Opvolging uitvoering Globale evaluatie overstromingen 2010 en Resolutie wateroverlast

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

Na de overstromingen van november 2010 kreeg de CIW van minister J. SCHAUVLIEGE de opdracht om alle beschikbare informatie over de overstromingen te inventariseren, op basis van de inventaris een evaluatie te maken van het Vlaamse beleid ter zake en voorstellen tot bijsturing van het beleid te formuleren. In december 2010 gaf de CIW al goedkeuring aan een eerste evaluatie op hoofdlijnen met aanbevelingen voor het beleid. Op de vergadering van de Vlaamse Regering van 14/01/2011 werd melding gemaakt van de opdracht aan de CIW om samen met de betrokken partners de aanbevelingen uit dit evaluatierapport te vertalen in een Actieplan Overstromingen met concrete acties op korte en (middel)lange termijn en een prioriteitenbepaling. Op 18/02/2011 keurde de CIW het Actieplan Overstromingen goed. Het bevat vooral Vlaamse beleidsacties en projecten van de Vlaamse waterbeheerders. Dit actieplan werd samen met de uitgebreide inventaris geïntegreerd in het gecoördineerde globale evaluatierapport van de overstromingen die de CIW goedkeurde op 12/05/2011.

Verschillende acties en aanbevelingen uit het globale evaluatiedocument overstromingen en een aantal aanbevelingen uit de resolutie wateroverlast waren opgenomen in het werkplan van de CIW voor 2011 of werden opgenomen in het CIW-werkplan voor 2012.

Binnen de CIW is overeengekomen dat het globale evaluatiedocument overstromingen jaarlijks wordt opgevolgd. De CIW stelde aan minister J. SCHAUVLIEGE voor om eveneens in te staan voor de opvolging van de Resolutie wateroverlast van het Vlaams Parlement gezien de grote overeenstemming tussen beide documenten. Voorliggend rapport vormt de eerste gecoördineerde opvolging van het globale evaluatiedocument overstromingen en de resolutie wateroverlast en werd op 17 juli 2012 goedgekeurd door de CIW.

VOOR MEER INFORMATIE

Het CIW rapport Globale evaluatie overstromingen is te raadplegen via de website van de CIW www.integraalwaterbeleid.be.

ACTIE 36: BIJSTURING PRIORITERING ACTIES BBPN IKV BVR 2010

Omschrijving:

Via de bekkenvoortgangsrapporten 2010 werden waar nodig de prioritering van de uitvoering van de acties en maatregelen ikv van de wateroverlastproblematiek opgenomen in de huidige bekkenbeheerplannen (en deelbekkenbeheerplannen) bijgestuurd. Brongerichte acties en projecten verdienen de voorkeur boven remediërende acties en projecten.

De bekkenvoortgangsrapporten zijn te raadplegen via www.bekkenwerking.be.

Initiatiefnemer: CIW/bekkenstructuren

Timing: KT (mei 2011)

Status: afgerond

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 1, aanbeveling 5C

Link met CIW Werkplan 2012: Coördineren opmaak bekkenvoortgangsrapporten

Link met CIW Werkplan 2013: Coördineren opmaak bekkenvoortgangsrapporten

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

In de bekkenvoortgangsrapporten 2011 gaat uitgebreide aandacht naar de aanpak van overstromingen. Een aantal acties uit het globale evaluatiedocument van de CIW die geen directe link hebben met acties uit het bekkenbeheerplan werden via het bekkenvoortgangsrapport 2011 als nieuwe actie aan het bekkenbeheerplan toegevoegd.

VOOR MEER INFORMATIE

De bekkenvoortgangsrapporten zijn te raadplegen via www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens

ACTIE 37: NAAR EEN MEER GEZAMENLIJKE VISIE EN GEDRAGEN INITIATIEVEN IN DE VOLGENDE GENERATIE WATERBEHEERPLANNEN

Omschrijving:

In de eerste generatie bekkenbeheerplannen werd reeds een gezamenlijke visie met betrekking tot het bekken geformuleerd. In de volgende generatie waterbeheerplannen en meer specifiek in de bekkenspecifieke delen (ter vervanging van de vroegere bekkenbeheerplannen) dient deze gezamenlijke visie alsook gezamenlijk gedragen initiatieven en voorstellen, welke een concrete vertaling geven aan deze gezamenlijke visie, prominenter aan bod te komen.

Initiatiefnemer: bekkenstructuren

Timing: MT

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 1, aanbeveling 2A

Link met CIW Werkplan 2012: Voorbereiden van de 2de generatie waterbeheerplannen, Bijdrage van de CIW aan het werkplan 2012 voor de bekkenbesturen, bekkenraden en bekkensecretariaten

Link met CIW Werkplan 2013: Voorbereiden van de 2de generatie waterbeheerplannen – Maatregelenprogramma; Voorbereiden van de 2de generatie waterbeheerplannen - Bekkenspecifieke delen

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Momenteel wordt de volgende generatie stroomgebiedbeheerplannen, incl. 11 bekkenspecifieke delen, voorbereid. Aandacht hierbij gaat naar het uitwerken van een gezamenlijke visie en gedragen initiatieven voor de bekkenspecifieke delen. Deze aandachtspunten krijgen onder meer vertaling in het draaiboek van de CIW waarin de inhoudelijke en procedurele richtlijnen voor de opmaak van de volgende generatie stroomgebiedbeheerplannen zijn opgenomen.

VOOR MEER INFORMATIE

Voor meer informatie over de voorbereiding van de bekkenspecifieke delen kan contact worden opgenomen met de bekkensecretariaten (www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens).

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

De volgende generatie stroomgebiedbeheerplannen, incl. 11 bekkenspecifieke delen, is in volle voorbereiding. De opmaak van de stroomgebiedbeheerplannen gebeurt volgens het plan van aanpak en draaiboek van de CIW. Binnen de 11 bekkens wordt in dit kader werk gemaakt van het uitschrijven van een gezamenlijke visie onder de vorm van een gebiedsspecifieke visie voor het bekken en van gedragen initiatieven die zullen deel uitmaken van de bekkenspecifieke delen. Bijzondere aandacht hierbij gaat naar de bespreking van de gebiedsspecifieke visies en initiatieven binnen de verschillende overlegstructuren op bekkenniveau.

A Gebiedsspecifieke oplossingen

ACTIE 38: GEBIEDSGERICHT OVERLEG ORGANISEREN MBT OVERSTROMINGSKNELPUNTEN

Omschrijving:

De verschillende bevragingen die georganiseerd worden nav de overstromingen van november 2010 dienen ook effectief uit te monden acties op het terrein. Voor een aantal concrete gevallen is het wenselijk dat er initiatieven worden genomen om de betrokken waterbeheerders, lokale overheden en andere betrokken administraties zeer gebiedsgericht rond de tafel te brengen om probleempunten en oplossingen te bespreken. De bekkensecretariaten en de waterschapssecretariaten kunnen hierbij een ondersteunende en faciliterende rol vervullen.

Initiatiefnemer: waterbeheerders ism bekkenstructuren

Timing: KT en MT

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8D

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

De 11 bekkensecretariaten hebben sinds november 2010 verschillende initiatieven genomen om in het kader van het zoeken naar oplossingen voor de overstromingsproblemen de betrokkenen rond de tafel te brengen.

Hierbij enkele overlegmomenten: IJZER: bespreking en kartering overstromingen van 5 maart 2012 in het deelbekken Hoppeland (23/04/2012), het deelbekken Ieper-Ambacht (24/04/2012) en het waterschap Handzamevaart (09/05/2012); MAAS: kartering overstromingen Voeren (24/1): test overstromingsloket; In loop van 2012 overleg rond knelpunten gepland; DIJLE&ZENNE: kartering en bespreking overstromingen Molenbeekvallei van 20 mei in Beersel en Sint-Genesius-Rode (12/06/2012); DENDER: grensoverschrijdend overleg Marke (9/02/2011, 10/10/2011, 26/03/2011), Interbestuurlijk Overleg Denderbekken (03/05/2011, 05/07/2011, 13/09/2011); BRUGSE POLDERS: kartering van de overstromingen van 15/12/2011 voor het afstromingsgebied van de Ede / evaluatie van het gebruik van de tool van het overstromingsloket / verslag van de meteorologische antecedenten, hoogwater, overstromingen en wateroverlast op het BB en de ABO van de BPOL voor de overstromingen van 15/12/2011 en 05/03/2012, NETE: lopend proces ivm overstromingsproblematiek thv Turnhout (overleg 28/03/2012); DEMER: overleg overstromingen campus Diepenbeek (integraal project Demer stroomopwaarts Diest), overleg in kader van overstromingsgebieden Mombeekvallei (integraal / strategisch project Herk en Mombeek), overleg in het kader van de overstromingsproblematiek van de Winterbeek (Integraal project De Drie Beken), overleg ivm overstromingsproblematiek van de Winge (integraal project Winge), medewerking aan project Demervallei (integraal project Demer tussen Diest en Werchter), medewerking aan projecten Wijers/Stiemberbeek (integraal project de Wijers). LEIE: inventarisatie van de overstromingen van maart 2012; belangrijkste knelpunten situeren zich op de Heulebeek. Bespreking van de overstromingsproblematiek van de Heulebeek op het bekkenbestuur van 25/06/2012 met voorstelling van de maatregelen die zullen genomen worden door de verschillende waterbeheerders om de wateroverlast van de Heulebeek aan te pakken.

VOOR MEER INFORMATIE

Meer informatie over deze initiatieven is te verkrijgen bij de respectievelijke bekkensecretariaten (voor contactgegevens van de bekkensecretariaten zie: www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens)

status 2013: **uitvoeringsfase**

De 11 bekkensecretariaten hebben ook in 2013 in het kader van het zoeken naar oplossingen voor de overstromingsproblemen de betrokkenen rond de tafel gebracht. Hierbij enkele overlegmomenten: MAAS: Het bekkensecretariaat neemt op vraag van het bekkenbestuur het initiatief om met alle betrokkenen een overleg op te starten rond de overstromingsproblematiek in de gemeente Voeren en de hiermee samenhangende actie uit het bekkenbeheerplan (A4, GEOS: 14.104). LEIE: Er wordt werk gemaakt van het overleg ikv de aanleg van de bypass op de Heulebeek. BOS: In het kader van de opvolging van de overstromingsproblematiek van de Maarkebeek bemiddelde het bekkensecretariaat onder andere bij het wegwerken van de knelpunten over de realisatie van een GOG ter hoogte van de Pauwelsbeek. De uitvoering van het "4-punten akkoord" (begin 2012 bereikt binnen het bekkenbestuur) wordt vanuit het bekkenbestuur opgevolgd. BES: Het overleg in het kader van het speerpuntgebied Benedenvliet wordt verder gezet. Op vraag van het bekkenbestuur volgt het bekkensecretariaat de voorgestelde projecten verder op en faciliteert ze de samenwerking van de actoren om tot een geïntegreerde aanpak te komen. DEMER: Het overleg ikv de uitvoering van verschillende integrale projecten en de overstromingsproblematiek in verschillende gebieden werd verder gezet (overleg overstromingen campus Diepenbeek (resultierend in fiche signaalgebied Diepenbeek en afspraken rond verdere stappen integraal project Demer stroomopwaarts Diest na finalisering RUP Hasselt-Genk), overleg in kader van overstromingsgebieden Mombeekvallei en in Herkvallei (integraal / strategisch project Herk en Mombeek), overleg in het kader van de overstromingsproblematiek van de Winterbeek (Integraal project De Drie Beken), overleg ivm overstromingsproblematiek van de Winge (integraal project Winge), medewerking aan project Demervallei (integraal project Demer tussen Diest en Werchter), medewerking aan projecten Wijers/Stiernerbeek (integraal project de Wijers)). DEN: Na de eerdere geslaagde grensoverschrijdende overlegmomenten rond de Marke organiseerden het bekkensecretariaat van het Denderbekken en het waterschap van de Marke op 26 maart en Contrat de Rivière Dendre op 22 oktober 2012 een vervolgvergadering met de betrokkenen.

Door VMM werden ook in 2012 veel gebiedsgerichte overlegvergaderingen georganiseerd met lokale actoren. Op basis van lokale input en analyses met de beschikbare modellen werden telkens in overleg naar oplossingen gezocht. Dit is onder meer het geval voor de Marke (Denderbekken), de Dijle (Dijlebekken), Kleine Gete (Demerbekken), Demer (Demerbekken), Zwalm (bekken van de Bovenschelde), ...

Het model Zenne-Zeekanaal wordt geoptimaliseerd door het dept. MOW-WL. Hiervoor is informatie verkregen van de waterbeheerders van de aangrenzende gewesten. Met de Waalse waterwegbeheerder Service Public de Wallonie (SPW) is er specifiek voor de Dender jaarlijks overleg binnen de schoot van het Intergewestelijk Overleg Waterwegen (IOW) commissie 1. Voor het afwaartse gedeelte van de Demervallei (dat in de rapportering echter niet wordt beschouwd) wordt het gebiedsgericht overleg thans gevoerd in het kader van de uitvoering van het Sigma-plan, dit ingevolgde de beslissing van de Vlaamse Regering met betrekking tot de Demervallei van 22 juli 2011.

VOOR MEER INFORMATIE

Meer informatie over deze initiatieven is te verkrijgen bij de VMM (www.vmm.be) en/of de respectievelijke bekkensecretariaten (voor contactgegevens van de bekkensecretariaten zie: www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens)

2.4.3 Waterbeheerders en Assuralia

A Optimaliseren samenwerking waterbeheerders en verzekeringsmaatschappijen

ACTIE 39: OPSTELLEN SAMENWERKINGOVEREENKOMST MET ASSURALIA

Omschrijving:

Sinds 2007 komt het privaat verzekeringsstelsel tussen bij de vergoeding van overstromingsschade. De gewijzigde wet op de natuurrampen maakt melding van de risicozones overstroming die door de Gewesten afgebakend werden en die gebruikt worden voor premiebepalingen en eventuele uitsluitingen van dekking bij nieuwbouw in overstromingsgebied. Het is duidelijk dat zowel de waterbeheerders als de verzekeringsmaatschappijen over data en expertise beschikken die nuttig zijn om hun bestaande dienstverleningen te optimaliseren. Er is dan ook nood aan een duidelijke samenwerkingsovereenkomst.

Initiatiefnemer: VMM

Timing: KT

Status: in opstart

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8D

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **haalbaarheidsfase**

Een ondersteunende academische studie in dit kader wordt voorzien op het IP-2013. De studie heeft tot doel het gehele "systeem" (kansen, risico, rol en sturing van zowel waterbeheerder als verzekeraar, ...) te laten analyseren en vervolgens te optimaliseren. Dit om uiteindelijk tot afspraken te komen tussen waterbeheerders en verzekeringssector, inzake data-uitwisseling, extra parameters die bij premie-berekening moeten meegenomen worden, enz.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **haalbaarheidsfase**

Een ondersteunende academische studie in dit kader is voorzien op het IP-2013 van VMM. De studie heeft tot doel het gehele "systeem" (kansen, risico, rol en sturing van zowel waterbeheerder als verzekeraar, ...) te laten analyseren en vervolgens te optimaliseren. Dit om uiteindelijk tot afspraken te komen tussen waterbeheerders en verzekeringssector, inzake data-uitwisseling, extra parameters die bij premie-berekening moeten meegenomen worden, enz.

2.4.4 Met andere gewesten/landen

- A De bestaande intergewestelijke en internationale overlegplatformen worden gebruikt als forum om verdere grensoverschrijdende afspraken te maken ikv aanpak overstromingsproblematiek

ACTIE 40: GRENDOVERSCHRIJDEND AFSPRAKEN MAKEN IKV OVERSTROMINGSPROBLEMATIEK

Omschrijving:

In het Intergewestelijk Overleg Waterwegen en in de Internationale Schelde- en Maascommissies (IMC en ISC) dienen verdere afspraken gemaakt te worden onder meer mbt de grensoverschrijdende gegevensuitwisseling van afvoervoorstellingen.

Bestaande datatransfers tussen deze diensten en het dept. MOW-WL dienen hiertoe verder uitgebouwd. Ook met de Waalse beheerders van de bovenlopen van oa. de Dender, Marke, Jeker, Demer, Dijle en Zenne zullen de verdere afspraken gemaakt worden.

Initiatiefnemer: CIW, Vlaamse vertegenwoordiging in IOW, ISC, IMC, (bestaand) bilateraal overleg, dept. MOW-WL, VMM, W&Z

Timing: KT, gefaseerd vanaf 2011

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8E

Link met CIW Werkplan 2012: Opzetten van een nieuw bilateraal informeel grensoverschrijdend overleg inzake integraal waterbeleid en -beheer

Link met CIW Werkplan 2013: Verderzetten van bilateraal informeel grensoverschrijdend overleg inzake integraal waterbeleid en -beheer

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

In het kader van het Intergewestelijk Overleg Waterwegen (IOW) Commissie V zijn er verdere afspraken gemaakt voor het uitwisselen van gegevens tussen HIC dept. MOW-WL en SETHY (Wallonië).

Bilaterale overlegvergaderingen tussen aangrenzende lidstaten/gewesten zijn lopende om de grensoverschrijdende waterlopen met potentieel significant overstromingsrisico aan te duiden. De weerslag van deze overlegvergaderingen zal terug te vinden zijn in het overkoepelend deel van de stroomgebiedbeheerplannen. Zowel binnen IMC als ISC wordt een nota hierover voorbereid.

Voor W&Z is er data uitwisseling met Nederland, in het kader van de Vlaams-Nederlandse Scheldec commissie. Deze uitwisseling gebeurt voornamelijk via het MONEOS-programma.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **doorlopend**

Het maken van grensoverschrijdende afspraken tbv integrale aanpak overstromingsrisico's blijft work in progress.

In het kader van het Intergewestelijke Overleg Waterwegen (IOW) Commissie V zijn er verdere afspraken gemaakt voor het uitwisselen van gegevens tussen HIC dept. MOW-WL en SETHY (Wallonië).

Bilaterale overlegmomenten om grensoverschrijdende waterlopen met potentieel significant overstromingsrisico aan te duiden zijn afgelopen. Overleg wordt nu verder gezet om doelstellingen en maatregelen uit overstromingsrisicobeheerplannen op elkaar af te stemmen. De weerslag van deze overlegvergaderingen wordt aan de IMC en ISC gerapporteerd en zal terug te vinden zijn in het overkoepelend deel van de overstromingsrisicobeheerplannen. Vanuit de ISC is er ook een crisisoefening uitgevoerd in 2012 waarbij vooral de communicatie tussen waterbeheerders werd getest.

Voor W&Z is er data uitwisseling met Nederland, in het kader van de Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie. Deze uitwisseling gebeurt voornamelijk via het MONEOS-programma (geïntegreerde monitoring van het Schelde-estuarium). Deze data-uitwisseling wordt ook in 2013 verder gezet.

In het kader van deze actie werden door het dept. MOW-WL recent geen projecten gestart. Het Hydrologisch Informatie Centrum (HIC) van het dept. MOW-WL krijgt operationeel afvoervoor spellingen vanuit Wallonië sinds maart 2013 en dit voor de Maas, de Dender en de Zenne. Vanuit Nederland krijgt WL ook operationele voorspellingen aangeleverd voor de Maas (echte data sinds juni 2013, grafieken sinds maart 2013) en de Westerschelde (reeds enkele jaren).

Binnen het Interreg IVA project AQUADRA werden grensoverschrijdende modellen opgemaakt voor de Voer, Jeker, Berwijn en Geul.

2.5 Databeheer en watersysteemkennis

A De CIW staat in voor het coördineren van de informatie mbt wateroverlast

ACTIE 41: OVERSTROMINGSGEGEVENS INVENTARISEREN EN DOCUMENTEREN

Omschrijving:

Ook na de wateroverlast moeten we het momentum aangrijpen om aan kennisbeheer te doen, kennis die nog vaak te versnipperd aanwezig is bij verschillende instanties/personen. We moeten met zijn allen leren uit de calamiteit zodat we iedere volgende keer steeds beter voorbereid zijn.

De CIW neemt de coördinatie op zich om de informatie en kennis met betrekking tot de wateroverlast die beschikbaar is bij de verschillende betrokken beheerders en partijen op korte termijn samen te brengen en te documenteren.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (mei 2011)

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 1, aanbeveling 9A, aanbeveling 9B

Link met CIW Werkplan 2012: Opvolging uitvoering Globale evaluatie overstromingen 2010 en Resolutie wateroverlast

Link met CIW Werkplan 2013: Opvolging uitvoering Globale evaluatie overstromingen 2010 en Resolutie wateroverlast

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Het globale evaluatiedocument van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) trekt een aantal lessen uit de overstromingsgebeurtenissen van november 2010 en januari 2011 en formuleert op basis daarvan aanbevelingen voor het beleid en een concreet actieplan.

Naar aanleiding van de overstromingen van november 2010 heeft de VMM een overstromingskarteringsloket uitgewerkt. Het gaat om een internettool waarmee de bekkensecretariaten samen met gemeenten en andere terreinbeheerders de gegevens van een bepaalde overstroming digitaal kunnen intekenen: de overstromingscontouren, het dorpelpeil en de huizen waar zich wateroverlast heeft voorgedaan. Deze gegevens worden na validatie gebruikt voor de actualisering van de kaart van de recent overstroomde gebieden (ROG-kaart), die op haar beurt essentiële informatie vormt voor het optimaliseren van modellen, het formuleren van maatregelen en het actualiseren van de watertoetskaart. Het overstromingskarteringsloket van de VMM en databanken werden aangepast naar aanleiding van de inventarisering van de overstromingen van november 2010.

VOOR MEER INFORMATIE

Het CIW rapport Globale evaluatie overstromingen is te raadplegen via de website van de CIW www.integraalwaterbeleid.be.

Voor informatie mbt het overstromingskarteringsloket kan contact opgenomen worden met de VMM.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitgevoerd**

Het overstromingskarteringsloket van VMM wordt continu aangevuld met nieuwe gegevens. Wanneer overstromingen zich voordoen staan de bekkensecretariaten samen met de gemeenten en andere terreinbeheerders mee in voor het intekenen en het aanvullen van nieuwe overstromingsgegevens in het overstromingskarteringsloket.

De verzamelde gegevens via het overstromingsloket werden door VMM nuttig aangewend bij de voorbereiding van nieuwe projecten en modelleringen.

A De partners van de CIW stellen een protocol op mbt inlassen van helikoptervluchten bij wateroverlast

ACTIE 42: PROTOCOL HELIKOPTERVLUCHTEN OPSTELLEN

Omschrijving:

Het huidige contract met de helikopter- en videomaatschappij wordt ruim bekend gemaakt. Het dept. MOW-WL -HIC zal de wateroverlast zo snel mogelijk in beeld brengen en dit steeds in nauw overleg met de betrokken beheerder(s). Bij grotere wateroverlast zal steeds in overleg de nodige prioritering bepaald worden van de gebieden die dienen gekarteerd te worden. Mits beschikbaarheid van bijkomende financiële middelen is het wenselijk om de overstromingen gebiedsdekkend in kaart te brengen, aangezien dit zeer belangrijke meerwaarden oplevert naar het toekomstig waterbeheer (kalibratie modellen, watertoets, ruimtelijke ordening, etc). Ook de uitbreiding van de overstromingen in niet-bebouwde gebieden is daarom van zeer groot belang (vrijwaren van overstromingsgebieden, ruimte voor de rivier) en mag niet als ondergeschikt beschouwd worden.

Initiatiefnemer: dept. MOW – WL ism CIW

Timing: KT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 9A

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **opstartfase**

Er zijn nog geen concrete acties ondernomen om helikoptervluchten ruim bekend te maken. Mogelijkheid voor opmaak brochure en voorwaardes worden in zomer 2012 bekeken binnen MOW-WL.

Inzake het onderzoek mbt de innovatie van karteringstechnieken schreef VITO schreef een ESA proposal rond overstromingen in Vlaanderen (met betrekking WL). Er werd ook een project ingediend (volledig gebaseerd op UAV) met VMM als end-user. Het is afwachten op de beoordeling van de ingediende projecten (verwacht eind juni 2012).

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **opstartfase**

Hiervoor werden geen acties ondernomen.

A Databeheer mbt de kust

ACTIE 43: DATABEHEER EN RISICO-INSCHATTING AAN DE KUST

Omschrijving:

Het databeheer en de alarmeringen voor de kust gebeuren door de Vlaamse Hydrografie van de afdeling Kust. Binnen het GKVP, OW-plan en Zwin-project wordt het watersysteem in samenwerking met het Waterbouwkundig Laboratorium in kaart gebracht en kunnen de risico's correct ingeschat worden. Bedoeling is om ook een koppeling te maken met de watersystemen van de uitwaterende bevaarbare en onbevaarbare waterlopen

Initiatiefnemer: MDK, afdeling Kust

Timing: KT-MT

Status: lopend

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **doorlopend**

MDK stuurt de stormvloedwaarschuwingsberichten uit. De verdere acties worden gestuurd door andere partijen.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **doorlopend**

De website "Vlaamse Hydrografie" draagt bij tot de bescherming van de bevolking en het patrimonium tegen overstromingen door het uitgeven van een stormvloedwaarschuwing wanneer een gevaarlijk hoog waterpeil wordt bereikt.

Bij stormvloed wordt u geïnformeerd via de website van het kustweerbericht. De jaarlijkse stormvloedwaarschuwingsbrochure beschrijft de werkwijze waarop en welke instanties worden verwittigd. Deze brochure kan u terugvinden op de website www.vlaamsehydrografie.be

Om de huidige werkwijze van verwittiging nog sneller en correcter te kunnen uitvoeren, zal er tevens gewerkt worden aan een automatisatie van het verwittigingssysteem.

VOOR MEER INFORMATIE

www.vlaamsehydrografie.be

2.6 Juridische instrumenten

A Procedures verkorten en minder complex maken

ACTIE 44: VOORSTELLEN VISIENOTA “VERSNELLEN INVESTERINGSPROJECTEN” CONCRETISEREN

Omschrijving:

Een geïntegreerd overlegproces waarbij alle actoren betrokken zijn tijdens het voortraject van projecten, is een essentiële voorwaarde om investeringsprojecten versneld te kunnen realiseren. De voorstellen zoals uitgewerkt in de visienota “Versnellen van investeringsprojecten” van de Vlaamse Regering dd 08/10/2010 dienen op korte termijn, na het doorlopen van de geëigende besluitvormingsprocedures, concreet gemaakt te worden en ook ten volle van toepassing zijn voor investeringsprojecten aan onbevaarbare waterlopen/grachten/.....in het kader van het integraal waterbeleid. Daarnaast is het belangrijk dat specifiek voor waterbeheerprojecten eenvoudiger procedures uitgewerkt worden in functie van een versnelde realisatie van de beoogde projecten. De zoektocht naar performantere grondverwervingsprocedures moet worden opgestart. De verschillende instrumenten voor grondverwerving (onteigening, lokale grondenbank,...) dienen hierbij geoptimaliseerd te worden. Specifieke aandacht dient besteed te worden aan de verantwoording van de hoogdringendheid (cfr. commissie Berx en Sauwens)). Er dient ook een oplossing gezocht voor de werking van de Aankoopcomités. In dit kader wordt binnen het departement MOW een voorbeeldbestek uitgewerkt voor het inhuren van landmetersexperten die een aantal taken van de Aankoopcomités kunnen overnemen. Grondverwerving en aankoopcomités betreffen wel een federale bevoegdheid. Een afstemming mbt de taakverdeling tussen het projectteam ‘Versnellen Investeringsprojecten’ en de CIW is noodzakelijk aangezien de scope van deze actie verder gaat dan de huidige scope van het projectteam.

Initiatiefnemer: beleidsdomein overschrijdend projectteam ‘Versnellen Investeringsprojecten’ ism waterbeheerders

Timing: KT

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5B

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Het Projectteam dat verantwoordelijk is voor het project ‘Versnellen Investeringsprojecten’ heeft in de zomer van 2011 de nieuwe procesaanpak, vertaald in een zogenaamde “Routeplanner”, voorgesteld aan de Vlaamse Regering. Met de nieuwe, geïntegreerde aanpak komen alle procedurestappen, die vlotter en logischer na elkaar worden gezet, in één voortraject en één uitwerkingsfase. Zo verwezenlijken we een substantiële tijdswinst, waarbij we tegelijk aandacht blijven houden voor de kwaliteit van het proces. De investering in een goed proces verdient zich terug. Daarnaast creëren we voor de procedures een meer rechtszekere en transparante structuur. De burger krijgt op twee cruciale momenten inspraak. De visie van de Vlaamse Regering mikt dus op een versnelling maar evenzeer op de kwaliteit van het proces en de opbouw van een duurzaam maatschappelijk draagvlak.

Het kaderdecreet Complexe Investeringsprojecten, dat binnen de administratie wordt voorbereid, zal de uitgangspunten van de bedoelde procesmatige aanpak vastleggen. Tijdens dit werkjaar is de principiële goedkeuring van het decreet en de formele adviesronde er omtrent voorzien. Er wordt gestreefd om de definitieve goedkeuring nog tijdens het werkjaar 2013 te kunnen afronden zodat het Vlaams Parlement het decreet kan laten bekrachtigen in het voorjaar van 2014.

Ook de website over de Routeplanner moet tijdens in 2013 dusdanig worden ontwikkeld dat die, tegen dat het decreet in werking treedt, online is. Die koepelwebsite biedt informatie over de bouwstenen van de Routeplanner (procesdenken, participatie, geïntegreerd samenwerken, synthesesnota, ...) en methodieken om specifieke aspecten aan te pakken.

We willen ons niet beperken tot enkel regelgeving om de nieuwe procesaanpak te implementeren. De kracht van de voorgestelde procesmatige aanpak zit overigens in een aantal vernieuwingen, vooral naar de manier van samenwerken en openheid, die niet steeds in regelgeving te vatten zijn. We werken in eerste instantie de methodiek van de Routeplanner

dusdanig uit dat de bouwstenen ervan, zoals de procesmatige aanpak, het gelijktijdig laten verlopen van onderzoeken, het integreren van inhoudelijke standpunten en de finale beslissing over de zaak, ook kunnen gehanteerd worden voor andere dan complexe projecten, gebeurlijk los van de toepassing van het kaderdecreet. Tegelijk beklemtonen we dat er mogelijkheden zijn om, ten aanzien van private initiatiefnemers, ook in de procesaanpak van de routeplanner in te stappen, naast andere efficiëntieverbeteringen buiten de toepassing van het Kaderdecreet, zoals de Omgevingsvergunning.

Het werken aan een oplossingsgerichte houding/advisering van de bij een complex project betrokken ambtenaren vraagt een doordachte sensibilisering en een veranderingstraject. De Vlaamse administratie engageert zich om te investeren in de competentieopbouw van haar ambtenaren en biedt vormingsinitiatieven aan om te komen tot de na te streven mentaliteitswijziging.

We onderzoeken ook de piste van aanspreekpunten en begeleidingsmanagers in de Vlaamse overheidsadministratie die de lokale overheden kunnen wegwijs maken en begeleiden binnen de Vlaamse overheid in functie van advisering vanuit Vlaanderen en het gebeurlijk mee stappen in processen en projecten. Ten aanzien van private initiatiefnemers blijft de lokale overheid het eerste aanspreekpunt, maar we begeleiden haar maximaal daarin.

We organiseren de Vlaamse administratie dusdanig dat naar een geïntegreerd advies kan worden gestreefd. De projectvergadering is daar nu al een goed voorbeeld van en ook ten aanzien van de Omgevingsvergunning is een dergelijke advisering voorgesteld, meer bepaald in de omgevingsvergunningscommissies op de twee bestuursniveaus.

Al deze acties moeten dus invulling geven aan het streven naar snellere en betere processen inzake investeringsprojecten. Veel van de versnellingen hebben ermee te maken dat vroeg in het proces goede afspraken worden gemaakt en verankerd, waardoor later tijdsverlies wordt vermeden.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

Het kaderdecreet Complexe Investeringsprojecten, dat zich richt op complexe investeringsprojecten die een bestemmingswijziging vragen en starten vanuit een probleemstelling of opportuniteit, en dus niet vanuit een concrete vergunningsaanvraag, is in 2012 niet voltooid geraakt. De Vlaamse Regering keurde het kaderdecreet Complexe Investeringsprojecten principieel goed op 24 mei 2013. Over dit voorontwerp van decreet wordt nog het advies ingewonnen van de MiNA-Raad, de SERV, de SARO en de SALV. Er wordt gestreefd om de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering nog tijdens het werkjaar 2013 te kunnen afronden zodat het Vlaams Parlement het decreet kan goedkeuren in het voorjaar van 2014.

ACTIE 45: AANPASSING BESLUIT WERKEN VAN ALGEMEEN BELANG

Omschrijving:

Een aanpassing van het besluit “werken van algemeen belang en voor lijninfrastructuur en nutsvoorzieningen” werd voorbereid. Deze aanpassing heeft tot doel de doorlooptijd van vergunningen voor werken aan onbevaarbare waterlopen (overstromingsgebieden, oeverzones, vispassages, ...) te versnellen.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: afgerond

Status: voorstel door CIW goedgekeurd dd 14/12/2010, nog voor goedkeuring voor te leggen aan Vlaamse Regering

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5B

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

Het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1., 5°, artikel 4.4.7, § 2, en artikel 4.7.1., § 2, tweede lid van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het overleg met de Vlaamse Bouwmeester werd op 23 december 2012 principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering met het oog op adviesvraag aan de SARO en de Raad van State. SARO bracht op 22 mei 2012 een zeer kritisch advies uit. Dit advies van SARO had geen betrekking op de wijzigingen in verband met handelingen in functie van integraal waterbeleid maar met andere handelingen waarvoor de tekst tegelijkertijd werd gewijzigd. Na grondige afweging heeft de Vlaamse Regering op 1 juni 2012 het aangepast besluit voor de tweede maal principieel goedgekeurd met het oog op de adviesvraag aan de Raad van State binnen een termijn van 30 dagen. De Vlaamse Regering keurde het besluit goed op 20 juli 2012.

ACTIE 46: UITVOERINGSBESLUIT AFBAKENEN OVERSTROMINGSGEBIEDEN UITWERKEN

Omschrijving:

In uitvoering van de recente wijziging van het decreet Integraal Waterbeleid kunnen overstromingsgebieden afgebakend worden buiten de stroomgebied-, bekken- en deelbekken beheerplannen om (cfr. art. 50 bis). Dit is belangrijk voor de inzet van de financiële instrumenten (vergoedingsplicht, aankoopplicht) voor overstromingsgebieden die nog niet in detail afgebakend werden in de waterbeheerplannen. De opmaak van een uitvoeringsbesluit om dit in de praktijk mogelijk te maken is prioritair.

(zie ook Actie 8)

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (mei 2011)

Status: lopend

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

Bij de evaluatie van de overstromingen van november 2010 is gebleken dat er nood is aan bijkomende overstromingsgebieden om piekdebieten te kunnen opvangen. In het decreet Integraal Waterbeleid was al de mogelijkheid voorzien om buiten de waterbeheerplannen overstromingsgebieden af te bakenen bij beslissing van de Vlaamse Regering (art. 50 bis). Daarbij was opgenomen dat de Vlaamse Regering nadere regels kan vaststellen voor de afbakening, met inbegrip van een afbakeningsprocedure.

De Vlaamse Regering heeft op 30 maart 2012 goedkeuring gegeven aan een aanpassing aan het besluit Financiële Instrumenten van het decreet Integraal Waterbeleid waarmee ze invulling geeft aan de tussentijdse afbakening en het mogelijk maakt om vóór de vaststelling van de tweede generatie stroomgebiedbeheerplannen (voorzien tegen eind 2015) overstromingsgebieden (tussentijds) af te bakenen waarop de instrumenten van het decreet Integraal Waterbeleid (recht van voorkoop, de aankoopplicht en de vergoedingsplicht) van toepassing zijn.

De procedure voor de tussentijdse afbakening is afgestemd op de afbakening van overstromingsgebieden via de waterbeheerplannen. Zo wordt voorzien in een motiveringsnota waarin wordt aangegeven hoe het overstromingsgebied kadert binnen de doelstellingen en beginselen van het integraal waterbeleid en aansluit bij de acties en maatregelen die reeds gepland zijn in de waterbeheerplannen en dient ook advies gevraagd te worden aan de betrokken bekkenbesturen.

Ook wordt de afbakening via een openbaar onderzoek in de gemeenten waarover de afbakening zich uitstrekt, aan de bevolking voorgelegd.

VOOR MEER INFORMATIE

De wijzigingen aan het uitvoeringsbesluit Financiële Instrumenten kunnen geraadpleegd worden op www.integraalwaterbeleid.be/nl/regelgeving/decreet-integraal-waterbeleid

Nieuwe ontwikkelingen

Naar aanleiding van een aantal opgestarte procedures tot (tussentijdse) afbakening van overstromingsgebieden in Vlaams-Brabant, kwamen een aantal juridische en procedurele aandachtspunten naar voor. Deze werden besproken binnen de Permanente Projectgroep van de CIW en via gericht overleg wordt de nood bekeken om verdere richtlijnen op te maken en te onderzoeken of aanpassingen aan het UB Financiële Instrumenten wenselijk/nodig zijn teneinde de procedure tot afbakening van overstromingsgebieden nog te optimaliseren.

ACTIE 47: PROCEDURES ONDERHOUD WATERLOPEN VEREENVOUDIGEN

Omschrijving:

Het goed onderhouden van waterlopen waarbij rekening gehouden wordt met de ruimtelijke bestemming en de verschillende doelstellingen is essentieel voor het waterbeheer. Dit reguliere beheer moet voldoende aandacht krijgen. Ook hier kunnen procedures eenvoudiger, vb. de natuurvergunningsplicht bij oeverversterking, slibuimingen, baggerwerken, onderhoudswerken, deponie van slib op de oever,... Het is belangrijk dat de verschillende wetgevingen (natuur, bodem, afval, water, ruimtelijke ordening) hierbij ten volle op elkaar afgestemd worden zodat de aanwezige tegenstrijdigheden en onduidelijkheden weggewerkt worden en de procedures eenvoudig zijn.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 5B

Link met CIW Werkplan 2012: Aanpassen van de Code van Goede Natuurpraktijk voor het luik onbevaarbare waterlopen

Link met CIW Werkplan 2013: Aanpassen van de Code van Goede Praktijk Bagger- en Ruimingsspecie en opmaken van een geïntegreerde leidraad met de Code van Goede Natuurpraktijk

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Op 15/12/2011 gaf de CIW goedkeuring aan een aantal vereenvoudigingsvoorstellen van de natuurwetgeving, met name een natuurvergunning voor meerdere jaren en een individuele ontheffing van het VEN-verbod voor meerdere jaren. Deze vereenvoudigingsvoorstellen werden overgemaakt aan minister J. SCHAUVLIEGE.

Daarnaast werkt de CIW aan de actualisatie van de code van goede natuurpraktijk. Het luik onbevaarbare waterlopen van de code is al geactualiseerd en werd ter principiële goedkeuring voorgelegd aan de minister in afwachting van de actualisatie van het luik bevaarbare waterlopen tegen oktober 2012.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

De CIW keurde in oktober 2012 een voorstel goed voor de aanpassing van het luik waterlopen van de code van goede natuurpraktijk. Het voorstel kadert in de vereenvoudiging van de procedures voor het onderhoud en het beheer van de waterlopen.

In het voorstel werden de tijdsvensters voor specifieke onderhoudswerken (zoals ruimingswerken, maaien van oever-, of bodemvegetatie, of het bestrijden van invasieve waterplanten) aangepast aan de meest recente ecologische inzichten. Voor Speciale Beschermingszones (SBZ-gebied), het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN-gebied) en de gewestplanbestemmingen groen en bos werden de tijdsvensters afgestemd op de natuurwaarden van deze gebieden. Door de code gebiedsgericht te verfijnen en de tijdsvensters waarbinnen werken kunnen uitgevoerd worden aan te passen, zal het aantal natuurvergunningsaanvragen afnemen tot het strikt noodzakelijke.

Het voorstel werd intussen verder uitgewerkt tot een ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering.

A Introduceren van publieke erfdienstbaarheid van waterberging

ACTIE 48: PUBLIEKE ERFDIENSTBAARHEID WATERBERGING INTRODUCEREN

Omschrijving:

Mogelijkheid bekijken mbt het invoeren en operationeel maken van de “publieke erfdienstbaarheid van waterberging”. Dit houdt in dat er op alle percelen of gedeelten ervan in overstromingsgevoelig gebied een dergelijke erfdienstbaarheid wordt gevestigd om redenen van algemeen belang in het kader van de algemene veiligheid van de bevolking. Dit laat toe om snel een zeer groot areaal overstromingsgebied te vrijwaren (zie ook Actie 8) waarbij voorkomen wordt dat initiatieven genomen worden die de huidige waterbergingsfunctie te niet doen. In principe is het niet de bedoeling om de waterhuishouding en het huidige landgebruik te wijzigen. Indien de gebruiksmogelijkheden van de aanwezige hoofdbestemming in het gedrang gebracht worden, dient een vergoedingssysteem voor zowel de eigenaar als de gebruiker ingesteld te worden. In volgende fases kunnen deze gebieden ook planologisch verankerd worden. Een planologische wijziging is vereist wanneer de hoofdbestemming in het gedrang komt.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 4A

Link met CIW Werkplan 2012: Publieke erfdienstbaarheid water introduceren

Link met CIW Werkplan 2013: Evalueren van de haalbaarheid en wenselijkheid voor het invoeren en operationeel maken van de “publieke erfdienstbaarheid van waterberging

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **opstartfase**

De actie wordt nog opgestart. In het CIW werkplan 2012 is opgenomen dat tegen de CIW-vergadering van december de mogelijkheid mbt het invoeren en operationeel maken van “publieke erfdienstbaarheid van waterberging” onderzocht zal worden.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

In de CIW werkgroep Watertoets werden de mogelijkheden voor het invoeren van een publieke erfdienstbaarheid waterberging onderzocht. Het instrument erfdienstbaarheid tot openbaar nut is opgenomen voor verdere uitwerking in het voorontwerp van decreet landinrichting, dat op 12/07/2013 voor de tweede keer principiële goedkeuring heeft gekregen.

A Het instrument Watertoets verder uitbouwen tot een krachtig instrument

ACTIE 49: WATERTOETS INHOUDELIJK EVALUEREN

Omschrijving:

De waterbeheerders zijn ervan overtuigd dat de watertoets een goed instrument is dat verder moet uitgebouwd worden tot een krachtig instrument. Een verdere inhoudelijke evaluatie van de watertoets op basis van specifieke cases van wateroverlast in november 2010 kan hiertoe bijdragen. De CIW zal op basis van een analyse van casestudies waar tussen 2006 en 2010 vergunningen werden afgeleverd in de gebieden die in november 2010 overstroomden, de volledige procedure (van het al dan niet opvragen van een wateradvies, over het wateradvies zelf, tot de opvolging van de adviezen in de vergunning en op het terrein) evalueren in overleg met adviesverleners en de vergunningverlenende overheid. De case by case evaluatie is voor alle betrokkenen een leertraject met het oog op kwaliteitsverbetering. Daarnaast zal nagegaan worden of meer algemene beleidsmatige conclusies en maatregelen wenselijk zijn.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (1ste fase tegen maart 2011, definitief tegen mei 2011)

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 7A

Link met CIW Werkplan 2012: (was opgenomen in CIW werkplan 2011)

Link met CIW Werkplan 2013: Instrumenten versterken die bouwen in overstromingsgebieden tegengaan - Doorlichting watertoets bij plannen

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd/uitvoeringsfase**

Op 12 mei 2011 hechtte de CIW haar goedkeuring aan de evaluatie van de watertoets bij vergunningen en de daaruit voortvloeiende aanbevelingen. De belangrijkste conclusies en aanbevelingen waren de volgende:

- De watertoets werkt. Bij sommige vergunningverleners en adviesverleners is er echter nood aan een inhaalbeweging.
- Het toepassen van de watertoets moet vlotter gaan. Er zijn richtlijnen nodig voor het vaststellen van schadelijke effecten die vlot toegankelijk moeten zijn (via webtoepassing). Er is tevens nood aan praktijkgerichte opleidingen.
- De rol van de initiatiefnemer is te beperkt. Initiatiefnemers moeten zich meer bewust worden van effecten op het watersysteem.
- Er blijkt een grote weerstand tegen bouwweigering te zijn. Er moet daarom ingezet worden op een flankerend beleid

De evaluatie leidde onder meer tot een aanpassing van het uitvoeringsbesluit watertoets. De aanbevelingen werden opgenomen in het CIW-werkplan en maken ook deel uit van de globale evaluatie overstromingen. Een aantal van de aanbevelingen zijn inmiddels uitgevoerd. Zo werd een nieuwe webtoepassing watertoets op 1 maart 2012 gelanceerd en werden voor de vergunningverleners en adviesverleners opleidingen georganiseerd. In 2012 wordt gewerkt aan een evaluatie van de watertoets bij ruimtelijke plannen. De CIW keurde op 15 maart 2012 een plan van aanpak voor deze doorlichting goed. Deze doorlichting zal zich toespitsen op de ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's) die tot stand kwamen na de invoering van het MER-integratiespoor voor ruimtelijke uitvoeringsplannen. In het milieueffectrapport (MER) worden immers al de elementen voor de watertoets meegenomen. In het plan van aanpak werden verder afspraken gemaakt over de manier waarop een betekenisvolle steekproef van de te screenen RUP's zal samengesteld worden en over de concrete elementen die zullen onderzocht worden. De resultaten van de evaluatie en de aanbevelingen die eruit voortvloeien, worden in december 2012 aan de CIW voorgelegd.

VOOR MEER INFORMATIE

www.integraalwaterbeleid.be/nl/beleidsinstrumenten/watertoets/nieuw-ub-watertoets/evaluatie-van-de-watertoets

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitgevoerd**

Op 27 februari 2013 hechtte de CIW haar goedkeuring aan de evaluatie van de watertoets bij ruimtelijke plannen en de daaruit voortvloeiende aanbevelingen. Een 100-tal RUP's die voor een groot deel in effectief overstromingsgevoelig gebied liggen en mogelijks een significante impact hebben op het watersysteem werden onderzocht. Uit de evaluatie volgden een aantal aanbevelingen voor aanpassing van regelgeving waarvan de belangrijkste een aanpassing is van de adviesverlenende instanties die in het plan-mer-besluit worden aangeduid. Een voorstel van wijzigingsbesluit werd door de CIW goedgekeurd op 7 mei 2013 en aan de dienst Milieueffectenrapportagebeheer van het departement LNE bezorgd. .

Daarnaast werden een aantal aanbevelingen voor de plannende instanties en adviesverlenende instanties geformuleerd die zullen opgenomen worden in een verder uit te breiden en te actualiseren brochure Handleiding adviesverlening watertoets bij ruimtelijke plannen' (tegen eind 2014):

Voorts zal het gebruik van de webtoepassing watertoets voor grotere plangebieden in de loop van 2013-2014 geoptimaliseerd worden.

In 2013 werd door de CIW werkgroep Watertoets opnieuw een bevraging gehouden van alle advies- en vergunningverleners om de impact van de wijzigingen aan de regels van het uitvoeringsbesluit watertoets en de vernieuwde webtoepassing watertoets te kunnen beoordelen en na te gaan welke wijzigingen eventueel nog nodig zijn. Deze resultaten dienen nog definitief verwerkt te worden, maar de ruwe data van de bevraging geven aan dat de doorgevoerde wijzigingen aan het uitvoeringsbesluit watertoets en de vernieuwde webtoepassing watertoets zeer positief werden ontvangen.

ACTIE 50: OPSTELLEN VAN RICHTLIJNEN (VOOR VERGUNNINGVERLENER/ADVIESVERLENING) WATERTOETS

Omschrijving:

De watertoets kan verder geoptimaliseerd worden door een verdere ondersteuning van de actoren (vergunningverleners, adviesverleners, ontwerpers, initiatiefnemers) en door het versterken van de instrumenten om de druk te verminderen om toch te bouwen in overstromingsgebied gelegen in woongebied of industriegebied.

Het CIW werkplan 2011 voorziet in dit kader het opstellen van richtlijnen (zowel voor de adviesverlener als de vergunningverlener) voor de uitvoering van de watertoets en waarbij de doorvertaling van de bekken- en stroomgebiedbeheerplannen in de advisering een belangrijk aandachtspunt zal vormen. Het ter beschikking stellen van goede voorbeelden van waterparagrafen maken deel uit van de richtlijnen.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (eind 2011) (gekoppeld aan Actie 52)

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 7A

Link met CIW Werkplan 2012: Opstellen van richtlijnen voor uitvoering watertoets

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

In haar vergadering van 4 oktober 2011 hechtte de CIW haar goedkeuring aan het achtergronddocument bij de nieuwe webtoepassing houdende het vaststellen en beoordelen van schadelijke effecten bij de watertoets. Dit achtergronddocument (bevat aanbevelingen/richtlijnen inzake het vaststellen en beoordelen van schadelijke effecten op het watersysteem) diende als basis voor het uitbouwen van een nieuwe webtoepassing watertoets. Via deze toepassing kan niet alleen nagegaan worden of en aan wie advies dient gevraagd te worden maar worden ook op basis van gebiedsspecifieke en projectspecifieke kenmerken voorbeeldparagrafen voor het wateradvies en de waterparagraaf ter beschikking gesteld. Particulieren (ontwerpers, architecten) kunnen er ook nagaan met welke aandachtspunten ivm water zij het best rekening houden bij het ontwerp. De nieuwe webtoepassing werd gelanceerd op 1 maart 2012, bij het inwerkingtreden van het gewijzigd watertoetsbesluit.

VOOR MEER INFORMATIE

www.watertoets.be

Nieuwe ontwikkelingen

In uitvoering van de opdracht aan de CIW uit de conceptnota signaalgebieden die de Vlaamse Regering op 29 maart 2013 goedkeurde werd binnen de CIW een omzendbrief opgesteld met richtlijnen voor de toepassing van de watertoets voor het vrijwaren van het waterbergend vermogen in de signaalgebieden (zie actie 7). De omzendbrief is van toepassing op de signaalgebieden waarvoor de Vlaamse Regering conform de conceptnota een vervolgtraject goedkeurde en op de signaalgebieden binnen overstromingsgevoelig gebied.

De omzendbrief voorziet enerzijds voor alle signaalgebieden waarvoor de Vlaamse Regering een vervolgtraject goedkeurt bijkomende richtlijnen voor zowel het wateradvies als de waterparagraaf en moet ervoor zorgen dat eventuele nog niet gerealiseerde vervolgstappen (bv. planningsprocessen) na de beslissing Vlaamse Regering niet gehypothekeerd worden.

Anderzijds voorziet de omzendbrief een bewarend beleid in de overstromingsgevoelige signaalgebieden waar de Vlaamse Regering nog geen vervolgtraject voor heeft goedgekeurd en waar mogelijk een herbestemming nodig kan zijn op basis van de overstromingskans. Met dit bewarend beleid wordt vermeden dat vergunningen en plannen een negatief effect op het watersysteem hebben in afwachting van de ruimere analyse die moet leiden tot het vervolgtraject dat de Vlaamse Regering zal goedkeuren. Hiervoor baseert de omzendbrief zich op een algemeen beoordelingskader dat aangeeft hoe men dient om te gaan met nieuwe ontwikkelingen in overstromingsgevoelig gebied binnen signaalgebied. Voor zover reeds beschikbaar wordt hierbij gebruik gemaakt van de overstromingsgevaarkaarten en de klimaatprojecties. Daarnaast wordt het begrip schadelijk effect verder verduidelijkt voor projecten binnen overstromingsgevoelig gebied binnen signaalgebied.

Tot slot is een bewarend beleid om het ontstaan van nieuwe signaalgebieden te vermijden eveneens noodzakelijk. In de omzendbrief wordt daarom gesteld dat het niet aangewezen is om een zachte bestemming in een voor het watersysteem belangrijk gebied te herbestemmen naar een harde bestemming, indien door de herbestemming een conflict met het watersysteem zou kunnen ontstaan.

ACTIE 51: ACTUALISATIE VAN DE WATERTOETSKAARTEN

De watertoetskaart van de overstromingsgevoelige gebieden zal uitgebreid worden met de gebieden die recent getroffen werden door wateroverlast en nog niet eerder aangeduid waren op de kaart als effectief overstromingsgevoelig. De basis hiervoor is de inventaris van de overstroomde gebieden die wordt opgemaakt door de bekkensecretariaten.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (eind 2011)

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 7A

Link met CIW Werkplan 2012: Ontwikkeling van een nieuw geoloket voor de watertoets

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

De watertoetskaart van de overstromingsgevoelige gebieden werd aangepast na de overstromingen van november 2010. De in 2010 en 2011 overstroomde gebieden werden toegevoegd aan de laag van de effectief overstromingsgevoelige gebieden, evenals de resultaten van een aantal nieuwe modelleringen. Tevens werden een aantal correcties aan de ROG doorgevoerd op basis van het DHM. De laag van de mogelijk overstromingsgevoelige gebieden werd uitgebreid met de colluvia en de van nature overstroombare gebieden in harde bestemmingen (met uitzondering van de antropogene bodems). De opgehoogde haventerreinen werden uit de laag van de mogelijk overstromingsgevoelige gebieden geknipt. De geactualiseerde kaart werd bijgevoegd bij het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 oktober 2011 tot wijziging van het uitvoeringsbesluit watertoets van 20 juli 2006. In datzelfde besluit is opgenomen dat de ministers bevoegd voor het leefmilieu en openbare werken gemachtigd worden om de kaart aan te passen. De bedoeling is om de kaart op geregelde tijdstippen te actualiseren.

Op 1 maart 2012 werd via het AGIV een nieuw geoloket 'watertoets en overstromingskaarten' gelanceerd. Het nieuwe geoloket is een integratie van het vroegere geoloket 'overstromingskaarten' die de NOG, ROG en risicozones voor overstromingen bevatte en het geoloket watertoets met de watertoetskaarten. De geactualiseerde watertoetskaart wordt op het nieuwe geoloket getoond, maar ook de oude watertoetskaarten blijven consulteerbaar. Daarnaast worden in het nieuwe geoloket nu ook de kadastrale perceelsgrenzen getoond (ten behoeve van notarissen en vastgoedmakelaars voor de toekomstige informatieplicht).

VOOR MEER INFORMATIE

Geoloket watertoets: <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/watertoets2012/>

ACTIE 52: VERNIEUWEN INTERNETINSTRUMENT WATERTOETS (INCL OPLEIDINGEN ORGANISEREN)

Omschrijving:

Het internetinstrument watertoets wordt in 2011 vernieuwd in 2 fasen: in een eerste fase een aanpassing in functie van het nieuwe uitvoeringsbesluit, in een tweede fase een uitbreiding voor de implementatie van de richtlijnen voor adviesverlening bij vergunningen (Actie 50). Een “permanente” helpdesk watertoets wordt uitgebouwd ifv een praktijkgerichte ondersteuning voor initiatiefnemers, architecten, ontwerpers en vergunningverleners. Betere bekendmaking, permanente verbetering en uitwisseling van informatie over goede praktijkvoorbeelden spelen daarbij een belangrijke rol.

In het kader van de uitvoering van de watertoets en het gebruik van het vernieuwde watertoets internet instrument zullen opleidingen worden georganiseerd voor de vergunningverleners en adviesverleners.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (eind 2011)

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 7A

Link met CIW Werkplan 2012: Vernieuwen van het internetinstrument watertoets, Verzorgen van opleidingen in het kader van de watertoets, Ontwikkeling van een nieuw geoloket voor de watertoets

Link met CIW Werkplan 2013: Evaluatie van de vernieuwde watertoets

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

Zoals bij actie 51 aangegeven werd de nieuwe webtoepassing watertoets gelanceerd op 1 maart 2012 samen met het in werking treden van het gewijzigd watertoetsbesluit. Via deze toepassing kan niet alleen nagegaan worden of en aan wie advies dient gevraagd te worden maar worden ook op basis van gebiedsspecifieke en projectspecifieke kenmerken voorbeeldparagrafen voor het wateradvies en de waterparagraaf ter beschikking gesteld. Particulieren (ontwerpers, architecten) kunnen er ook nagaan met welke aandachtspunten ivm water zij het best rekening houden bij het ontwerp. De webtoepassing is voor wat betreft het inhoudelijk luik gebaseerd op het achtergronddocument met aanbevelingen voor het vaststellen en beoordelen van schadelijke effecten bij de watertoets dat op 4 oktober 2011 werd goedgekeurd.

In het voorjaar van 2012 werden opleidingen georganiseerd voor vergunningverleners en adviesverleners (waterbeheerders). De opleidingen werden decentraal georganiseerd om zoveel mogelijk betrokkenen te kunnen bereiken en zijn doorgegaan in Antwerpen, Brussel, Hasselt, Gent en Izegem. Tijdens de opleidingen werden de wijzigingen aan het uitvoeringsbesluit watertoets toegelicht en is het gebruik van het nieuwe watertoetsinstrument toegelicht door middel van concrete dossiers. Aan deze opleidingen hebben iets meer dan 750 mensen deelgenomen en werd ongeveer twee derde van alle gemeentebesturen bereikt.

Op 1 maart 2012 werd via het AGIV een nieuw geoloket 'watertoets en overstromingskaarten' gelanceerd. Het nieuwe geoloket is een integratie van het vroegere geoloket 'overstromingskaarten' die de NOG, ROG en risicozones voor overstromingen bevatte en het geoloket watertoets met de watertoetskaarten. De geactualiseerde watertoetskaart wordt op het nieuwe geoloket getoond, maar ook de oude watertoetskaarten blijven consulteerbaar. Daarnaast worden in het nieuwe geoloket nu ook de kadastrale perceelsgrenzen getoond (ten behoeve van notarissen en vastgoedmakelaars voor de toekomstige informatieplicht).

VOOR MEER INFORMATIE

Website watertoets: www.watertoets.be

Geoloket watertoets: <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/watertoets2012/>

Nieuwe ontwikkelingen

Het watertoetsinstrument wordt doorlopend geoptimaliseerd. Fouten die worden gedetecteerd door de gebruikers worden verholpen.

Op basis van de eerste resultaten van de bevraging van vergunningverleners en adviesverleners m.b.t. de wijzigingen aan de regels van het uitvoeringsbesluit watertoets van 1 maart 2012 en de vernieuwde webtoepassing watertoets blijkt dat de integratie van de kaart van de overstromingsgevoelige gebieden van de watertoets en de andere overstromingskaarten (ROG, NOG, risicozones voor overstromingen in 1 geoloket positief werd onthaald.

Ten behoeve van notarissen en vastgoedmakelaars in het kader van de toekomstige informatieplicht voor ligging van onroerende goederen in overstromingsgevoelige gebieden is het geoloket 'watertoets en overstromingsgkaarten' verder aangepast zodat het mogelijk is een gedateerde afdruk te maken van de kaarten. Dit bevordert de rechtszekerheid gezien de kaarten op regelmatige basis kunnen geactualiseerd worden.

ACTIE 53: WENSELIJKHEID “WATERTOETSRUILVERKAVELING” ONDERZOEKEN

Omschrijving:

Voorts kan de wenselijkheid en haalbaarheid worden onderzocht van een 'watertoetsruilverkaveling' om woon- en industriegebieden gelegen in overstromingsgevoelig gebied te ruilen met hoger gelegen gebieden met 'zachte' bestemming (recreatiegebied, natuurgebied, bouwvrij agrarisch gebied, bosgebied, gemengd openruimtegebied of parkgebied). Hierdoor blijft de kostprijs voor de gemeenschap beperkt. In functie van herbestemming kan in specifieke gevallen gebruik worden gemaakt van de regeling rond planschadevergoeding cfr. artikel 2.6.1 §2 VCRO. In een aantal andere gevallen is de herbestemming naar een bouwvrije bestemming niet onderhevig aan de planschaderegeling omdat de betrokken percelen niet gelegen zijn binnen de 50 m van een voldoende uitgeruste weg of omdat ze vanwege de hoge waterstand bouwfysisch niet in aanmerking komen voor bebouwing. De toepassing van het instrument planruil vergt de (tijdelijke) verwerving van ruilgronden, en ondersteuning via het Rubiconfonds moet hier worden onderzocht. Het departement RWO geeft er de voorkeur aan om de watertoetsruilverkaveling niet eng te beschouwen vanuit een enkelvoudig planningsinitiatief water, maar het in te bedden in een meervoudige, gebiedsgerichte planningsopgave.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 4B

Link met CIW Werkplan 2012: Wenselijkheid 'watertoetsruilverkaveling' onderzoeken

Link met CIW Werkplan 2013: Instrumenten versterken die bouwen in overstromingsgebieden tegengaan - Wenselijkheid 'watertoetsruilverkaveling' onderzoeken

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **opstartfase**

De actie wordt nog opgestart. In het CIW werkplan 2012 is opgenomen dat tegen de CIW-vergadering van december de mogelijkheid mbt een 'watertoetsruilverkaveling' onderzocht zal worden.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitgevoerd**

Binnen de CIW werd het concept “watertoetsruilverkaveling” behandeld in de werkgroep Watertoets. Het voorontwerp decreet landinrichting, zoals principieel goedgekeurd op 24/05/2013 voorziet de mogelijkheid van een “watertoetsruilverkaveling” met het instrument herverkaveling uit kracht van wet met planologische ruil. Doordat dit instrument ook kan ingezet worden in gebieden met een harde gewestplanbestemming, kan het een oplossing bieden wanneer deze harde bestemming conflicteert met het watersysteem door gelijktijdig gebiedsbestemmingen, eigenaars en eventueel gebruikers te ruilen.

ACTIE 54: MOGELIJKHEID ONDERZOEKEN IFV VOORKOMEN LAAGSTAMPLANTAGES IN VALLEIEN

Omschrijving:

De beschikbare ruimte in het winterbed van de Gemeenschappelijke Maas (en mogelijk ook andere waterlopen) moet maximaal aangewend kunnen worden om hoge afvoeren af te voeren. De aanwezigheid van hindernissen voor de waterafvoer in het winterbed of in overstromingsgevoelige gebieden dient dan ook vermeden te worden. De watertoets is hiertoe voor vergunningsplichtige activiteiten (bebouwing) het geëigende instrument. Daarnaast zijn er echter ook een aantal niet-vergunningsplichtige activiteiten, die bijgevolg niet onder het huidig toepassingsgebied van de watertoets vallen, maar die eveneens de afvoercapaciteit van de waterlopen kunnen beperken en overstromingsrisico's doen vergroten. Het gaat ondermeer over de aanleg van laagstamplantages in het winterbed van de Gemeenschappelijke Maas. Deze plantages kunnen tot een verhoging van de waterpeilen leiden. Dit effect kan nog versterkt worden omdat deze plantages heel wat zwerfvuil vangen zodat ze echte muren vormen in het winterbed. Het uitbreiden van de watertoets zodat het een wettelijk instrument wordt om de aanleg van laagstamplantages in het winterbed van de Gemeenschappelijke Maas gericht te voorkomen is alleen mogelijk indien de aanleg van die plantages vergunningsplichtig zou worden gemaakt, wat een ingreep in de regelgeving voor ruimtelijke ordening vergt.

Omdat de haalbaarheid hiervan onzeker is zullen er ook alternatieven onderzocht moeten worden om aan deze vraag te voldoen.

Initiatiefnemer: CIW ism De Scheepvaart

Timing: KT

Status: op te starten

Link met CIW Werkplan 2012: Mogelijkheid onderzoeken i.f.v. voorkomen laagstamplantages in valleien

Link met CIW Werkplan 2013: Mogelijkheid onderzoeken i.f.v. voorkomen laagstamplantages in valleien

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Het overleg rond deze actie is opgestart. Onderzocht wordt of aan de hand van een publieke erfdienstbaarheid kan gewerkt worden om laagstamplantages (of andere opstuwende gewassen) in het winterbed van de Maas te verbieden. Hierover wordt gerapporteerd aan de CIW in oktober 2012.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitgevoerd**

Op 27/02/2013 hechtte de CIW haar goedkeuring aan een plan van aanpak om een toename van de overstromingskans ten gevolge van opstuwende elementen in specifieke zones van het winterbed van de Gemeenschappelijke Maas te vermijden. In uitvoering van dit plan van aanpak zal nv De Scheepvaart een gebiedsdekkende risico-evaluatie uitvoeren van het effect van opstuwende elementen. In de zones die uit de analyse risicovol blijken te zijn, zullen nieuwe laagstamplantages vermeden worden. Oplossingen zullen in eerste instantie gezocht worden via overeenkomsten die in overleg tot stand komen. Ook via de pachtwetgeving en de daarin voorziene advisering voor laagstamplantages door de tuinbouwkundige van de streek, kunnen nieuwe plantages in de meest risicovolle zones voorkomen worden. Hiertoe stelt het departement Landbouw en Visserij in overleg met nv De Scheepvaart een beoordelingskader op waarop het advies van de tuinbouwkundige van de streek onder meer gebaseerd zal zijn. Gelet op de bekkenspecifieke aard van de problematiek wordt de uitwerking van deze actie verder opgevolgd op het bekkenniveau.

ACTIE 55: INVOEREN VAN DE AANTOONPLICHT OM TE VOLDOEN AAN DE WATERTOETS DOOR DE INITIATIEFNEMER

Omschrijving:

Vandaag worden initiatiefnemers pas met de watertoets geconfronteerd als er een beslissing over de aanvraag is getroffen. De mogelijkheid moet worden onderzocht om de aanvrager van de vergunning te verplichten een voorafgaandelijke analyse ikv de watertoets voor te leggen, maw een watertoetsstudie/checklist aan de vergunningsaanvraag laten toevoegen. Het advies van de waterbeheerders zal altijd nodig blijven om de vergunningverlener in staat te stellen een verantwoorde en gemotiveerde beslissing te nemen. Een dergelijke verplichting kan ingevoerd worden door aanvulling van het BVR van 28/05/2004 voor de dossiersamenstelling van een vergunningsaanvraag en het BVR van 29/5/2009 voor dossiersamenstelling van een verkavelingsaanvraag, waarbij minimale drempels voor projecten worden vastgelegd.

Initiatiefnemer: CIW en RWO

Timing: nader te bepalen, kan samen met Actie 50 en Actie 52 (eind 2011)

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 7A

Link met CIW Werkplan 2012: Invoeren van de aantoonplicht om te voldoen aan de watertoets door de initiatiefnemer

Link met CIW Werkplan 2013: Voorstel voor het invoeren van een watertoetschecklist voor de initiatiefnemer

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **opstartfase**

De actie wordt nog opgestart. In het CIW werkplan 2012 is opgenomen dat tegen de CIW-vergadering van december de mogelijkheid om de aanvrager van de vergunning een voorafgaandelijke analyse i.k.v. de watertoets te laten voorleggen zal onderzocht worden. Voor een aantal projecten wordt hier aansluiting gezocht bij de project-m.e.r.-screening.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

De besprekingen over een watertoetschecklist zijn nog lopende binnen de CIW WG Watertoets. De bedoeling is om alle documenten die relevant zijn voor het watersysteem bij een vergunning (machtiging, hemelwateraanstijplijst, ...) in 1 lijst met verschillende sublijsten te integreren. Doordat een juridische verankering niet vanzelfsprekend is door de verschillende juridische oorsprongen van de betreffende invullijsten, zal in eerste instantie ingezet worden op een vrijblijvende lijst om de initiatiefnemer maximaal te ondersteunen. De realisatie van deze lijst is gekoppeld aan het herwerken van de hemelwateraanstijplijst op basis van de nieuwe hemelwaterverordening. Voor de project-MER-screening werd een afstemming voorzien tussen de CIW WG Watertoets en de dienst MER om erover te waken dat alle relevante items die thuishoren in de watertoetschecklist hier ook in zijn opgenomen. Het aanbieden van een watertoetschecklist zal via het watertoetsinstrument verlopen.

A Via de ruimtelijke ordening (planning) ruimte voor water vrijwaren

ACTIE 56: MOGELIJKHEID TYPEVOORSCHRIFTEN IFV WATERDOELSTELLINGEN EVALUEREN EN BESTAANDE TYPEVOORSCHRIFTEN SCREENEN IFV ASPECTEN INTEGRAAL WATERBELEID

Omschrijving:

Typevoorschriften 'overstromingsgebied in overdruk', 'infiltratiegevoelige gebieden' of 'erosiegevoelige gebieden' bestaan nog niet. Voorgesteld wordt om te bekijken of dit in het leven kan geroepen worden. Daarbij dient onderzocht te worden wat de meerwaarde van deze nieuwe typevoorschriften is naast de bestaande typevoorschriften 11.2 en 11.3.

In afwachting van dit verder onderzoek kan het generiek typevoorschrift 11.2 voor de gewestelijke RUPs 'Typebepaling met betrekking tot passende beoordeling, MER, watertoets', dat stelt dat in dergelijk gebied, voor zover in overeenstemming met of aangewezen in de watertoets, alle werken, handelingen en wijzigingen in functie van het bereiken van de randvoorwaarden die nodig zijn voor het behoud van de watersystemen en het voorkomen van wateroverlast buiten de natuurlijke overstromingsgebieden toegelaten zijn voor zover de technieken van de natuurtechnische milieubouw, gehanteerd worden. Doch dit typevoorschrift geldt niet voor gebieden die van nature overstromingsgevoelig zijn. Daarvoor kan typevoorschrift 11.3 'Typebepaling mbt beperkte werken van waterbeheer in of nabij valleien' gebruikt worden. Deze stelt dat het behoud, het herstel en de ontwikkeling van overstromingsgebieden, het beheersen van overstromingen of het voorkomen van wateroverlast in voor bebouwing bestemde gebieden, - het beveiligen van vergunde of vergund geachte bebouwing en infrastructuur tegen overstromingen zijn toegelaten, voor zover de technieken van natuurtechnische milieubouw gehanteerd worden.

Indien het in het leven roepen van een overdruk 'overstromingsgebied' niet mogelijk is en typevoorschriften 11.2 en 11.3 ontoereikend zouden zijn, zou er nog gebruik kunnen gemaakt worden van het typevoorschrift buffer (eveneens een overdruk boven een bestemming). Een buffer kan o.a. een gebied zijn tussen een zone voor waterweginfrastructuur (de waterweg en aanhorigheden) en aangrenzende zones. Door een gebied de overdruk 'buffer' mee te geven kan voorzien worden in een onbebouwde afstand tussen bewoning/industrie en de waterweg, daar waar het effectief overstromingsgevoelig is. Cfr. de bepalingen bij de typevoorschriften moet de buffer voldoen aan de voorwaarden van visuele afscherming, geluidsafscherming, landschappelijke inpassing of afstand. Het typevoorschrift bepaalt verder dat naargelang de aard van de aangrenzende bestemming, de buffer gebiedsspecifiek moet ingevuld worden. De buffer dient bv. voor ten minste x% beplant met streekeigen struiken en hoogstammige bomen met het oog op het bufferen van bedrijfsactiviteiten ten opzichte van de aanliggende functies.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat de bestaande typevoorschriften 11.2 of 11.3 nu al worden gebruikt in nieuwe gewestelijke RUPs. Bij een actualisatie van de typevoorschriften is het wenselijk dat de bestaande bepalingen ook vanuit de invalshoek integraal waterbeleid tegen het licht worden gehouden. Een nieuw typevoorschrift 'overstromingsgebied in overdruk' zou kunnen toegevoegd worden. Dit is enkel bruikbaar in nieuwe nog op te maken RUPs, desgevallend via zogeheten 'blauwe RUPs'. Op basis van de overstromingsrisicobeheerplannen als onderdeel van de stroomgebiedbeheerplannen kunnen gewestelijke, provinciale of gemeentelijke RUPs worden opgemaakt om dergelijke overdruk te realiseren of via de grondbestemming gebieden bouwvrij te maken. Dit moet ook bekeken worden in het kader van de uitvoering van de visienota "versnellen investeringsprojecten" (zie Actie 44).

Initiatiefnemer: CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 4A

Link met CIW Werkplan 2012: Het evalueren van de mogelijkheid typevoorschriften ifv waterdoelstellingen op te stellen en bestaande typevoorschriften te screenen ifv aspecten integraal waterbeleid

Link met CIW Werkplan 2013: Het verder uitwerken van voorbeeldvoorschriften voor RUP's in overstromingsgevoelige gebieden

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Het overleg rond deze actie is opgestart binnen de CIW WG Watertoets. Er zal hierover gerapporteerd worden aan de CIW in december 2012.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitgevoerd**

In haar vergadering van 10 oktober 2012 nam de CIW kennis van de evaluatie van de werkgroep watertoets over de haalbaarheid van de typevoorschriften voor ruimtelijke plannen in functie van waterdoelstellingen. Uit de evaluatie bleek dat enkele aspecten zoals overstromingsveilig bouwen in de bestaande typevoorschriften ontbreken. Bijgevolg werden een aantal nieuwe voorschriften voor ruimtelijke plannen in overstromingsgevoelige gebieden voorgesteld. Omdat typevoorschriften niet bindend zijn voor gemeentelijke en provinciale overheden en geen gebiedsspecifiek maatwerk toelaten, achtte de werkgroep het wenselijker om deze voorschriften onder de vorm van goede voorbeeldvoorschriften uit te werken. Gelet op een aantal (juridische) opmerkingen van het departement RWO gaf de CIW hierbij de opdracht aan de werkgroep Watertoets om te onderzoeken of er via andere instrumenten dan voorbeeldvoorschriften een meer gebiedsdekkend effect in de overstromingsgevoelige gebieden gerealiseerd kan worden.

De werkgroep zette daarom in op een verdere afstemming met andere instrumenten in uitwerking om het behoud van het waterbergend vermogen en overstromingsresistent bouwen in overstromingsgevoelige gebieden te realiseren, o.a. in het kader van de korte-termijnactie signaalgebieden, het nieuwe decreet landinrichting en de project-MER-screening. Op 6/12/2012 hechtte de CIW haar goedkeuring aan het voorgestelde traject inzake het opstellen van een ruimtelijk afwegingskader voor water en het uitwerken van een instrumentenmix om dit afwegingskader te implementeren, met inbegrip van de uitwerking van werkbare voorbeeldvoorschriften.

Naar aanleiding van de goedkeuring van de conceptnota signaalgebieden door de Vlaamse Regering op 29/03/2013, hechte de CIW op 07/05/2013 haar goedkeuring aan een aangepast traject waarbij de opmaak van een ruimtelijk afwegingskader voor water vervalt. Er wordt gekozen voor een gebiedsgerichte aanpak waarbij het waterbergend vermogen in signaalgebieden wordt gevrijwaard via omzendbrief (zie actie 7, actie 50) en toepassing van een instrumentenmix (o.a. nieuwe instrumenten erfdienstbaarheid tot openbaar nut en ruilverkaveling uit kracht van wet met planologische ruil).

Hiermee is de doelstelling van actie 56 reeds gedeeltelijk gerealiseerd. Bovendien vormen de signaalgebieden in overstromingsgevoelig gebied waarvoor de Vlaamse Regering een startbeslissing tot opstart van een planningsinitiatief neemt, de uitgelezen kans voor de opmaak van goede voorbeeldvoorschriften voor overstromingsgevoelige gebieden via gebiedsspecifiek maatwerk. De hieruit voortvloeiende voorbeeldvoorschriften zullen op termijn opgenomen worden in een geactualiseerde versie van de handleiding 'De watertoets bij ruimtelijke plannen' en kunnen een aanzet vormen tot een meer gebiedsdekkende aanpak.

A Het Rubiconfonds terug operationeel maken en heroriënteren

ACTIE 57: RUBICONFONDS TERUG OPERATIONEEL MAKEN EN HERORIËNTEREN

Omschrijving:

Voor de gebieden waar er een conflict is tussen bestemming volgens een ruimtelijk plan en de overstromingsproblematiek wordt de zgn. planschade vaak aangehaald om geen initiatieven te nemen. Het Rubiconfonds inzetten om in een financiële vergoeding ten gevolge planschade te voorzien, kan mogelijks een oplossing bieden maar dit vergt een decretale basis. De middelen van het Rubiconfonds kunnen momenteel volgens het begrotingsdecreet 2003 enkel gebruikt worden voor het realiseren van investeringen en niet voor het betalen van planschade. Middelen dienen echter vooral het ruimtelijk beleid ifv waterdoelstellingen (ruimte voor water) te flankeren en niet te worden aangewend om waterschade of aanpassingswerken te vergoeden.

Via een dergelijke heroriëntering van het Rubiconfonds kan ook aan het instrument watertoets meer gewicht gegeven worden. Het vergoeden van een weigering ten gevolge van een negatieve watertoets zonder wijziging van het bestemmingsplan is echter niet aan de orde. Bovendien is planschade enkel van toepassing op de eerste 50 m vanaf de rooilijn van voldoende uitgeruste wegen en voor zover de percelen bouwtechnisch en bouwfysisch in aanmerking komen voor bebouwing.

Het inzetten van het Rubiconfonds voor Actie 53 moet eveneens onderzocht worden.

Initiatiefnemer: dep RWO

Timing: KT

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 4C

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **haalbaarheidsfase**

De beslissing van de Vlaamse regering van 4 mei 2011 over de goedkeuring van het Groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen omvat tevens de opstart van 4 korte termijnacties. Eén van die korte termijnacties "signaalgebieden" heeft als doel de toetsing van de signaalgebieden te intensifiëren en er vervolgens ook effectieve gevolgen aan te koppelen via enerzijds het onbebouwbaar maken van gebieden of anderzijds het nemen van maatregelen via de geëigende kanalen of instrumenten. Het is daarbij ook nodig de mechanismen te onderzoeken (eventuele vergoedingen, ...). Het al dan niet hervormen van het Rubiconfonds in functie van vergoedingen kan daarbij eveneens onderzocht worden. Het is alleszins de bedoeling dat op geregelde wijze overleg plaatsvindt met de betrokken administraties en de CIW om het instrumentarium uit te werken.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

Op 29 maart 2013 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota "Aanpak vrijwaren van het waterbergend vermogen in het kader van de korte termijnactie uit het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen" goed.

Voor de financiering van deze actie geeft de conceptnota aan dat een heroriëntatie van het Rubiconfonds noodzakelijk is. Een uitgewerkt voorstel in die richting wordt tegen eind 2013 binnen de CIW voorbereid.

A De toepasbaarheid van het dijkendecreet evalueren

ACTIE 58: TOEPASBAARHEID DIJKENDECREET EVALUEREN

Omschrijving:

Er dient te worden nagegaan of en op welke manier het dijkendecreet kan worden toegepast om versneld waterbeheersinfrastructuurwerken uit te voeren. Hierbij kan gesteund worden op de jarenlange ervaring terzake van W&Z en DS. Hierbij wordt tevens verwezen naar het Zeeweringsdecreet, in opmaak, dat ook de mogelijkheid voor versnelde uitvoering van infrastructuurwerken en procedures zal voorzien.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: MT

Status: op te starten

Link met CIW Werkplan 2012: Toepasbaarheid dijkendecreet evalueren

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **opstartfase**

Deze actie wordt nog opgestart.

Stand van zaken uitvoering 2013

status 2013: **uitvoeringsfase**

De toepasbaarheid van het dijkendecreet werd geëvalueerd binnen de Permanente Projectgroep van de CIW. Gelet op de behandeling van de onteigeningsproblematiek in de subwerkgroep Onteigeningen bij de Werkgroep Operationeel Proces, in het kader van het project "Versnellen Investeringsprojecten", dient geen actie te worden ondernomen binnen de CIW en wordt hierbij verwezen naar de voortgang binnen voormelde subwerkgroep.

A Verankeren van werken ikv bescherming tegen overstromingen aan de kust

ACTIE 59: HET OPSTELLEN VAN EEN ZEEWERINGSDECREET

Omschrijving:

Opstellen van een zeeweringsdecreet om de realisatie, het behoud en de bescherming van de zeewering te formaliseren. Om de Vlaamse kustbeheerder te ondersteunen bij werkzaamheden in kader van de zeewering dienen de nodige juridische instrumenten decretaal verankerd te worden, waarbij rekening gehouden wordt met aspecten als waarborgen van veiligheid, toekomstige ontwikkelingen, ecologische weerslag, economische functie, woon-, werk- en recreatieklimaat.

Initiatiefnemer: MDK, afdeling Kust en dep MOW, AJD

Timing: KT (juni 2011)

Status: lopend

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **stilgelegd**

Het opstellen van een zeeweringsdecreet is momenteel "on hold" gezet. In eerste instantie wordt nu een voorstel uitgewerkt voor het aanpassen van het decreet betreffende de waterkeringen.

A Informatiedoorstroming naar potentiële kopers van onroerend goed optimaliseren

ACTIE 60: DECREET IWB AANPASSEN IKV INFORMATIEPLICHT KOPERS ONROEREND GOED

Omschrijving:

Communicatie over inschatting van het risico op wateroverlast kan verbeteren door het opleggen van een informatieplicht aan de instrumenterende ambtenaren en de verkopers zodat kopers van gronden en gebouwen zich voldoende kunnen informeren. Naar analogie met het energieprestatiecertificaat kan er zowel in de bekendmaking als in de notariële akte opgenomen worden of een eigendom (of een gedeelte ervan) al dan niet gelegen is in een overstromingsgebied.

Deze actie wordt meegenomen bij de geplande globale herziening van het decreet IWB die voorzien is in 2011.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (mei 2011)

Status: lopend

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 7B

Link met CIW Werkplan 2013: Informeren over de informatieplicht m.b.t. de ligging van onroerende goederen in overstromingsgevoelig gebied

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitvoeringsfase**

Het voorstel tot aanpassing van het decreet Integraal Waterbeleid door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 20 juli 2012, bevat een decretale informatieplicht voor onroerende goederen gelegen in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied, in een afgebakend overstromingsgebied of in een afgebakende oeverzone.

Het voorstel houdt in dat iedereen die voor eigen rekening of als tussenpersoon een onroerend goed verkoopt, verhuurt voor meer dan negen jaar, inbrengt in een vennootschap, een vruchtgebruik, erfpacht of een opstalrecht overdraagt, of op andere wijze een eigendomsoverdracht met een vergeldend karakter van het goed bewerkstelligt, in de hieraan verbonden publiciteit vermeldt of het onroerend goed volledig of gedeeltelijk gelegen is in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied, in een afgebakend overstromingsgebied of in een afgebakende oeverzone. Daarnaast dient in alle onderhandse en authentieke aktes met betrekking tot de hierboven beschreven 'eigendomsoverdrachten' opgenomen te worden of het onroerend goed volledig of gedeeltelijk gelegen is in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied, in een afgebakend overstromingsgebied of in een afgebakende oeverzone.

VOOR MEER INFORMATIE

Het aangepast decreet Integraal waterbeleid zal te raadplegen zijn via de website van de CIW (www.integraalwaterbeleid.be).

Het voorstel tot aanpassing van het decreet Integraal Waterbeleid dat door het Vlaams Parlement op 10 juli 2013 werd aangenomen en door de Vlaamse Regering op 19 juli 2013 werd bekrachtigd, bevat een decretale informatieplicht voor onroerende goederen gelegen in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied, in een afgebakend overstromingsgebied of in een afgebakende oeverzone.

Het voorstel houdt in dat iedereen die voor eigen rekening of als tussenpersoon een onroerend goed verkoopt, verhuurt voor meer dan negen jaar, inbrengt in een vennootschap, een vruchtgebruik, erfpacht of een opstalrecht overdraagt, of op andere wijze een eigendomsoverdracht met een vergeldend karakter van het goed bewerkstelligt, in de hieraan verbonden publiciteit vermeldt of het onroerend goed volledig of gedeeltelijk gelegen is in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied, in een afgebakend overstromingsgebied of in een afgebakende oeverzone. Daarnaast dient in alle onderhandse en authentieke aktes met betrekking tot de hierboven beschreven 'eigendomsoverdrachten' opgenomen te worden of het onroerend goed volledig of gedeeltelijk gelegen is in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied, in een afgebakend overstromingsgebied of in een afgebakende oeverzone.

Het voorstel houdt ook in dat de Vlaamse Regering nader kan bepalen wat onder publiciteit begrepen wordt, bepaalde vormen van publiciteit omwille van praktische redenen kan vrijstellen en nadere regels kan bepalen voor het nakomen van deze informatieplicht. Over dat laatste wordt er afgestemd met de Koninklijke federatie van notarissen en CIB Vlaanderen.

De informatieplicht zal ruim gecommuniceerd worden. Enerzijds wordt ten behoeve van de potentiële koper of huurder een beknopte folder opgemaakt. Daarnaast wordt voor de vastgoedmakelaars en notarissen een meer technische verduidelijking op de website www.watertoets.be geplaatst. Tevens zullen de vastgoedmakelaars en notarissen berichten over de informatieplicht via de voor hen beschikbare informatiekkanalen (nieuwsbrieven, provinciale ledenvergaderingen,).

VOOR MEER INFORMATIE

Het aangepast decreet Integraal waterbeleid zal te raadplegen zijn via de website van de CIW (www.integraalwaterbeleid.be).

ACTIE 61: COMMUNICATIE OVER OVERSTROMINGSGEVOELIGE GEBIEDEN EN INFORMATIEVERSPREIDING VOOR BESCHERMING VAN BESTAANDE WONINGEN IN OVERSTROMINGSGEBIED

Omschrijving:

Via communicatie en verspreiding van informatie moeten eigenaars van woningen en bedrijfsgebouwen ondersteund worden bij het nemen van maatregelen ter bescherming van bestaande gebouwen waar er een risico blijft bestaan voor wateroverlast. Dit kan de vorm aannemen van folders, brochures en/of media campagnes, maar ook van subsidies voor het ondersteunen van beschermingsmaatregelen.

De campagne moet zich eveneens richten tot de eigenaars of kopers van bouwgronden of potentiële kopers van bestaande woningen.

Initiatiefnemer: CIW

Timing: KT (medio 2011(folder) en LT (communicatie en subsidie))

Status: op te starten

Link met Resolutie wateroverlast: aanbeveling 8B

Stand van zaken uitvoering 2012

status 2012: **uitgevoerd**

De CIW bracht eind 2011 de brochure 'Overstromingsveilig bouwen en wonen, hoe kunt u uw woning beschermen tegen schade door overstromingen?' uit. De brochure is gericht op eigenaars of kopers van bouwgronden of potentiële kopers van bestaande woningen in overstromingsgevoelige gebieden. Via de brochure kan de eigenaar of koper van een perceel te weten komen of het perceel al dan niet in overstromingsgevoelig gebied ligt, of er mag gebouwd worden en hoe er best ge- en verbouwd wordt. Ook praktische tips over hoe zich voor te bereiden op een dreigende overstroming en wat te doen bij schade na een overstroming, komen aanbod. De brochure gaat kort in op de manier waarop de schade tegen – alsook de verzekering tegen waterschade.

De brochure werd verspreid naar alle gemeenten, alsook naar notarissen en vastgoedmakelaars. In totaal werden ongeveer 27.500 exemplaren verspreid. De acties op lange termijn dienen nog verder onderzocht te worden.

VOOR MEER INFORMATIE

De brochure 'Overstromingsveilig bouwen en wonen' kan gedownload worden via <http://www.integraalwaterbeleid.be/nl/publicaties> of besteld worden bij het CIW secretariaat (053/7 65 07, secretariaat_ciw@vmm.be).

3 Opvolging Resolutie wateroverlast

aanbeveling 1° de nodige lessen te trekken uit de evaluatie van de overstromingen van november 2010 en januari 2011 met het oog op het voorkomen, voorspellen en beheersen van wateroverlast;

Stand van zaken 2012

Het globale evaluatiedocument van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) trekt een aantal lessen uit de overstromingsgebeurtenissen van november 2010 en januari 2011 en formuleert mede op basis daarvan aanbevelingen voor het beleid en een concreet actieplan.

Stand van zaken uitvoering 2013

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 35](#), [Actie 36](#), Actie 37, [Actie 41](#))

aanbeveling 2° in het kader van het integraal waterbeleid:

- A) verder werk te maken van een op bekken en stroomgebiedsniveau geïntegreerd beleid gericht op ruimte voor water, waarbij men water zo veel mogelijk ter plaatse vasthoudt, hergebruikt en infiltreert alvorens het te bergen en af te voeren;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 2](#), [Actie 3](#), Actie 4, Actie 6, Actie 37)

- B) deze drietrapsstrategie aan te vullen met een beleid dat gericht is op het beheren van overstromingsrisico's door het uitwerken van veiligheidsdoelstellingen, overstromingsgevaarkaarten, overstromingsrisicokaarten en waterbeheersingsmaatregelen per bekken, rekening houdend met klimaatveranderingen als onderdeel van de tweede planningscyclus voor het integraal waterbeleid;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 23](#))

- C) naast een beleid gericht op het terugdringen van overstromingsrisico's ook het beleid gericht op het voorkomen of beperken van het risico op watertekorten vorm te geven door de watervoorraden kwalitatief en kwantitatief veilig te stellen en voldoende aanbod van drink- en proceswater aan een redelijke kostprijs blijvend te garanderen;
- D) bij de voorbereidingen van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen de nodige aandacht te besteden aan het behoud van het waterbergend vermogen; daarbij moet niet alleen uitgegaan worden van het herstel en het behoud van beek- en riviervalleien als structurerend fysisch systeem voor verdere ruimtelijke ontwikkelingen, maar ook van een maximale meekoppeling van waterberging met andere functies (zoals natuur, recreatie en 'waterbestendige' land- en bosbouw);
- E) te zorgen voor een betere doorwerking van het waterbeleid in andere beleidsdomeinen;

Stand van zaken 2012

In het kader van het integraal waterbeleid

- worden uiterlijk eind 2013 overstromingsrisicokaarten en overstromingsgevaarkaarten in uitvoering van de Overstromingsrichtlijn ter beschikking gesteld van het publiek;
- wordt nog dit jaar een studie opgestart voor de uitwerking van een methodiek voor het formuleren van overstromingsrisicobeheerdoelstellingen, die gebiedsgericht doelstellingen zullen vastleggen om schade en risico's in Vlaanderen tot een aanvaardbaar niveau te brengen;
- wordt het overleg op het Europese niveau m.b.t. waterschaarste en droogte in het kader van de "Blueprint to safeguard Europe's Waters" nauwgezet opgevolgd ter voorbereiding van de tweede generatie stroomgebiedbeheerplannen;
- volgt de CIW via de partnerdialoog de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, in het bijzonder het proces van het Groenboek naar het Witboek waarbij de relatie tussen water en ruimtelijke ordening nogmaals onder de aandacht wordt gebracht
- zal de CIW aan de Vlaamse Taskforce Adaptatie voorgesteld worden als piloot voor de krachtlijn 'evenwichtig water' van het Vlaamse Adaptatieplan; deze krachtlijn focust op de toenemende kans op overstromingen en watertekorten als gevolg van klimaatverandering.

Specifiek mbt tot punt B

De principes "ruimte voor water" en "hemelwater vasthouden, bergen en dan pas afvoeren" blijven leidende principes voor het integraal waterbeleid en de toekomstige waterbeheerplannen.

De CIW brengt deze principes ook in in andere plannings- en beleidsprocessen. Zo formuleerde de CIW in juli 2011 een aantal uitdagingen m.b.t. water voor het ruimtelijk beleid als bijdrage aan de voorbereiding van het Groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

Ook participeert de CIW aan de voorbereiding van het Vlaams Adaptatieplan (VAP) en bezorgde in oktober 2011 een insteek voor het luik water van het VAP.

Specifiek mbt tot punt C

De tweede waterbeleidsnota zal aspecten inzake het voorkomen of beperken van het risico op watertekorten door de watervoorraden kwalitatief en kwantitatief veilig te stellen en voldoende aanbod van drink- en proceswater aan een redelijke kostprijs blijvend te garanderen mee in beschouwing nemen.

Specifiek mbt tot punt D en punt E

De insteek voor Groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen werd door de CIW goedgekeurd op 5 juli 2011 en op 14 juli 2011 overgemaakt aan het Departement RWO. De Vlaamse Regering heeft op 4 mei 2012 het Groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen goedgekeurd. In het door de Vlaamse Regering goedgekeurde document is maximaal rekening gehouden met de krachtlijnen en aanbevelingen uit de insteek van de CIW..

Op 4/10/2011 keurde de CIW haar insteek voor het Vlaams adaptatieplan goed. Deze insteek werd overgemaakt aan de coördinator VAP op 28/10/2011.

Stand van zaken uitvoering 2013

Specifiek m.b.t. punt A en B

- zijn de basiskaart hydrografisch netwerk (dit zijn de waterlopen met een potentieel risico voor overstromingen) en de overstromingsgevaarkaarten en overstromingsrisicokaarten opgemaakt en via een geoloket raadpleegbaar gemaakt voor de CIW-partners en de lokale besturen . De kaarten worden uiterlijk eind 2013 beschikbaar gesteld van het publiek;
- is de studie lopende voor het uitwerken van een methodologie voor het vastleggen van milieukwantiteitsdoelstellingen voor oppervlaktewater, specifiek gericht op het beheren van overstromingen en ook van watertekorten;
- worden de leidende principes “ruimte voor water” en “hemelwater vasthouden, bergen en dan pas afvoeren” in de nieuwe aanpak van overstromingen aangevuld met het concept van de “meerlaagse waterveiligheid”, dat uitgaat van een drielagenbeleid rond protectie, preventie en paraatheid en een gedeelde verantwoordelijkheid;
- zal de CIW, als piloot voor de sector “waterbeheer” van het Vlaams Klimaatsbeleidsplan 2013-2020, de voortgang en de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van adaptatie in het waterbeheer opvolgen.

Specifiek mbt tot punt C

De tweede waterbeleidsnota formuleert “de watervoorraden duurzaam beheren en een duurzame watervoorziening garanderen” als 2de krachtlijn. Het openbaar onderzoek over de waterbeleidsnota liep van 19/12/2012 tem 18/06/2013. Op de CIW van 10/10/13 wordt een definitief ontwerp 2de waterbeleidsnota goedgekeurd. Uiterlijk eind 2013 stelt de Vlaamse Regering de definitieve 2de waterbeleidsnota vast.

Specifiek m.b.t. punt D en E

Op 29 maart 2013 keurde de Vlaamse Regering een “Conceptnota signaalgebieden” goed, volgend uit de korte termijn actie signaalgebieden van het Groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. De CIW zal tegen eind 2013 voor 68 signaalgebieden een voorstel voor verdere aanpak aan de Vlaamse Regering voorleggen.

aanbeveling 3° de inzetbare instrumenten voor waterbeheersing (vasthouden, bergen en afvoeren) als drietrapsstrategie te hanteren en dus in eerste instantie te focussen op het vasthouden aan de bron, door:

- A) de normering voor nieuwbouw en renovatie zoals ze vandaag is vastgelegd in de gewestelijke stedenbouwkundige verordening en de code van goede praktijk voor rioolstelsels aan te passen, met als doel:
- a) de principes van vasthouden, hergebruiken, infiltreren en bufferen van hemelwater bij nieuwe verharde oppervlakten en in het geval van rioleringswerken beter te verankeren;
 - b) de controle op de uitvoering van de opgelegde maatregelen te versterken door na te gaan op welke manier deze controle kan worden geïntegreerd met andere handhavings- of keuringsinstrumenten (bv. het as-buittest, de keuring privéwaterafvoer);
 - c) in het kader van rioleringsprojecten gedifferentieerde bufferingseisen in functie van de waterloop of het type waterloop te ontwikkelen;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 1](#), [Actie 2](#), Actie 5, Actie 6)

- B) ook voor bestaande situaties meer in te zetten op afkoppeling, buffering van verharde oppervlakte en de herwaardering van het grachtenstelsel, ook rekening houdend met de effecten van hevige regenval en zodat een hydraulische over-belasting en biologische onderbelasting van de riolerings- en zuiveringssystemen wordt vermeden; te onderzoeken welke (combinatie van) instrumenten daarvoor het best geschikt zijn (bv. financiële instrumenten zoals heffingen of subsidies, gemeentelijke hemelwaterplannen);

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 4, Actie 6)

- C) met het oog op een preventieve aanpak van de overstromings- en slibproblematiek verder werk te maken van een meer effectieve bestrijding van de erosie, een vertraging van de afstroom en een verhoging van de infiltratie, en daartoe:
- a) op basis van de gemeentelijke erosiebestrijdingsplannen de erosieproblemen doelgericht aan te pakken en versneld initiatieven te nemen;
 - b) de mogelijkheden binnen het gemeenschappelijk landbouwbeleid te evalueren in functie van een meer effectieve en versterkte inzet ervan;
 - c) wanneer vrijwilligheid onvoldoende resultaat oplevert, in prioritaire gebieden na te gaan op welke wijze verplichte maatregelen inzake erosiebestrijding kunnen ingezet worden;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 3](#))

- D) in het kader van de bekkenbeheerplannen, rekening houdend met mogelijke brongerichte maatregelen, na te gaan in welke mate nog extra ruimte voor waterberging moet voorzien worden;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 7, Actie 8, Actie 12)

- E) het waterpeilbeheer met de betrokken actoren af te stemmen, rekening houdend met de aanwezige functies van de percelen langsheen de waterlopen;
- F) het evalueren, waar nodig verruimen en waar mogelijk vereenvoudigen van bestaande financiële instrumenten in het kader van het decreet Integraal Waterbeleid;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 4)

Stand van zaken 2012

Hiervoor:

- werd door de CIW eind vorig jaar een actualisatie van de code van goede praktijk voor het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van rioolstelsels aan minister J. SCHAUVLIEGE voorgelegd, die rekening houdt met toekomstige klimaatveranderingen en de te verwachten gevolgen voor de rioleringsinfrastructuur;

- werd binnen de CIW overeenstemming bereikt over de principes en een ontwerp op hoofdlijnen voor de herwerking van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater, in afstemming met het voorstel voor actualisatie van de code van goede praktijk voor rioolstelsels. De tekst van de verordening zal tegen de CIW van 12 oktober 2012 verder aangevuld en verfijnd worden op basis van een aantal technische, ecologische en economische onderbouwingen. Het voorstel werd onlangs voorgelegd aan minister Ph. MUYTERS;
- is de controle op de uitvoering van de opgelegde maatregelen deels verwerkt in de keuring privéwaterafvoer
- werd aansluitend bij de herziening voor de code van goede praktijk voor de aanleg van rioleringen gestart met de uitwerking van gedifferentieerde bufferingscriteria voor lozing van hemelwater in functie van de ontvangende waterloop. De resultaten worden tegen de zomer van 2013 verwacht;
- is via de aanpassing van 30 maart /2012 van het besluit financiële instrumenten bij het decreet Integraal Waterbeleid voorzien in een procedure voor de tussentijdse afbakening van overstromingsgebieden.
- onderzoekt de CIW in 2013 verder welke financiële en andere instrumenten (zoals gemeentelijke hemelwaterplannen) de toepassing van hergebruik en infiltratie op privéterrein kunnen stimuleren.
- voor de voorbereiding van de uitvoering van het GLB na 2013 zijn door het beleidsdomein Landbouw en Visserij de werkgroepen landbouw en milieu, landbouw en platteland opgericht. Binnen de subwerkgroepen van de werkgroep landbouw en leefmilieu, die bestaat uit een evenwichtige samenstelling van vertegenwoordigers uit de beleidsdomeinen LNE en LV, zal onder meer aandacht besteed worden aan de aspecten bodem en water.

Specifiek mbt tot punt E

De bekkenbesturen van het IJzerbekken en het bekken van de Brugse Polders hebben in 2010 (respectievelijk op 10/06/2010 en 15/06/2010) een handleiding voor de "opmaak van peilbesluiten in de kustpolders" goedgekeurd. Deze handleiding werd in overleg met de verschillende betrokken partijen opgesteld en geeft aan welke stappen best doorlopen worden om tot een peilbesluit te komen, welke elementen dit peilbesluit kan bevatten en over welke aspecten een consensus bestaat bij alle betrokken partijen. Het document kan gebruikt worden om het overleg rond peilafspraken in een gebied te stroomlijnen. Het document is beschikbaar via www.ijzerbekken.be of www.bekkenbrugsepolders.be.

Binnen het bekken van de Brugse Polders worden momenteel peilafspraken voor het gebied Uitkerkse Polders (een SBZ- gebied) opgesteld. In het kader van dit proces is een modelleringstudie lopende die o.a. zal toelaten de impact van peilverhogingen op landbouwuutbatingen en inzake veiligheid tegen overstromingen in te schatten. Meerdere scenario's zullen worden onderzocht. Ook de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied zullen in rekening worden gebracht. Concretisering van deze peilafspraken mogen worden verwacht in de loop van 2013. Meer informatie is te bekomen bij het bekkensecretariaat van het bekken van de Brugse Polders (voor contactgegevens zie www.bekkenbrugsepolders.be).

(zie ook aanbeveling 7C)

Stand van zaken uitvoering 2013

Hiervoor:

- keurde minister J. SCHAUVLIEGE op 20/08/2012 een geactualiseerde code van goede praktijk voor het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van rioolstelsels goed en werden de geactualiseerde code, de technische toelichtingen bij de code en een gebruikersmodule voor de opmaak van een onderhoudsplan voor rioleringen door de CIW beschikbaar gesteld via de website integraal waterbeleid;
- worden de resultaten van de studie voor de uitwerking van gedifferentieerde bufferingscriteria voor de lozing van hemelwater in functie van de ontvangende waterloop, in aanvulling op de geactualiseerde code van goede praktijk voor rioleringen, verwacht tegen eind 2013;
- werd door de CIW een ontwerpbesluit voor een nieuwe strengere gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater (GSV) voorgelegd aan minister Ph. MUYTERS (definitieve goedkeuring d.d. 05/07/2013) en bereidt de CIW in samenwerking met Ruimte Vlaanderen een informatiebrochure over de nieuwe GSV voor;
- wordt binnen de CIW gewerkt aan een methodiek op basis waarvan gemeenten een hemelwaterplan kunnen opmaken als onderdeel van een integrale aanpak van de hemelwater- en afvalwaterproblematiek. Het hemelwaterplan moet duidelijk maken waar het hemelwater van bestaande en geplande verharde oppervlakten kan infiltreren of gebufferd en afgevoerd kan worden. Op 9 juli 2013 keurde de CIW de methodiek voor een basishemelwaterplan goed. Voor gemeenten die een meer gedetailleerd hemelwaterplan willen opmaken, zal de CIW tegen eind 2013 een verdergaande methodiek uitwerken.

Specifiek mbt punt E

Er worden door de waterbeheerders gebiedsgericht afspraken gemaakt bij de het uitwerken van projecten die wijzigingen van waterpeilen veroorzaken.

Dit is een permanent aandachtspunt bij het beheer van de onbevaarbare waterlopen 1° cat. Voor complexere dossiers wordt voor een onderbouwing via modellering gezorgd. Zo werd voor het stroomgebied van de Blankenbergse vaart-Noordede een grondwatermodel opgemaakt en werden scenario's met het oppervlaktewatermodel doorgerekend met als doel te komen tot een evenwichtig peilbeheer in functie van landbouw, natuur en veiligheid.

Binnen het bekken van de Brugse Polders werd verder gewerkt aan het opstellen van peilafspraken voor het gebied Uitkerkse Polders (een SBZ- gebied). De resultaten van de studies in dit kader zijn afgerond en de mogelijke effecten werden ingeschat. Het proces dat tot doel heeft peilafspraken te concretiseren wordt verder gezet. Daarnaast is de provincie West-Vlaanderen van start gegaan met een pilootproject om 50 nieuwe stuwen te bouwen onder andere in grachten bij landbouwers uit Wingene, Oostkamp en Beernem. Hierdoor wordt er niet alleen hinderlijke wateroverlast voorkomen, maar ook verdroging van percelen tegengegaan. Met dit pilootproject, wordt gestreefd naar een win-win situatie. Meer informatie is te bekomen bij het bekkensecretariaat van het bekken van de Brugse Polders (voor contactgegevens zie www.bekkenbrugsepolders.be).

(zie ook aanbeveling 7C)

In zoverre al van toepassing voor het (tijonderhevige) Zeescheldebekken, gebeurt de afstemming met de betrokken actoren in het kader van de uitvoering van het Sigmaplan en binnen de daarbij horende overlegstructuren.

Er is afstemming in het kader van planprocessen. Bij de advisering van RUP's wordt zo bv. gewezen op signaalgebieden. Dit heeft indirect ook impact op het waterpeilbeheer.

aanbeveling 4° in het kader van het ruimtelijk beleid:

- A) de gepaste instrumenten te ontwikkelen om het behoud van het waterbergend vermogen in de overstromingsgevoelige gebieden te waarborgen zodat in die gebieden ofwel waterschadebestendig en met maximaal behoud van het waterbergend vermogen gebouwd wordt, of indien dit onmogelijk is, niet gebouwd wordt. Bij de ontwikkeling van die instrumenten voldoende mogelijkheden voor maatwerk te laten en voldoende nuance aan te brengen naargelang het type overstromingsgebied en de overstromingsrisico's, en rekening houdende met de financiële en maatschappelijke kosten en baten ervan;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 7, Actie 8, Actie 11, Actie 48, Actie 56)

- B) het gepaste instrumentarium te ontwikkelen om een planologische ruil beter mogelijk te maken tussen gebieden die omwille van het overstromingsrisico niet of minder geschikt zijn voor bebouwing en gebieden die gunstiger gelegen zijn;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 53](#))

- C) voor de financiering van een duurzaam ruimtelijk beleid op zoek te gaan naar aanvullende, alternatieve middelen, bv. bij de meerwaarde van planologische opwaardering (planbaten) of door andere mechanismen te ontwikkelen die planologische ruil beter mogelijk maken; in dat kader het Rubiconfonds te reactiveren en heroriënteren, zodat het flexibeler kan ingezet worden om bepaalde conflicten tussen ruimtelijke bestemmingen in het kader van overstromingsproblematiek op te lossen;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 57](#))

Stand van zaken 2012

In het kader van het ruimtelijk beleid:

- werden tot nog toe een 50-tal signaalgebieden goedgekeurd door de bekkenbesturen, verschillende andere zijn in voorbereiding; signaalgebieden zijn nog niet ontwikkelde, harde gewestplanbestemmingen (woongebied, industriegebied, ...) die in overstromingsgevoelig gebied liggen. Via de actie 'toetsing signaalgebieden' maakt het bekkenbestuur een diepgaande evaluatie van deze gebieden en onderzoekt het waar er nog potenties zijn voor het watersysteem in functie van het vrijwaren van ruimte voor water. Het resultaat van deze toetsing wordt proactief ingebracht in de ruimtelijke planningsprocessen en dient ter ondersteuning van advies- en vergunningverlenende instanties. Op 4 mei 2012 gaf de Vlaamse Regering bij de goedkeuring van het Groenboek voor het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen ook goedkeuring aan een korte termijn actie die de doorwerking van signaalgebieden in het ruimtelijk ordeningsbeleid zal concretiseren.
- wordt door de CIW tegen het einde van 2012 de mogelijkheden en de wenselijkheid onderzocht om een publieke erfdienstbaarheid waterberging en een watertoetsruilverkaveling in te voeren;
- zal tegen eind 2012 de mogelijkheid onderzocht worden om in het kader van ruimtelijke plannen stedenbouwkundige voorschriften ifv waterdoelstellingen op te stellen en zullen bestaande typevoorschriften gescreend worden ifv aspecten met betrekking tot het integraal waterbeleid. (zie actie 56)

Stand van zaken uitvoering 2013

In het kader van het ruimtelijk beleid:

- werden door de bekkenbesturen tot nog toe 78 signaalgebieden getoetst en is de toetsing voor 12 signaalgebieden lopende. Signaalgebieden zijn nog niet ontwikkelde gebieden met een harde bestemming, maar nuttig voor het watersysteem onder andere dankzij het waterbergend vermogen ervan. De signaalgebieden werden aangeduid in de bekkenbeheerplannen;
- kreeg de CIW via de Conceptnota Signaalgebieden van 29/03/2013 de opdracht om per signaalgebied een voorstel tot verdere aanpak voor te leggen aan de Vlaamse Regering. Voor 68 signaalgebieden zal tegen eind 2013 een voorstel voorgelegd worden;
- legde de CIW, eveneens in uitvoering van de Conceptnota signaalgebieden, een ontwerp

van omzendbrief “Richtlijnen voor de toepassing van de watertoets bij het vrijwaren van het waterbergend vermogen in signaalgebieden” voor aan de ministers J. SCHAUVLIEGE, H. CREVITS en Ph. MUYTERS. Op 28 juni 2013 werd het ontwerp van omzendbrief meegedeeld aan de Vlaamse Regering. De omzendbrief zal binnenkort ondertekend worden door de bevoegde ministers en wordt van kracht bij bekendmaking van de omzendbrief. De omzendbrief bevat richtlijnen zowel voor de vergunningverlener en plannende overheden, als voor de waterbeheerders die advies verlenen in het kader van de watertoets. De richtlijnen maken telkens een onderscheid tussen de signaalgebieden waarvoor de Vlaamse Regering al een vervolgtraject heeft goedgekeurd en de signaalgebieden waarvoor dit nog niet het geval is;

- wordt in het ontwerp van Landinrichtingsdecreet (2de principiële goedkeuring op 12/07/2013) een decretale basis gegeven aan de instrumenten ‘herverkaveling uit kracht van wet’ en ‘planologische ruil’ om bouwen in overstromingsgevoelige gebieden tegen te gaan;
- evalueerde de CIW de toepassing van de watertoets bij ruimtelijke uitvoeringsplannen voor projecten die in effectief overstromingsgevoelig gebied liggen en met een mogelijke significante impact op het watersysteem en formuleerde een aantal aanbevelingen voor een betere doorwerking van de watertoets. In het kader hiervan werd aan de dienst MER een voorstel overgemaakt tot aanpassing van de adviesinstanties water in het plan-m.e.r. besluit.

aanbeveling 5° de vereiste investeringsprojecten, infrastructuur- en onderhoudswerken uit te voeren om het risico op overstromingsrisico's terug te dringen, door:

- A) de nodige budgetten daartoe vrij te maken binnen de algemene begrotingsbesprekingen, rekening houdend met de beschikbare budgettaire ruimte;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 13](#), [Actie 14](#))
- B) een versnelling van de procedures te realiseren, rekening houdend met de aanbeveling van de Commissie Versnelling Maatschappelijk Belangrijke Investeringsprojecten;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 44](#), [Actie 45](#), [Actie 47](#))
- C) een prioritering van de acties uit de bekkenbeheerplannen, waaronder ook het geactualiseerde Sigmaplan, gericht op het terugdringen van het overstromings-risico via de jaarlijks bekkenvoortgangsrapporten;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 36](#))
- D) verder werk te maken van de overstromingsgebieden zoals voorzien in het geactualiseerde Sigmaplan en in de bekkenbeheerplannen;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 14](#))
- E) te investeren in de bouw en het onderhoud van sedimentvangen om zo de nodige efficiëntiewinsten op het vlak van slibruiming te realiseren;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 13](#))
- F) voor het herstel van de bergingscapaciteit in de waterloop een inhaalbeweging te voorzien in slibruiming en de problematiek van het af te zetten slib te onderzoeken;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 21](#))
- G) meer te investeren in een gecontroleerde en/of intelligente sturing van water-beheersingsinfrastructuur zodat de beschikbare buffercapaciteit efficiënter kan worden benut;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 15](#), [Actie 16](#), [Actie 17](#), [Actie 18](#), [Actie 19](#))

Stand van zaken 2012

Wat betreft de vereiste investeringsprojecten, infrastructuur- en onderhoudswerken:

- werd verder uitvoering gegeven aan de investeringsprojecten opgenomen in de inventaris van de investeringswerken aan de waterlopen (aanleg van overstromingsgebieden, herinrichting van waterlopen, bouwen of aanpassen van stuwen, pompen ...);
- werd de opvolging van de uitvoering van de acties ten behoeve van de aanpak van de wateroverlastproblematiek opgenomen in de bekkenbeheerplannen via de jaarlijkse bekkenvoortgangsrapporten gerapporteerd;
- specifiek voor het Denderbekken, dat in het bijzonder getroffen werd tijdens de overstromingen van november 2010, heeft de Vlaamse Regering op 25 mei 2012 een conceptnota goedgekeurd inzake een plan van aanpak voor de wateroverlast in het Denderbekken. Hierbij werd aan CIW de opdracht gegeven om een strategische visie met focus op de wateroverlast uit te werken die tot doel heeft om de relevante elementen uit de verschillende bestaande beleidsdocumenten en visies van de verschillende betrokken actoren te groeperen en maximaal met elkaar in overeenstemming te brengen.

Stand van zaken uitvoering 2013

Wat betreft de vereiste investeringsprojecten, infrastructuur- en onderhoudswerken:

- werd verder uitvoering gegeven aan de investeringsprojecten opgenomen in de inventaris van de investeringswerken aan de waterlopen (aanleg van overstromingsgebieden, herinrichting van waterlopen, bouwen of aanpassen van stuwen, pompen ...);
- werd de opvolging van de uitvoering van de acties ten behoeve van de aanpak van de wateroverlastproblematiek via de jaarlijkse bekkenvoortgangsrapporten gerapporteerd;

- werd in het kader van de opdracht van de Vlaamse Regering (25 mei 2012) aan de CIW om een strategische visie met focus op de wateroverlast uit te werken voor het Denderbekken de aanpak besproken binnen de Permanente Projectgroep van de CIW. In eerste instantie resulteerde dit in een verdere bilaterale afstemming tussen de Vlaamse waterbeheerders, W&Z en VMM. Deze besloten dat een strategische visie, gebaseerd moet zijn op goede fundamenten en onderbouwing. De ORBP (Overstromingsrisicobeheerplan) methodiek die in opdracht van de VMM werd ontwikkeld, onderzoekt in valleigebieden welke maatregelen inzake protectie, preventie en paraatheid mogelijk zijn en voert voor alle mogelijke maatregelen aan de hand van modellen een optimalisatie uit waarbij socio-economische kosten en baten in rekening worden gebracht. Nadat W&Z en VMM bekeken hebben in welke mate en op welke manier de ORBP methodiek extrapoleerbaar is naar waterwegen, in de eerste plaats de Dender, wordt een samenwerkingsovereenkomst opgesteld die in het najaar van 2013 zal ressorteren in de uitwerking van een concreet bestek.

aanbeveling 6° de plannen, structuren en procedures voor het integraal waterbeleid te vereenvoudigen door:

- A) een integratie en afstemming van de verschillende planfiguren en de plannings-cycli, waardoor de planlast vermindert;
- B) de integratie van het deelbekkenniveau in het bekkenniveau en de heroriëntatie van de waterschappen om de slagkracht en coördinerende rol van de bekken-besturen te verhogen waarbij de betrokkenheid van de lokale waterbeheerders in de bekkenbesturen moet worden versterkt;

Stand van zaken 2012

Inzake de vereenvoudiging van de plannen, structuren en procedures voor het integraal waterbeleid:

heeft de Vlaamse Regering op 20 juli 2012 haar principiële goedkeuring gehecht aan de aanpassing (vereenvoudiging) van het decreet Integraal Waterbeleid . De vereenvoudigingsvoorstellen houden een sterkere integratie en afstemming van de verschillende planfiguren en de planningscycli in. Om de slagkracht en coördinerende rol van de bekkenbesturen te verhogen, wordt de betrokkenheid van de lokale waterbeheerders in de bekkenbesturen versterkt, de waterschapssecretariaten worden geïntegreerd in de bekkensecretariaten.

Specifiek mbt tot punt A

De aanpassing van het decreet Integraal Waterbeleid door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 20 juli 2012 bevat een voorstel voor de integratie en afstemming van verschillende planfiguren en planningscycli voor een vermindering van de planlast. De waterbeheerkwesties worden geïntegreerd in de waterbeleidsnota. De volgende stroomgebiedbeheerplannen (incl. overstromingsrisicobeheerplannen) voor Schelde en Maas zullen ook bekkenspecifieke delen bevatten. Deze bekkenspecifieke delen vervangen de huidige bekkenbeheerplannen en deelbekkenbeheerplannen.

Specifiek mbt tot punt B

De aanpassing van het decreet Integraal Waterbeleid door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 20 juli 2012 voorziet in de afschaffing van de waterschappen als afzonderlijke overlegstructuur voor het integraal waterbeleid en in de integratie van de waterschapsecretariaten in de bekkensecretariaten. Het voorstel voorziet ook in een aangepaste samenstelling van het bekkenbestuur, met een rechtstreekse vertegenwoordiging van de provincies, gemeenten, polders en wateringen binnen het bekken.

Stand van zaken uitvoering 2013

Inzake de vereenvoudiging van de plannen, structuren en procedures voor het integraal waterbeleid:

- heeft de Vlaamse Regering op 19 juli 2013 het voorstel van aanpassing (vereenvoudiging) van het decreet Integraal Waterbeleid bekrachtigd;
- is de 2de generatie stroomgebiedbeheerplannen, waarin de overstromingsrisicobeheerplannen zijn geïntegreerd en met de bekkenspecifieke delen, die de bekkenbeheerplannen vervangen, in voorbereiding. De ontwerpplannen zullen vanaf medio 2014 via een openbaar onderzoek worden voorgelegd.

Specifiek mbt punt B

De aanpassing van het decreet Integraal Waterbeleid voorziet in de afschaffing van de waterschappen als afzonderlijke overlegstructuur voor het integraal waterbeleid en in de integratie van de waterschapsecretariaten in de bekkensecretariaten. Inzake de versterking van de betrokkenheid van de lokale waterbeheerders wordt verwezen naar de opsplitsing van het bekkenbestuur in een algemene bekkenvergadering en een bekkenbureau teneinde de lokale betrokkenheid te verhogen binnen een werkbare structuur. In aanvulling op het structureel overleg binnen het bekkenbestuur verzekert het bekkenbureau naar behoefte of op vraag een gebiedsgericht en thematisch overleg waarbij specifieke projecten, knelpunten en dossiers met de direct betrokkenen worden besproken.

aanbeveling 7° de juridische instrumenten voor het waterbeheer te versterken door:

A) met betrekking tot de watertoets:

- i) de procedure te evalueren, te vereenvoudigen en te versterken;
- ii) er op toe te zien dat de watertoets en de in dat kader uitgebrachte adviezen voldoende sterk worden onderbouwd en dat de watertoetsen van de plannende en vergunningverlenende overheden voldoende doorwerken in de besluitvorming;
- iii) zonder afbreuk te doen aan het principe van vrijstellingen en meldingen, de handelingen opgenomen in het Vrijstellingen- en het Meldingsbesluit door te lichten in functie van eventuele substantiële nadelige effecten ervan op de waterhuishouding ten gevolge van het ontbreken van een watertoets en daar de passende conclusies uit te trekken;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 49](#), Actie 50, Actie 51, Actie 52, Actie 55)

B) de potentiële koper van een onroerend goed meer duidelijkheid te verschaffen inzake het al dan niet gelegen zijn ervan in overstromingsgevoelig gebied door informatieverplichtingen op te leggen voor vastgoedmakelaars en immobiliënmaatschappijen en te voorzien in een 'waterparagraaf' in vastgoedaktes;

(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 60](#))

C) te onderzoeken op welke wijze het instrument van waterpeilbeheer meer rechtszekerheid kan bieden aan betrokken eigenaars/gebruikers van het gebied;

Stand van zaken 2012

Voor het versterken van de juridische instrumenten voor het waterbeheer:

- is een aanpassing van het uitvoeringsbesluit Watertoets goedgekeurd op 14 oktober 2011 (in werking sinds 1 maart 2012); dit op basis van een grondige evaluatie van het instrument met een bevraging van de advies- en vergunningverleners in het kader van de watertoets en een doorlichting van de toepassing van de watertoets in de door wateroverlast getroffen regio's;
- is naast een aangepast uitvoeringsbesluit voor de watertoets ook een sterkere omkadering van het instrument uitgewerkt met een uitgebreide en vernieuwde webtoepassing watertoets, een handleiding voor het vaststellen van schadelijke effecten, diverse opleidingen en infosessies, een helpdesk en een congres watertoets in november 2011;
- werd onlangs een voorstel voor de aanpassing van de besluiten "Vrijstelling van stedenbouwkundige vergunning" en "Meldingsplichtige handelingen" voorgelegd aan minister Ph. MUYTERS, met als bedoeling om vrijgestelde en meldingsplichtige handelingen die toch een substantieel nadelig effect op het watersysteem kunnen hebben, in de toekomst uit te sluiten van de vrijstelling en melding en toch te onderwerpen aan een watertoets;
- wordt in de aanpassing van het decreet Integraal Waterbeleid door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 20 juli 2012, voorzien in een informatieplicht voor notarissen en makelaars over de ligging van onroerende goederen in overstromingsgevoelig gebied.
- wordt tegen eind dit jaar onderzocht welke mogelijkheden er zijn om de aanvrager van een vergunning een voorafgaandelijke analyse i.k.v. de watertoets te laten toevoegen aan de vergunningsaanvraag met het oog op het creëren van een verhoogde bewustwording bij de burger.

Specifiek *mbt tot punt A*

i) de evaluatie van de watertoets bij vergunningen werd afgerond op 12 mei 2011. Dit resulteerde in een aantal aanbevelingen waarvan een aantal verwerkt werden in een aanpassing van het uitvoeringsbesluit watertoets. Deze aanpassing werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 14 oktober 2011 en trad in werking op 1 maart 2012. De evaluatie van de watertoets bij plannen is lopende. Het resultaat en een aantal aanbevelingen zullen aan de CIW worden voorgelegd in december 2012.

ii) er werd een nieuwe webtool voor de toepassing van de watertoets uitgewerkt. Aan de hand van deze webtoepassing kan men nagaan of en aan wie advies dient gevraagd te worden in het kader van de watertoets. Daarnaast bevat de toepassing ook een inhoudelijk luik voor vergunningverleners en adviesverleners met voorbeeldparagrafen die tot inspiratie kunnen dienen voor het opstellen van waterparagrafen en adviezen. De webtoepassing watertoets is terug te vinden op www.watertoets.be

iii) Op 25 mei 2012 hechtte de CIW haar goedkeuring aan een voorstel tot wijziging van de besluiten Vrijstelling stedenbouwkundige vergunning en meldingsplicht. Er werd nagegaan welke handelingen een impact kunnen hebben op het watersysteem en het onderhoud van de waterlopen of schade kunnen ondervinden bij overstromingen. Er wordt voorgesteld om deze handelingen opnieuw te onderwerpen aan de vergunningsplicht. Het voorstel van besluit is bezorgd aan minister Ph. MUYTERS.

Specifiek mbt tot punt C

Momenteel werden binnen de CIW nog geen concrete stappen ondernomen voor de uitwerking van juridische instrumenten mbt het instrument waterpeilbeheer.

Binnen de bekkenstructuren werden door de bekkenbesturen van het IJzerbekken en van het bekken van de Brugse Polders een handleiding voor het opstellen van peilafspraken in de kustpolders opgemaakt en goedgekeurd. (zie ook aanbeveling 3^E)

In 2011 werd een peilovereenkomst ondertekend tussen het havenbedrijf MBZ, ANB, VLM en de Zwinpolder betreffende het beheer van de waterpeilen in het achterhavengebied 'Dudzeelse Polder'. In 2011 is een werkgroep opgestart rond de thematiek waterbeheersing en peilafspraken in de Uitkerkse Polders.

Stand van zaken uitvoering 2013

Specifiek m.b.t. punt A:

- heeft de CIW in 2013 de adviesverleners en vergunningverleners in het kader van de watertoets bevestigd over de vernieuwde watertoets en het vernieuwde watertoetsinstrument. De resultaten worden verwerkt tegen oktober 2013. Op het eerste zicht worden de doorgevoerde wijzigingen aan het uitvoeringsbesluit watertoets en webtoepassing positief geëvalueerd;
- wordt binnen de CIW de mogelijkheid onderzocht om de aanvrager van de vergunning een niet bindende watertoetschecklist aan de vergunningsaanvraag te laten toevoegen;
- zijn afspraken gemaakt met de dienst MER om de belangrijkste elementen die van toepassing zijn bij de watertoets op te nemen in het document voor de project-m.e.r.-screening..

Specifiek m.b.t. punt B:

- wordt via de aanpassing van het decreet Integraal Waterbeleid ook een nieuw instrument in de aanpak van wateroverlast ingevoerd: de informatieplicht. Wie een huis, bouwgrond of een ander pand koopt of huurt voor meer dan negen jaar moet er voortaan over geïnformeerd worden als het perceel in overstromingsgevoelig gebied ligt of in een afgebakend overstromingsgebied of een afgebakende oeverzone. De praktische modaliteiten voor de bekendmaking en de publiciteit van deze informatieplicht worden in overleg met de sector verder uitgewerkt (o.m. folder, aanvulling website watertoets, ...).

Specifiek m.b.t. punt C:

- werd in het kader van het overleg m.b.t. peilafspraken voor de Uitkerkse Polders in opdracht van VMM een grondwatermodellering uitgevoerd om na te gaan wat het mogelijke effect is van peilverhoging op de grondwaterstanden in de naburige komgronden. Doelstelling is om nog in 2013 tot duidelijke peilafspraken tussen de betrokken partijen te kunnen komen.
- worden er door de waterbeheerders gebiedsgericht afspraken gemaakt bij de het uitwerken van projecten die wijzigingen van waterpeilen veroorzaken.

aanbeveling 8° het crisisbeheer te optimaliseren door:

- A) de vereiste systemen voor betrouwbare voorspelling en waarschuwing van de overstromingen verder uit te bouwen en te optimaliseren (portaalsite crisiscommunicatie met inbegrip van actieve en gerichte informatievoorziening voor de waterbeheerders enerzijds en burgers anderzijds, verdere uitbouw overstromingsvoorspellingstools, optimalisering van het kwantitatief meetnet oppervlaktewater);
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 25](#), Actie 26, Actie 27, Actie 28, Actie 29, Actie 30)
- B) meer in te zetten op de verhoging van de preventie en de paraatheid onder burgers, voornamelijk in deze gebieden die overstromingsgevoelig zijn;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 24, Actie 61)
- C) de bijzondere noodplannen voor overstromingen (BNIP) verder uit te werken (inclusief oefeningen) en na elke overstroming te evalueren en desgevallend bij te sturen;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 31, Actie 32)
- D) de samenwerking tussen de waterbeheerders onderling en tussen de waterbeheerders en de hulpdiensten en de verzekeringsmaatschappijen te versterken;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 31, Actie 32, Actie 34, [Actie 38](#), Actie 39)
- E) binnen de bestaande intergewestelijke en internationale fora of overlegplatformen grensoverschrijdend afspraken te maken over onder meer waterkwantiteitsaspecten;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 40)
- F) tijdens de voorbereidende crisisfase proactiever ruimte te maken voor waterberging door de gecontroleerde en/of gestuurde bufferingscapaciteiten maximaal vrij te maken in overleg met alle waterbeheerders;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie Actie 19)

Stand van zaken 2012

Inzake het optimaliseren van het crisisbeheer:

- worden de gedetailleerde online overstromingsvoorspellers voor de overige bekkens (in aanvulling op de modellen voor het IJzerbekken, Denderbekken, Dijlebekken en Demerbekken) afgewerkt zodat deze in de loop van 2012 via het internet beschikbaar zijn;
- is gestart met de uitwerking van de portaalsite voor de stroomlijning van de crisiscommunicatie voor zowel onbevaarbare als bevaarbare waterlopen bij dreigende overstromingen;
- is voor alle bekkens in de provincie Oost-Vlaanderen ten behoeve van de provinciale permanentiediensten, de gemeenten en de waterbeheerders een overzicht opgemaakt van de betrokken instanties en contactpersonen om het crisioverleg bij wateroverlast efficiënt te laten verlopen.
- werd in het najaar van 2011 een brochure met informatie over hoe overstromingsveilig te (ver)bouwen en wat te doen voor, tijdens en na een overstroming verspreid naar gezinnen in overstromingsgevoelig gebied, architecten, notarissen en makelaars;

Stand van zaken uitvoering 2013

Het project (crisis)portaalsite, of voluit Vlaamse portaalsite voor overstromingen en droogte, is voorzien opgeleverd te worden in november 2013. Het project beoogt o.m. de communicatie-initiatieven m.b.t. dreigende wateroverlast te stroomlijnen en bestaat uit het ontwerpen van één overkoepelende site.

aanbeveling 9° de watersysteemkennis (in de schoot van de CIW in functie van overstromings-risico's) te verhogen en de bruikbaarheid te verbeteren door:

- A) de overstromingsgegevens te inventariseren en te documenteren met het oog op de actualisering van de kaarten;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 41](#), Actie 42)
- B) de bestaande watersysteemkennis in kaart te brengen, beter te benutten en op elkaar af te stemmen;
(Voor gedetailleerde informatie stand van zaken gelinkte acties GEOS zie [Actie 41](#))
- C) werk te maken van een consistent onderzoeksprogramma Water als strategisch basisonderzoek met specifieke aandacht voor de gevolgen van de klimaatopwarming;

Stand van zaken 2012

Voor het verhogen van de watersysteemkennis en het verbeteren van de bruikbaarheid:

- maakten de bekkensecretariaten - met medewerking van de gemeenten en hulpdiensten, natuurerenigingen en de verschillende waterbeheerders - een inventaris van de overstroomde gebieden. De verzamelde informatie wordt gebruikt voor de aanpassing van modellen en kaarten van de waterbeheerders, voor de implementatie van de Overstromingsrichtlijn, voor de optimalisatie van het watertoetsinstrument en voor de toekomstige waterbeheerplannen;
- is aan het aangepaste uitvoeringsbesluit watertoets een geactualiseerde kaart van de overstromingsgevoelige gebieden toegevoegd waarin de overstromingen van november 2010 en januari 2011 zijn verwerkt en waarvoor de minister bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid en de minister bevoegd voor openbare werken, gemachtigd worden om de kaart regelmatig gezamenlijk te actualiseren;
- wordt door de CIW een databank zoet- en brakwater ontwikkeld met de metadata van allerhande informatie over waters
- voor een sterkere coördinatie van het onderzoek m.b.t. watersystemen wordt binnen de CIW een jaarlijkse toelichting voorzien over de uitgevoerde, lopende en geplande onderzoeksprojecten inzake water bij de partners van de CIW, de onderzoeksinstituten en de universiteiten. Naar aanleiding van deze toelichting wordt de mogelijke afstemming tussen verschillende initiatieven bekeken, alsook mogelijke samenwerkingsverbanden tussen CIW-partners voor specifieke onderzoeksprojecten.

Stand van zaken uitvoering 2013

- Omwille van de plannen van het departement EWI om de FRIS-databank tegen 2015 uit te bouwen tot een onderzoeksportalsite met metadata van onder meer zoet- en brakwateronderzoek, wordt de uitbouw van een portalsite zoet- en brakwater door de CIW on hold gezet.
- Gelet op de budgettaire context is een structurele financiering van een Vlaams onderzoeksprogramma Water op dit ogenblik niet mogelijk. Voor een sterkere coördinatie van het onderzoek m.b.t. watersystemen wordt binnen de CIW een jaarlijkse toelichting voorzien over uitgevoerde, lopende en geplande onderzoeksprojecten inzake water bij de partners van de CIW, onderzoeksinstituten en universiteiten. Naar aanleiding van deze toelichting wordt de mogelijke afstemming tussen verschillende initiatieven bekeken, alsook mogelijke samenwerkingsverbanden tussen CIW-partners voor specifieke onderzoeksprojecten.

BIJLAGE: stand van zaken uitvoering deelacties

CIW rapport Globale evaluatie overstromingen nov 2010				Tweede rapportering (2013)	
nr actieplan Overstromingen	naam bekken	Titel (cfr. Actieplan)	Initiatiefnemer	status (fase) 2013	beschrijving van de svz 2013
13. 1	Alle B	UITVOERING PRIORITAIRE SLIBRUIMINGEN OP ONBEVAARBARE WATERLOPEN 1° CAT	VMM	Uitvoeringsfase	In 2012 werden door de VMM, verspreid over Vlaanderen, een 20-tal slibuimingsdossiers aanbesteed (o.a. Zwarte sluisbeek, Avrijevaart, Velddambeek, Handzamevaart, Velpe, Dommel, Grote en Kleine Gete, Ieperlee, Kemmelbeek, Grote Beverdijkvaart,...).
13. 10	GK	UITVOEREN VAN ZOMERREITINGSWERKEN	provincie Oost-Vlaanderen	Doorlopend	In 2011 werd door de provincie Oost-Vlaanderen de beleidslijn omtrent het zomermaaien voor de waterlopen onder haar bevoegdheid aangescherpt. In overleg met de provinciale dienst landbouw is een vergoedingsregeling uitgewerkt voor de schade die toegebracht wordt aan de gewassen in de 5-meter strook. De vergoedingsregeling kan jaarlijks worden aangepast op basis van de marktwaarde van de gewassen.
13. 11	BES	UITVOEREN BAGGERWERKEN DURME	W&Z	Uitvoeringsfase	De eerste fase van de baggerwerken (nabij de monding) is in uitvoering. Najaar 2013: baggerwerken fase 2 (tussen Waasmunsterbrug en fase 1) en verwijderen van de houtige vegetatie die momenteel in de geul van de Durme groeit, alsook de vegetatie die vanop de winterbedding en oever in de geul hangt.
13. 12	BES	VERVANGEN AUTOMATISCHE VUILROOSTER VAN DE BENEDEN-VLIET	W&Z	Uitgevoerd	Aanbesteed en uitgevoerd.
13. 13	BES	NIEUWE HOOGSPANNINGSINSTALLATIES EN VUILROOSTER POMSTATIONS VLIET EN ZIELBEEK TE PUURS	W&Z/VMM	Uitvoeringsfase	Het project werd aanbesteed in de 2de helft van 2013.
13. 14	BES	AANLEG ZANDVANG OP DE SCHIJN TE MERKSEM OPWAARTS SCHIJNKOKER	VMM	Haalbaarheidsfase	Uitvoering is afhankelijk van beleidskeuzes Schijn.
13. 15	BES	BOUW POMPGEMAAL OP SCHIJN AAN CHURCHILLDOK EN AAN DELWAIDEDOK TE STABROEK	VMM	Haalbaarheidsfase	Haalbaarheidsonderzoek meest optimale keuzes wordt uitgevoerd.
13. 16	BES	UITVOEREN VAN ZOMERREITINGSWERKEN	provincie Oost-Vlaanderen	Doorlopend	In 2011 werd door de provincie Oost-Vlaanderen de beleidslijn omtrent het zomermaaien voor de waterlopen onder haar bevoegdheid aangescherpt. In overleg met de provinciale dienst landbouw is een vergoedingsregeling uitgewerkt voor de schade die toegebracht wordt aan de gewassen in de 5-meter strook. De vergoedingsregeling kan jaarlijks worden aangepast op basis van de marktwaarde van de gewassen.
13. 17	BES	RUIMEN VAN DE DAMSLOOT (NR. S.197)	provincie Oost-Vlaanderen	Studiefase	In augustus 2013 wordt de waterloop opgemeten en wordt er ism met Natuurpunt (beheerder ng Damvallei) peillatten geplaatst. ADV de opmetingen kan de noodzaak aan ruiming begroot worden.
13. 18	BES	VERHELPELEN TECHNISCHE PROBLEMEN POMPGEMAAL OP S.194 TE MELLE	provincie Oost-Vlaanderen	Uitgevoerd	
13. 19	BES	HERSTEL OEVER WATERLOOP NR. S168	provincie Oost-Vlaanderen	Uitgevoerd	

CIW rapport Globale evaluatie overstromingen nov 2010				Tweede rapportering (2013)	
nr actieplan Overstromingen	naam bekken	Titel (cfr. Actieplan)	Initiatiefnemer	status (fase) 2013	beschrijving van de svz 2013
13. 2	Alle B	UITVOERING SEDIMENTVANGPLAN	VMM	Uitvoeringsfase	Sedimentvangen op Vondelbeek, Herk, Molenbeek, ... zijn afgerond.
13. 20	BES	VERBETERING STURING OVERSTROMINGSGBIED MOORTSELE (OOSTERZELE)	provincie Oost-Vlaanderen	Uitgevoerd	
13. 21	BES	HERSTELLEN BESTURING WACHTBEKKEN ROEBEEK	provincie Oost-Vlaanderen	Uitgevoerd	De werken werden in maart 2013 afgerond.
13. 22	LEIE	AFWATERING VAN DE TICHELBEEK (WATERLOOP NR. 7.52) TE DEINZE EN ZULTE VERBETEREN	provincie Oost-Vlaanderen i.s.m. de gemeente Zulte	Uitgevoerd	De waterloop O752 werd over de volledige lengte geruimd. In maart 2012 werden het meest opwaartse stuk (over 1455 m) en het meest afwaartse stuk (over 855 m) geruimd. De milieuhygiënische kwaliteit was voldoende om de specie op de oever te deponeren. Voor het tussenliggende stuk wordt een gebruikscertificaat van de OVAM aangevraagd en verkregen op 20/12/2012. Het tussenliggende stuk werd dan ook geruimd in februari 2013 waarbij ook de specie op de oever gedeponeerd werd.
13. 23	GK	ONDERZOEK NAAR DE NOODZAAK TOT RUIJEN IN DE REIGERSBEEK (WATERLOOP NR. 7.52) TE DEINZE	provincie Oost-Vlaanderen	Studiefase	Duikers tussen Wierookstraat en Schipdonkkanaal worden najaar 2013 vervangen. Ruimen is niet nodig.
13. 24	LEIE	UITVOEREN VAN ZOMERREITINGSWERKEN	provincie Oost-Vlaanderen	Doorlopend	Enkel zomerreitingen waar nodig ivf hydraulische noodzaak
13. 25	LEIE	ONDERZOEK NAAR EEN VERBETERING VAN DE AFWATERING VAN DE DROGENBOOMBEEK (WATERLOOP NR. 7.89) TE ZULTE	provincie Oost-Vlaanderen	Studiefase	Door TMVW (iov Zulte) werd reeds een eerste voorstel gedaan om een bufferbekken aan te leggen (er was overleg in oktober 2012). Echter wordt er momenteel nog wat bijkomend studie- en opmetingswerk uitgevoerd om de knelpunten (vnl. duikers) en beste inplantingsplaats voor het bufferbekken te bepalen.
13. 26	BOS	DRINGENDE BAGGERWERKEN TOERISTISCHE LEIE EN STUW ASPER ++ ACCEPTATIE EN BERGING	W&Z	Uitvoeringsfase	De studie over de stuw te Asper wordt door het Waterbouwkundig Laboratorium in september 2013 gefinaliseerd. In tussentijd worden er bewarende maatregelen genomen om de uitspoelingen op te vullen. De Toeristische Leie is een preferentiële aanslibbingszone. De aanbesteding voor de baggerwerken is doorgegaan op 7 mei 2013. Tegen eind 2013 is de Toeristische Leie gebaggerd.
13. 27	BOS	HERSTELLEN VAN DE DIJK VAN HET OVERSTROMINGSGBIED OP DE MUNKBOSBEEK (S265)	provincie Oost-Vlaanderen	Uitgevoerd	
13. 28	BOS	HERSTELLEN VAN DE DIJK VAN HET OVERSTROMINGSGBIED OP DE PLANKBEEK (S254)	provincie Oost-Vlaanderen	Uitgevoerd	
13. 29	BOS	VERNIEUWEN VAN DE STURING VAN DE OVERSTROMINGSGBIEDEN OP DE PLANKBEEK (S254) EN WIJNGAARDSEBEEK (S245P)	provincie Oost-Vlaanderen en gemeente Zingem	Uitvoeringsfase	Input van prov. O-Vl: De vernieuwing van de sturing van het GOG 't Pluimke op de Plankbeek werd aanbesteed in 2012 en uitgevoerd in 2013.
13. 3	IJZER	AANLEG AUTOMATISCH VUILROOSTER TER HOOGTE VAN STUW 2 OP DE IEPELLEE TE IEPEL TER BEVEILIGING TEGEN WATEROVERLAST	VMM	Uitvoeringsfase	Het dossier is aanbesteed in 2012 en wordt in 2013 uitgevoerd,

CIW rapport Globale evaluatie overstromingen nov 2010				Tweede rapportering (2013)	
nr actieplan Overstromingen	naam bekken	Titel (cfr. Actieplan)	Initiatiefnemer	status (fase) 2013	beschrijving van de svz 2013
13. 30	DEN	PLAATSEN VAN WATERKERINGEN (NEW JERSEYS)	W&Z	Uitvoeringsfase	De stedenbouwkundige vergunningen voor het plaatsen van New Jerseys (betonnen waterkeringsconstructie) in Roosdaal, in Ninove en in Geraardsbergen werden in de loop van 2012 afgeleverd. De New Jerseys zullen in de loop van 2013 gebouwd worden.
13. 31	DEN	REVISIE HYDRAULICA VAN DE 8 KLEPSTUWEN OP GECONTROLEERDE OVERSTROMINGSGEBIEDEN TE DENDERBELLE, WICHELEN EN ERPE-MERE (BELLEBEEK EN MOLENBEEK) EN ONDERZOEK CAPACITEITSVERHOOGING OVERSTROMINGSGEBIEDEN	VMM	Uitgevoerd	
13. 32	DEN	HERSTELLEN VAN DE DIJK VAN HET OVERSTROMINGSGBIED OP DE KALSTERBEEK (05195)	provincie Oost-Vlaanderen	Uitgevoerd	
13. 33	D&Z	NIEUWBOUW VUILROOSTER OP VROUWVLIEET TE MECHELEN	VMM	Uitvoeringsfase	In uitvoering. Project kan wellicht afgerond worden eind 2013-begin 2014,
13. 34	D&Z	GRONDIGE VERNIEUWING POMPSTATION OP DE VROUWVLIEET TE MECHELEN	VMM	Uitvoeringsfase	Het dossier is aanbesteed in 2012. Uitvoering in 2013-2014.
13. 35	D&Z	NIEUWBOUW VUILROOSTER OP WOLUWE TE DIEGEM	VMM	Uitvoeringsfase	In uitvoering. Project kan wellicht afgerond worden eind 2013-begin 2014.
13. 36	DEM	OEVERHERSTEL UITVOEREN	W&Z	Stilgelegd	
13. 37	DEM	VERGROTEN LAAGSPANNING POMPSTATION VAN GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGBIED SCHULEN OP DE DEMER EN AANLEG VUILROOSTER	VMM	Uitvoeringsfase	In uitvoering.
13. 38	DEM	AANPASSING VAN DE DOORTOCHT VAN DE GROTE GETE TE TIENEN	VMM	Studiefase	De aanpassingswerken zijn in onderzoek
13. 39	DEM	HERSTEL VAN DE DIJKEN VAN DE DEMER OPWAARTS DIEST, HERK, VELPE, GETE EN MANGELBEEK	VMM	Uitgevoerd	Prioritaire herstelprojecten uitgevoerd
13. 4	IJZER	AANLEG BEDIJINGSWERKEN LANGS DE MARTJESVAART TE LANGEMARK-POELKAPELLE	VMM	Studiefase	Overleg over de uitvoeringswijze met de lokale actoren is lopende
13. 40	NETE	HERSTELLEN VAN HET JAAGPAAD OP LINKEROEVER LANGSHEEN DE GROTE NETE	W&Z	Uitgevoerd	
13. 41	MAAS	ONDERHOUDS- EN HERSTELLINGSWERKEN AAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE MAAS	DS	Uitvoeringsfase	Onderhouds- en herstellingswerken worden op regelmatige basis uitgevoerd door de aannemers die instaan voor het onderhoudscontract.
13. 42	MAAS	DRINGENDE HERSTELLINGSWERKEN AAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE MAAS	DS	Uitvoeringsfase	Onderhouds- en herstellingswerken worden op regelmatige basis uitgevoerd door de aannemers die instaan voor het onderhoudscontract.

CIW rapport Globale evaluatie overstromingen nov 2010				Tweede rapportering (2013)	
nr actieplan Overstromingen	naam bekken	Titel (cfr. Actieplan)	Initiatiefnemer	status (fase) 2013	beschrijving van de svz 2013
13. 43	MAAS	VERNIEUWEN STUWEN OP DE MARK TE HOOGSTRATEN	VMM	Uitvoeringsfase	uitgevoerd
13. 44	MAAS	VERGROTING VAN DE BERGINGSCAPACITEIT STROOMOPWAARTS OVERPELT EN NEERPELT EN AANPASSING VAN DE DOORTOCHT VAN DE DOMMEL DOOR OVERPELT EN NEERPELT	VMM	Haalbaarheidsfase	in onderzoek
13. 5	IJZER	PLAATSEN AUTOMATISCH ROOSTERREINIGER AAN CAMERLINCKXGELEED TE OOSTENDE	VMM	Uitvoeringsfase	in uitvoering
13. 6	BPOL	UITVOEREN VAN ZOMERREITINGSWERKEN	provincie Oost-Vlaanderen	Doorlopend	In 2011 werd door de provincie Oost-Vlaanderen de beleidslijn omtrent het zomermaaien voor de waterlopen onder haar bevoegdheid aangescherpt. In overleg met de provinciale dienst landbouw is een vergoedingsregeling uitgewerkt voor de schade die toegebracht wordt aan de gewassen in de 5-meter strook. De vergoedingsregeling kan jaarlijks worden aangepast op basis van de marktwaarde van de gewassen.
13. 7	GK	NIEUWBOUW AUTOMATISCHE ROOSTERREINIGER TE ERTVELDE OP LIEVE	VMM	Uitgevoerd	
13. 8	GK	VERBETERING DIJKEN LANGS DE ZUIDLEDE TE MOERBEKE	VMM	Uitvoeringsfase	Het bestek is eind 2012 aanbesteed. De werken worden in 2013-2014 uitgevoerd.
13. 9	GK	VERDERE UITBOUW POMPSTATION TE STEKENE OP STEKENSEVAART MET EEN ROOSTERREINIGER EN LAAGSPANNINGSINSTALLATIE	VMM	Uitvoeringsfase	De opdracht werden eind 2012 aanbesteed. De werken worden in 2013-2014 uitgevoerd.
14. 1	IJZER	HET REALISEREN VAN HET GEINTEGREERD KUSTVEILIGHEIDPLAN	MDK, afdeling Kust		
14. 10	BPOL	HET VERRUIMEN VAN HET AFLEIDINGSKANAAL VAN DE LEIE	W&Z	Haalbaarheidsfase	Dit is het project Seine-Schelde West. We zitten nog steeds in een fase van politiek debat en besluitvorming. Wat de stand van zaken zal zijn eind 2013 is moeilijk te voorspellen.
14. 100	NETE	AANLEG WATERBUFFER KLEINE NETE TER HOOGTE VAN DE N19 (RING ROND KASTERLEE)	VMM	Studiefase	dossier in voorbereiding
14. 101	NETE	AANLEG WATERBUFFER KLEINE NETE TER HOOGTE HELLEKENS	VMM	Studiefase	Dossier in voorbereiding. Onderzoek naar kosteneffectieve afzet van grond.
14. 102	MAAS	HET ONVERKORT VERDER UITVOEREN VAN PROJECTEN IN HET WINTERBED VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE MAAS	DS	Uitvoeringsfase	In het winterbed van de Maas werd in april 2013 in Dilsen-Stokkem een taverne afgebroken, in het kader van het riviervervuimingsproject Boaien-Veurzen-Bichterweerd-Zuid.
14. 103	MAAS	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE BOSBEEK-WITBEEK TE NEEROETEREN	VMM	Haalbaarheidsfase	dossier in voorbereiding
14. 104	MAAS	AANLEG VAN GECONTROLEERDE OVERSTROMINGSGEBIEDEN OP DE VOER TE VOEREN	VMM	Haalbaarheidsfase	ontwerp onheffingsdossier MER + passende beoordeling werd voorbereid, nog geen akkoord over tekst, aanpassing ifv IHD is noodzakelijk
14. 105	MAAS	VERHOOGING BERGINGSCAPACITEIT OP DE ABEEK-ITTERBEEK-LOSSING (KINROOI)	VMM	Haalbaarheidsfase	dossier in voorbereiding

CIW rapport Globale evaluatie overstromingen nov 2010				Tweede rapportering (2013)	
nr actieplan Overstromingen	naam bekken	Titel (cfr. Actieplan)	Initiatiefnemer	status (fase) 2013	beschrijving van de svz 2013
14. 11	BPOL	REALISATIE EXTRA BERGINGSCAPACITEIT AAN SAMENVLOEIING BLANKENBERGSE VAART - NOORDEDE TE BLANKENBERGE	VMM	Studiefase	Grondverwerving is lopende. Bestek is in opmaak.
14. 12	BPOL	OEVERHERINRICHTING ZUIDGELEED EN CREËREN VAN BERGINGSCAPACITEIT	VMM	Uitvoeringsfase	aansluitend aan finalisatie grondverwerving worden deze werken in 2013-2014 uitgevoerd.
14. 13	BPOL	VERBREIDING VAN DE MONIDING VAN DE ZWINNEVAART IN LEOPOLDKANAAL IN KNOKEHEIST EN AUTOMATISATIE VAN STUW	VMM	Uitvoeringsfase	De opdracht werden eind 2012 aanbesteed. De werken worden in 2013-2014 aansluitend aan afronding grondverwerving uitgevoerd.
14. 14	BPOL	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGBIED OP DE KERKEBEEK TE BRUGGE	VMM	Uitvoeringsfase	De opdracht werden eind 2012 aanbesteed. De werken worden in 2013-2014 na aansluitend aan grondverwerving uitgevoerd.
14. 15	BPOL	HERSTEL SIFON TE MOERKERKE EN DAMME	W&Z	Studiefase	Het herstellen van de sifon te Damme en de sifon te Moerkerke worden gecombineerd aangepakt. De studies zijn uitgevoerd, doch moeten herwerkt worden.
14. 16	BPOL	OPTIMALISEREN VAN DE WATERAFVOER OP DE LEENSVOORDEBEEK (WATERLOOP NR. 3.38) TE AALTER	gemeente Aalter i.s.m. provincie Oost-Vlaanderen	Stil	
14. 17	BPOL	VERHOGEN VAN DE INSTROOMDREMPEL VAN HET 1STE WACHTEBKKEEN OP DE EDE	provincie Oost-Vlaanderen	Uitgevoerd	
14. 18	BPOL, GK, BES	WERKEN AAN EEN KLIMAATBESTENDIGE GRENSREGIO DOOR DE UITWERKING VAN PRIORITAIRE ACTIES OPGENOMEN IN HET PROJECT "WATER VOOR NU EN LATER" VAN DE EUREGIO SCHELDENMOND (BPOL, GK, BES)	provincies Oost- en West-Vlaanderen, het Waterschap Scheldestromen	Stil	Deze actie ligt momenteel stil, in afwachting van interreg Va
14. 19	GK	PLAATSEN VAN EEN POMPINSTALLATIE TER HOOGTE VAN LOKEREN MIV DE ONDERHOUDS(BAGGER)WERKEN	W&Z	Uitvoeringsfase	Het technisch ontwerp voor het pompgemaal te Lokeren werd afgerond en de aanbesteding zal in 2013 gebeuren. In 2013 zijn er onderhoudsbaggerwerken voorzien van de Durme en de Moervaart.
14. 2	IJZER	UITVOEREN VAN DIVERSE INITIATIEVEN OP DE IJZER	W&Z	Uitvoeringsfase	De taludherstellingen van de IJzer tussen de Knokkebrug en Diksmuide zijn uitgevoerd begin 2013. De studieopdracht voor de 7 sifons is lopende. In 2013 wordt sifon nr.4 te Leffinge hernieuwd en wordt de vernieuwing van sifon nr.1 aan het Hagebruggeleed aanbesteed. De geactualiseerde studie ter verbetering van de afvoermogelijkheden te Nieuwpoort is afgerond. W&Z beraadt zich over deze scenario's om de meest optimale keuze te kunnen maken. Hiertoe is aan het Waterbouwkundig Laboratorium een bijkomende opdracht gegeven om een aantal extra scenario's te bestuderen in het kader van een algehele optimalisatie van het bekken. Zodra de resultaten van deze studie beschikbaar zijn, kunnen de nodige beslissingsprocessen doorlopen worden en kunnen de studies ook gecommuniceerd worden. Dijk aanleg: het archeologisch onderzoek en de actualisatie van het MER voor de bouw van de 2e fase van de ringdijk aan de Blankaart is in uitvoering.

CIW rapport Globale evaluatie overstromingen nov 2010				Tweede rapportering (2013)	
nr actieplan Overstromingen	naam bekken	Titel (cfr. Actieplan)	Initiatiefnemer	status (fase) 2013	beschrijving van de svz 2013
14. 20	BES	REALISEREN VAN HET GEACTUALISEERDE SIGMAPLAN	W&Z ism ANB (voor natuurontwikkeling)	Uitvoeringsfase	(1) Cluster Kalkense Meersen: de grondwerken voor de ontpoldering Wijmeers deel 2 zijn voltooid. De bres in de bestaande Scheldedijk kan gemaakt worden op het moment dat Wijmeers 1 is voltooid. Bergenmeersen: het GOG-GGG zal in de loop van 2013 in gebruik genomen worden. Wijmeers 1: Er kon nog niet gestart worden met de opbouw van de ringdijk omwille van het lopende archeologisch onderzoek. Paardeweide: het project is aanbesteed en de voorbereidende werken werden op 15-01-2013 opgestart.(2) HPP: afhankelijk van de timing van de noodzakelijke zandleveringen zullen de werken op Vlaams grondgebied midden 2014 kunnen voltooid worden.(3) Cluster Vlassenbroek: er werd gestart met de aanleg van de compartimenteringsdijk tussen Vlassenbroek deel 1 en Vlassenbroek deel 2. De werken voor de verplaatsing van de TMVW-leiding, die het gebied doorkruist, werden in het voorjaar van 2013 aanbesteed door TMVW.(4) Wal-Zwijn: er werd gestart met de voorbereiding van de uitvoering van de werken en de aanleg van de grondstock.(5) Cluster Durme: De uitvoering van de werken in de W&Z-gebieden is lopende. Het betreft in eerste instantie het aanleggen van een grondstock in de projectgebieden De Bunt, Klein Broek en Groot Broek, met zandspecie afkomstig van de onderhoudsbaggerwerken in de Durme. De werken voor de aanleg van de ringdijk zijn in 2013 aanbesteed.(6) KBR: de werken naderen afronding, maar de problematiek omtrent Air-Liquide zorgt ervoor dat de werken in 2013 niet rond raken.
14. 21	BES	BOUW VAN BIJKOMENDE POMPGEMALEN	Provincie Oost-Vlaanderen	Stil	De bouw van de pompgemalen Bosbeek (S.099) en de Roebeek (S.135) zijn afhankelijk van de Sigma-dijkwerken. De timing van deze dijkwerken zijn niet gekend. De timing voor uitvoering is onzeker.
14. 22	BES	DE AFWATERING VERBETEREN VAN DE WATERLOPEN DIE OP DE SCHELDE LOZEN	provincie Oost-Vlaanderen	Uitgevoerd	
14. 23	BES	VOORZIEN IN PERMANENTE OPLOSSINGEN VOOR DE PROBLEMEN VAN DE BARBIERBEEK	W&Z	Uitgevoerd	De werken zijn afgerond in 2013.
14. 24	BES	OPLOSSEN VERZANDINGSPROBLEMATIEK VAN DE BOVEN-ZEESCHELDE TE GENTBRUGGE	W&Z	Studiefase	De richtlijnen n.a.v. de kennisgeving werden verkregen; het plan-MER is in opmaak.
14. 25	BES	AANLEG GECONTROLEERDE OVERSTROMINGSGEBIEDEN OP DE BENEDENVLIET TER HOOGTE VAN CLEYDAAL-LAAN EN A12 TE AARTSELAAR	VMM	Haalbaarheidsfase	dossier in voorbereiding
14. 26	BES	AANLEG NIEUWE WATERBUFFER OP DE NOORD-ZUIDVERBINDING (WAASLAND ANTWERPEN LINKEROEVER)	VMM	Uitvoeringsfase	De opdracht werd eind 2012 aanbesteed. De werken worden in 2013-2014 uitgevoerd.
14. 27	BES	AANLEG VAN GECONTROLEERDE OVERSTROMINGSGEBIEDEN OP DE MOLENBEEK S.157 TE SINT-LIEVENS-HOUTEM (OPWAARTS WETTEREN)	VMM	Haalbaarheidsfase	dossier nog op te starten
14. 28	BES	AANLEG VAN GECONTROLEERDE OVERSTROMINGSGEBIED OP DE GROTE MOLENBEEK	VMM	Uitvoeringsfase	in uitvoering
14. 29	BES	REALISATIE EXTRA WATERBERGING LANGS DE LEDEBEEK TE LOCHRISTI	VMM	Studiefase	De grondverwerving voor dit dossier worden opgestart. Een definitief ontwerp zal voorbereid worden.

CIW rapport Globale evaluatie overstromingen nov 2010				Tweede rapportering (2013)	
nr actieplan Overstromingen	naam bekken	Titel (cfr. Actieplan)	Initiatiefnemer	status (fase) 2013	beschrijving van de svz 2013
14. 3	IJZER	BOUW VAN EEN GEMAAL AAN DE ENGELDELFT (BLANKAARTBEKKEN)	VMM ism provincie	Haalbaarheidsfase	in voorbereiding, opmaak MER werd door W&Z opgestart.
14. 30	BES	REALISATIE EXTRA WATERBERGING EN AANLEG BYPASS AAN DE BENEDENVLIET IN DE OMGEVING VAN DE A12	VMM	Haalbaarheidsfase	dossier in voorbereiding
14. 31	BES	BIJKOMENDE WATERBERGING OP DE MOLENBEEK - KOTTEMBEEK	VMM	Haalbaarheidsfase	dossier op te starten
14. 32	BES	INSPECTIE EN OPENLEGGEN OVERWELVING KOUDE BEEK	Provincie Antwerpen (dienst waterbeleid) en gemeente Borsbeek	Uitvoeringsfase	De inspectie van de overwelling is gebeurd en zijn er geen obstakels waargenomen. Op de laatste werkgroepvergadering van de Koude beek en het overleg inzake de interne staatshervorming D63 is besloten om het openleggen van de waterloop niet als actie op te nemen in de volgende generatie SGBP maar wel in de visie. De wateroverlast wordt veroorzaakt door de foute aansluiting van de aangelanden (buisen naar de beek toe hebben geen terugslagklep dus water komt in de huizen terecht bij hevige regen). Pidpa gaat nu onderzoeken of huizen kunnen aangesloten worden op RWA in de straat.
14. 33	BES	OPENLEGGEN OVERWELVING ROLLEBEEK	Provincie Antwerpen (dienst waterbeleid) en gemeente Wommelgem	Uitvoeringsfase	De gemeente en de provincie zullen samen initiatief in nemen. De gemeente gaat een overleg opstarten met de buurtbewoners.
14. 34	BES	UITBREIDEN WACHTBEKKEN SINT-GILLIS-WAAS	provincie Oost-Vlaanderen	Studiefase	De inname van de gronden op locatie waar de uitbreiding zou moeten gerealiseerd worden bedreigen de economische leefbaarheid van een landbouwbedrijf. Er wordt gezocht naar gronden die kunnen geruild worden.
14. 35	BES	BOUWEN VAN EEN POMPGEMAAL OP DE MOLENBEEK-GONDEBEEK (WATERLOOP NR. S180)	provincie Oost-Vlaanderen	Uitgevoerd	De bouw van het pompgemaal werd afgewerkt eind mei 2013.
14. 36	BES	BIJKOMEND WACHTBEKKEN OP DE MOLENBEEK-KOTTEMBEEK (WATERLOOP NR. S157)	gemeente Sint-Lievens-Houtem ism provincie Oost-Vlaanderen	Studiefase	De opmerkingen zijn afgerond. Er wordt gewacht op de plannen van Sint-Lievens-Houtem ivm de ontsluitingsweg om de werken samen te combineren.
14. 37	BES	BOUW POMPGEMAAL I N DE ROEBEEK (NR. S.135) THV DE MONDING IN SCHELDE	Provincie Oost-Vlaanderen ism WenZ	Stil	De bouw van het pompgemaal van de Roebeek (S.135) is afhankelijk van de Sigma-dijkwerken. De timing van deze dijkwerken zijn niet gekend. De timing voor uitvoering is onzeker.
14. 38	BES	ONDERZOEKEN MOGELIJKHEID UITBREIDEN WACHTBEKKEN WANZELE	provincie Oost-Vlaanderen	Stil	
14. 39	BES	VERBETEREN AFWATERING WATERLOOPNR. S.095 IN DENDERMONDE	provincie Oost-Vlaanderen ism gemeente Dendermonde	Uitvoeringsfase	De ruimings- en oeverversterigingswerken werken zijn voor 80% in 2013 afgewerkt.. Er is gepland om in 2014 het laatste stuk van het tracé verder af te werken.
14. 4	IJZER	AANLEG BEDIJKINGSWERKEN LANGS DE HANDZAMEVAART TE KORTEMARK	VMM ism provincie	Uitgevoerd	
14. 40	BES	BOUW VAN EEN WACHTBEKKEN OM BURST (ERPE-MERE) TE BESCHERMEN TEGEN WATEROVERLAST.	provincie Oost-Vlaanderen	Studiefase	De plannen zijn nog niet volledig afgewerkt. Het verder uitwerken van de plannen hangt af van de verdere uitwerking van het RUP Industriezone Herzele. Dit RUP ligt voorlopig stil.

CIW rapport Globale evaluatie overstromingen nov 2010				Tweede rapportering (2013)	
nr actieplan Overstromingen	naam bekken	Titel (cfr. Actieplan)	Initiatiefnemer	status (fase) 2013	beschrijving van de svz 2013
14. 41	LEIE	HET BOUWEN VAN DE STUW ROSDAMBEK OP DE TOERISTISCHE LEIE	W&Z	Studiefase	Het dossier wordt in 2013 verder technisch voorbereid (schrijven bestek, opmaak plannen, opmaak overeenkomst met provincie, aanvraag stedenbouwkundige vergunning). Onder voorbehoud van onvoorziene omstandigheden zal het project in 2013 worden aanbesteed.
14. 42	LEIE	HET AANPASSEN VAN TOEGANGSWEGENIS EN DIJKEN: BEVEILIGING MEERSSTRAAT-BAARLE-FRANKRIJKSTRAAT TE SINT-MARTENS-LATEM	W&Z	Uitvoeringsfase	Dit gaat over het verhogen van de openbare wegenis (Meersstraat) om woningen bereikbaar te houden bij overstromingen. Het bestek is aanbesteed, de samenwerkingsovereenkomst en het recht van opstal zijn ondertekend door beide partijen. Onder voorbehoud van het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning, kunnen de werken medio 2013 uitgevoerd worden.
14. 43	LEIE	AANLEG OVERSTROMINGSGBIED EN DIJKWERKEN IN HET HISTORISCH PARK VAN HEULE ÉN GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGBIED OP DE HEULEBEEK	VMM	Studiefase	Uit vooronderzoek blijkt dat bescherming via lokale dijken en by-pass meest effectief is. Dit zal gefaseerd uitgevoerd worden. Het ontwerp voor de by-pass wordt opgemaakt.
14. 44	LEIE	REALISEREN VAN BIJKOMENDE BUFFERING OP DE DUIVEBEEK (WATERLOOP NR. 7.13) IN DE PINTE	VLM i.s.m. provincie Oost-Vlaanderen en de gemeente de Pinte	Studiefase	Buffering op de Duivebeek wordt voorzien in de Ruilverkaveling Schelde - Leie: er wordt een zone voor waterberging voorzien thv de Keistraat die ook ecologisch zal ingericht worden. Stroomafwaarts de Keistraat zal de beek verbreed en ecologisch ingericht worden.
14. 45	BOS	BOUW NIEUWE STUW OP DE BOVEN-SCHELDE TE KERKHOF	W&Z	Uitvoeringsfase	De bouw van een nieuwe stuw op de Boven-Schelde te Kerkhof is voorzien in het najaar 2013. Er zal gestart worden met de uitvoering van de opdracht burgerlijke bouwkunde (bemaling / bouwkuij maken) en vervolgens zal het archeologisch onderzoek (24 maand) uitgevoerd worden. Ingebruikname van de stuw is ten vroegste voorzien in de loop van 2019.
14. 46	BOS	OEVERHERSTEL TE MELDEN	W&Z	Uitvoeringsfase	In uitvoering. Het oeverherstel is afgerond tegen zomer 2013.
14. 47	BOS	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGBIEDEN IN HET STROOMGBIED VAN DE MAARKEBEEK EN REALISATIE VAN DIJKWERKEN EN BYPAS	VMM ism provincie en ism WL en W&Z (mbt laatste paragraaf)	Studiefase	Voor het ontwerpen van GOG Romansmolen, GOG Borgmolen en GOG Kasteelmolen loopt een studieopdracht en wordt een voorontwerp verwacht tegen eind 2013.
14. 48	BOS	VERGROTEN ARMCO-DUIKER OP DE SPIERE TE SPIERE TER VERGROTING VAN DE WATERDOORVOER (LOKAAL KNELPUNT)	VMM	Uitgevoerd	
14. 49	BOS	AANLEGGEN VAN EEN GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGBIED OP DE NEDERBEEK (S360)	provincie Oost-Vlaanderen	Studiefase	Beroep tegen de goedkeuring door Vlaamse regering van PRUP Nederbeek wordt behandeld door de Raad van State.
14. 5	IJZER	VERHOOGING BERGINGSCAPACITEIT MOERDIJKVAART TE GISTEL	VMM	Uitvoeringsfase	De opdracht werd eind 2012 aanbesteed. De werken zullen in 2013-2014 aansluitend aan de afronding van de grondverwerving uitgevoerd worden.
14. 50	BOS	AANLEGGEN VAN EEN GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGBIED OP DE DORENBOSBEEK (S266)	provincie Oost-Vlaanderen	Stilgelegd	Op de Dorenbosbeek komt voorlopig geen GOG.
14. 51	BOS	AANLEGGEN VAN EEN GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGBIED OP DE VERREBEEK (S297)	provincie Oost-Vlaanderen	Studiefase	Het ontwerp en aanbestedingsdossier zal medio 2013 klaar zijn. Tegen eind 2013 zal de procedure voor grondverwerving volop lopen en zullen de eventuele passende beoordeling (nog af te stemmen met ANB) en eventuele MER-ontheffing (nog af te stemmen met cel MER) opgestart worden.

CIW rapport Globale evaluatie overstromingen nov 2010				Tweede rapportering (2013)	
nr actieplan Overstromingen	naam bekken	Titel (cfr. Actieplan)	Initiatiefnemer	status (fase) 2013	beschrijving van de svz 2013
14. 52	BOS	AANLEGGEN VAN EEN GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGBIED OP DE BOEKELBEEK (S267)	provincie Oost-Vlaanderen	Haalbaarheidsfase	Bijkomend overleg met VMM AOW n.a.v. o.a. resultaten ORBP.
14. 53	BOS	AANLEGGEN VAN EEN GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGBIED OP DE MOLENBEEK (S385)	provincie Oost-Vlaanderen	Haalbaarheidsfase	Bijkomend technisch overleg met Aquafin en stad Ronse.
14. 54	BOS	AANLEGGEN VAN EEN BYPASS OP DE PLANKBEEK (S254)	provincie Oost-Vlaanderen	Haalbaarheidsfase	Het model van het studiegebied (opgemaakt door VMM) wordt opnieuw opgebouwd door de provincie in de nieuwe software en zal dienen als beslissingsinstrument voor scenarioberekeningen (o.a. studie bypass)
14. 55	DEN	HET REALISEREN VAN DE NIEUWE STUWEN OPWAARTS OP DE DENDER	W&Z	Studiefase	De eerste fase van de werken aan de stuw van Geraardsbergen (oeververdediging, dienstgebouw en omgevingsaanleg) en de bouw van de nieuwe stuwsuis in Aalst werden in 2012 aanbesteed. De aanbesteding van de tweede fase te Geraardsbergen (bouwkundige werken stuwen, bypass) alsook te Aalst (o.m. bouwkundige werken voorhavens en een deel verticale oeververdedigingen) is voorzien in 2013. De procedure voor de klepbalgstuwen van alle te vernieuwen Denderstuwen over de hele Dender zit in de eindfase van de onderhandelingsprocedure. Daarna wordt ook het zuiver bouwkundige deel van de stuwen van Denderleeuw, Terafene, Pollare, Idegem en Denderbelle aangepakt.
14. 56	DEN	HET OPWAARDEREN VAN DE DENDER NAAR KLASSE IV	W&Z	Studiefase	De opwaardering van de Dender tussen Aalst en Dendermonde naar 1350 ton en het ontdebellen van de stuw te Denderbelle zijn twee aparte projecten die op heden samen zijn ontworpen. Zowel voor het dossier 'opwaardering van de Dender' als voor het dossier 'ontdebellen van de stuw te Denderbelle' is een voorontwerp in opmaak.
14. 57	DEN	VERHOGEN VAN DIJKEN EN AANLEGGEN BIJKOMENDE OVERSTROMINGSGBIEDEN IN OVERBOELARE	W&Z	Studiefase	Er wordt een project-MER t.b.v. de regularisatie van de bestaande situatie en een project-MER voor de toekomstige situatie opgemaakt. Aansluitend aan de conformverklaring van elke project-MER wordt een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag ingediend. De technische studie en de project-MER worden via een overheidsopdracht gegund. Het is een zeer complexe opdracht die afwijkt van een klassieke MER en meer onderzoek en onderbouwing vereist. Ook de link met de project-MER voor de verdieping van de Dender tussen de stuw en de gewestgrens moet hierbij bekeken worden. Ingeschat wordt dat het MER voor de bestaande toestand relatief snel kan afgerond worden, in tegenstelling tot het MER voor de toekomstige toestand. De timing voor de start van de werken aan de dijken zal afhankelijk zijn van dit vergunningentrajec en is niet voor 2015 te verwachten.
14. 58	DEN	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGBIED OP DE MOENEBROEKSTRAAT AAN DE TRIPSTRAAT IN LIERDE (BOVENLOOP MOLENBEEK ZANDBERGEN-GERAARDSBERGEN)	VMM	Uitvoeringsfase	De opdracht werd eind 2012 aanbesteed. De werken zullen in 2013-2014 uitgevoerd worden.
14. 59	DEN	VERHOGING WATERBERGINGSCAPACITEIT OP DE MARKE TE GALMAARDEN EN GERAARDSBERGEN	VMM	Uitgevoerd	

CIW rapport Globale evaluatie overstromingen nov 2010				Tweede rapportering (2013)	
nr actieplan Overstromingen	naam bekken	Titel (cfr. Actieplan)	Initiatiefnemer	status (fase) 2013	beschrijving van de svz 2013
14. 6	BPOL	AUTOMATISATIE SAS SLIJKENS	W&Z	Uitvoeringsfase	De studie over de afwatering van het Kanaal Gent-Oostende (2004) stelde dat automatisatie niet realiseerbaar is. Sas Slijkens zal op afstand bediend worden vanuit Plassendale. Het einde van de werken is voorzien voor eind 2013.
14. 60	DEN	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE BEVERBEEK, AREBEEK EN SCHEIDBEEK IN HET STROOMGEBIED VAN DE MARKE	VMM	Studiefase	Een bestek voor opmaak van een ontwerp voor de maatregelen voorzien in het totaalplan voor de Marke (zoals goedgekeurd door het bekkenbestuur) werd aanbesteed.
14. 61	DEN	AANLEG DIJKLICHAAM TE GALMAARDEN (MARKE)	VMM	Studiefase	Een bestek voor realisatie van de dijk wordt opgemaakt.
14. 62	DEN	AANLEG VAN EEN GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE TERKLEPPEBEEK (O5197) IN BRAKEL	provincie Oost-Vlaanderen i.s.m. gemeente Brakel	Studiefase	Tegen eind 2013 zullen het ontwerp en het aanbestedingsdossier afgewerkt zijn en zal de procedure voor grondverwerving volop lopen.
14. 63	DEN	AANLEG VAN EEN GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE MOLENBEEK/OPHASSELTBEEK (O5161)	provincie Oost-Vlaanderen i.s.m. gemeente Lierde	Studiefase	Verwacht wordt dat tegen eind 2013 de stedenbouwkundige vergunning zal afgeleverd zijn. Aanbesteding der werken zal dan gebeuren eind 2013 of begin 2014.
14. 64	DEN	AANLEG VAN EEN GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE STEENBORREBEEK (O5185)	provincie Oost-Vlaanderen	Stil	Voorlopig wordt maximaal ingezet op de omlegging van de Steenborrebeek om de problematiek van wateroverlast te verhelpen.
14. 65	DEN	OMLEGGING VAN DE STEENBORREBEEK (O5185)	provincie Oost-Vlaanderen	Studiefase	Tegen eind 2013 zullen het ontwerp en de aanbestedingsdocumenten afgewerkt zijn.
14. 66	DEN	AANLEG VAN TWEE GECONTROLEERDE OVERSTROMINGSGEBIEDEN OP DE BEVERBEEK (O5125)	Ninove i.s.m. provincie Oost-Vlaanderen	Studiefase	Tegen eind 2013 zal de stedenbouwkundige aanvraag voor de twee GOG's ingediend zijn en zal de procedure voor grondverwerving volop lopen.
14. 67	DEN	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE KABBEK (O5129)	Ninove i.s.m. provincie Oost-Vlaanderen	Stil	Voorlopig wordt er ingezet op het realiseren van de twee overstromingsgebieden op de Beverbeek (O5.125)
14. 68	DEN	HERSTEL HISTORISCHE MONDING VAN DE RIJT (O5144)	provincie Oost-Vlaanderen	Studiefase	Tegen eind 2013 zal de stedenbouwkundige aanvraag ingediend zijn en zal de procedure voor grondverwerving volop lopen.
14. 69	DEN	ONDERZOEK NAAR DE INSTROOM VAN HET OVERWELFDE TRAJECT VAN DE DOMMELBEEK (O5095) IN NINOVE	provincie Oost-Vlaanderen	Stil	Voorlopig zijn er geen initiatieven meer nodig.
14. 7	BPOL	ONDERZOEK OF HET VOORZIEN VAN EEN BYPASS TER HOOGTE VAN DE UITMONDING VAN DE EDE IN HET AFLEIDINGSKANAAL VAN DE LEIE TE MALDEGEM ZINVOL IS	W&Z	Stopgezet (afgevoerd)	De conclusies (zie vak "omschrijving") van de provincie Oost-Vlaanderen worden bijgetreden. Deze actie zal niet verder worden uitgevoerd. Stilgelegd en stopgezet.
14. 70	DEN	GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE MOLENBEEK (O5093)	provincie Oost-Vlaanderen	Studiefase	-
14. 71	DEN	OMLEGGING VAN DE NIJVERSEELBEEK (O5006) IN LEBBEKE	provincie Oost-Vlaanderen	Studiefase	Stedenbouwkundige vergunning werd medio 2013 te laat behandeld door Ruimte Vlaanderen en volgde dus een stilzwijgende weigering. Verwacht wordt dat tegen eind 2013 de stedenbouwkundige vergunning afgeleverd is.
14. 72	D&Z	UITVOEREN VAN HET PROJECT DIJLEMONDING EN BOVENDIJLE IN HET KADER VAN HET SIGMAPLAN	W&Z i.s.m. ANB (voor natuurontwikkeling)	Uitvoeringsfase	Cluster Dijlemonding: De bouw van de in- en uitwateringssluizen (zennegat) & het aanpassen van de watergebonden infrastructuur (grote vijver) zijn in uitvoering.

CIW rapport Globale evaluatie overstromingen nov 2010				Tweede rapportering (2013)	
nr actieplan Overstromingen	naam bekken	Titel (cfr. Actieplan)	Initiatiefnemer	status (fase) 2013	beschrijving van de svz 2013
14. 73	D&Z	AANLEG VAN EEN GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE ZENNE	VMM/W&Z	Haalbaarheidsfase	Het Waterbouwkundig Laboratorium heeft de gevraagde gegevens van Wallonië ontvangen. Alle waterwegbeheerders hebben input gegeven aan het Waterbouwkundig Laboratorium van de werken die op korte en middellange termijn voorzien zijn en die invloed hebben op de waterbeheersing van het Zuidelijk Zennegebied. Op basis van de input van alle waterwegbeheerders onderzoekt het Waterbouwkundig Laboratorium welke maatregelen het beste worden ingevoerd om de extreme wasdebieten in de regio te kunnen opvangen.
14. 74	D&Z	VERHOGEN OEVERKRUIN TER HOOGTE VAN MOLENS VAN RUISBROEK	W&Z	Uitgevoerd	De oevermuur is gerealiseerd.
14. 75	D&Z	MODERNISEREN VAN HET KANAAL NAAR CHARLEROI	W&Z	Studiefase	De mobiliteitseffecten van de twee ontwerpstreefbeelden voor de modernisering van de doortocht Halle zijn in kaart gebracht. Uit deze mobiliteitsstudie blijkt dat de verbreding van het kanaal en de vervanging van de bruggen in Halle mogelijk zijn. Er dient nu een definitieve keuze te worden gemaakt tussen beide ontwerpstreefbeelden.
14. 76	D&Z	INSTALLEREN AUTOMATISCH WATERPEILSYSTEEM OP KANAAL NAAR CHARLEROI	W&Z	Uitgevoerd	Einde technische realisatie eind 2013. In gebruikname voorzien in 2014.
14. 77	D&Z	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE ZUUNBEEK	VMM	Studiefase	De grondverwerving voor dit dossier wordt opgestart. Een definitief ontwerp zal voorbereid worden.
14. 78	D&Z	AANLEG GECONTROLEERDE OVERSTROMINGSGEBIEDEN EN DIJKEN LANGS DE BAREBEEK TE ZEMST	VMM	Haalbaarheidsfase	dossier in voorbereiding
14. 79	D&Z	OPENLEGGING DIJLE TE LEUVEN TER HOOGTE VAN SITE TER CLAVERS (EU-PROJECT FRC)	VMM	Uitvoeringsfase	de werken worden beëindigd in 2013
14. 8	BPOL	HET AUTOMATISEREN VAN EEN AANTAL KUNSTWERKEN	W&Z	Stopgezet (afgevoerd)	Afleidingskanaal van de Leie pompstation Damme - Oostkerke (Zuidervartje): de pompen zijn geautomatiseerd, de automatisering van de schuiven wordt niet langer beoogd. Stillegelegd en stopgezet.
14. 80	D&Z	OPTIMALISATIE WATERBERGING IN VALLEI VAN DE DIJLE OPWAARTS LEUVEN	VMM	Studiefase	Voorstellen voor optimalisatie van de waterberging opwaarts Leuven werden uitgewerkt. De verschillende deelprojecten worden nu concreet voorbereid. Er is hierbij veel aandacht voor de afstemming met de natuurdoelstellingen in het gebied.
14. 81	D&Z	BOUW VAN EEN UITWATERINGSCONSTRUCTIE OP DE WOLUWE AAN DE ZENNE IN VILVOORDE	VMM	Uitvoeringsfase	gunningsfase
14. 82	DEM	UITVOEREN VAN HET ONTWIKKELINGSPLAN DEMER (OPD)	W&Z ism ANB (voor natuurontwikkeling)	Studiefase	De terinzagelegging van de nota voor publieke consultatie en infomarkt liep van 18-03-2013 tot en met 17-04-2013. Van zodra de richtlijnen beschikbaar zijn, wordt gestart met de opmaak van het ontwerp-MER.
14. 83	DEM	UITBOUW VAN HET BUITENBEKKEN WEBBEKOMSBROEK	VMM	Uitvoeringsfase	
14. 84	DEM	OPTIMALISATIE GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED SCHULENSBROEK: NIEUWE DIJKEN TUSSEN VROENTE EN BEGIJNEBROEKSTRAAT EN TER BEVEILIGING VAN DE NEERSTRAAT	VMM	Uitvoeringsfase	gunningsfase

CIW rapport Globale evaluatie overstromingen nov 2010				Tweede rapportering (2013)	
nr actieplan Overstromingen	naam bekken	Titel (cfr. Actieplan)	Initiatiefnemer	status (fase) 2013	beschrijving van de svz 2013
14. 85	DEM	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE DEMER OPWAARTS HASSELT	VMM	Haalbaarheidsfase	
14. 86	DEM	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE BEGIJNENBEEK TE DIEST	VMM	Uitvoeringsfase	De opdracht werd eind 2012 aanbesteed.
14. 87	DEM	GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE HERK TE ALKEN-WELLEN	VMM	Uitvoeringsfase	gunningsfase
14. 88	DEM	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE GETE TE DRIESLINTER, TE GRAZEN/GEETBETS EN TE TIENEN	VMM	Haalbaarheidsfase	dossier in onderzoek
14. 89	DEM	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE KLEINE GETE TE ZOUTLEEUW	VMM	Haalbaarheidsfase	Met de gemeente Zoutleeuw werden de verschillende mogelijkheden besproken en werden concrete afspraken gemaakt voor uitvoering.
14. 9	BPOL	UITWATERINGSKOKERS TE KNOKE-HEIST OP HET AFLEIDINGSKANAAL VAN DE LEIE	W&Z	Uitvoeringsfase	De anticorrosiebehandeling van de uitwateringskoker op het Leopoldkanaal is afgerond eind 2013. De betonherstelling van de dakplaat van de uitwateringskoker op het Afleidingskanaal van de Leie is afgerond eind 2013. Na deze betonherstelling zal gestart worden met de anticorrosiebehandeling van de uitwateringskoker op het Afleidingskanaal.
14. 90	DEM	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE MOMBEEK TE HASSELT	VMM	Haalbaarheidsfase	dossier in onderzoek
14. 91	DEM	BOUW STUW PROJECT TOREN TER HEIDE TER REGELING WATERAFVOER OP DE WINGE TE ROTSELAAR	VMM	Uitvoeringsfase	in uitvoering
14. 92	DEM	AANLEG GECONTROLEERDE OVERSTROMINGSGEBIEDEN LANGS DE WINGE TE ROTSELAAR EN TE HOLSBEK	VMM ism provincie	Studiefase	dossier in voorbereiding
14. 93	DEM	INTEGRAAL PROJECT 'VALLEI VAN DE 3 BEKEN': VOORBEREIDING SANERING WINTERBEEK/GROTE BEEK VANAF 2014	VMM	Studiefase	opmaak BSP is lopende
14. 94	DEM	OPHEFFEN VAN HET OVERSTORT 'DE VROENTE' AQUAFIN-PROJECT - 21971 OPTIMALISATIE OVERSTORT	VMM, Aquafin	Studiefase	bestek in opmaak
14. 95	NETE	HERINRICHTING VAN DE VALLEI VAN DE GROTE NETE EN VAN DE BESTAANDE GOG'S LANGS DE KLEINE NETE (UITVOERING SIGMAPLAN)	W&Z ism ANB	Studiefase	(1) Grote Nete: Kennisgevingsdossier MER is in opmaak, het RUP wordt tegen mei aangepast aan definitief Sigma-plan. (2) Kleine Nete en Nete: De inrichtingsplannen voor het Sigma-project Nete en Kleine Nete zijn afgewerkt, vervolgens kan gestart worden met de voorbereiding van de infomarkten en de formele procedures (MER en GRUP).
14. 96	NETE	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED TER HOOGTE VAN ZAMMEL, OOSTERLO EN WILDERS OP DE GROTE NETE	VMM	Haalbaarheidsfase	dossier in onderzoek
14. 97	NETE	OVERSTROMINGSGEBIED OP DE KLEINE NETE TE GROBBENDONK	VMM	Uitvoeringsfase	Het dossier is aanbesteed in 2012. Uitvoering in 2013-2014.

CIW rapport Globale evaluatie overstromingen nov 2010				Tweede rapportering (2013)	
nr actieplan Overstromingen	naam bekken	Titel (cfr. Actieplan)	Initiatiefnemer	status (fase) 2013	beschrijving van de svz 2013
14. 98	NETE	OVERSTROMINGSGEBIED TER HOOGTE VAN DE ZEGGE (KLEINE NETE)	VMM	Studiefase	Dossier in voorbereiding. Met lokale actoren werden duidelijke afspraken gemaakt over uitvoeringswijze.
14. 99	NETE	AANLEG GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED OP DE AA TE MAZEL	VMM	Haalbaarheidsfase	dossier in onderzoek
15. 1	IJzer	PLAATSEN VAN EEN GEAUTOMATISEERDE DUBBELSTUW OP HET PROVINCIEGELEED TE OOSTENDE, NET STROOMOPWAARTS DE OVERWELVING	VMM	Uitvoeringsfase	De opdracht werd eind 2012 aanbesteed. Uitvoering in 2013-2014.
15. 2	D&Z	AUTOMATISATIE GECONTROLEERDE OVERSTROMINGSGEBIEDEN ZUUNBEEK TE SINT-PIETERS-LEEUW	VMM	Uitvoeringsfase	in uitvoering
15. 3	DEM	NIEUWE STUW AAN DE GROTE STEUNBEER OP DE DEMER TE DIEST	VMM ism W&Z	Studiefase	dossier in onderzoek
15. 4	MAAS	AUTOMATISATIE STUWEN MARK TE HOOGSTRATEN	VMM	Uitgevoerd	
16. 1	IJZER, BPOL, LEIE, BOS, DEN	IMPLEMENTATIE NIEUW AFSTANDBEDIENINGSSYSTEEM MBT DE ONBEVAARBARE WATERLOPEN	VMM	Uitvoeringsfase	Aansluiting kunstwerken bekkens Dijle, Nete, Maas,... lopende. In Oost- en West-Vlaanderen wordt ABBA geoptimaliseerd.
19. 1	BPOL, GK	IMPLEMENTATIE INTELLIGENTE STURING (OP SCHADE) VOOR HET STROOMGEBIED VAN HET LEOPOLDSKANAAL	W&Z ism VMM	Haalbaarheidsfase	dossier zal voorbereid worden na implementatie sturing Demer
19. 2	BOS	IMPLEMENTATIE INTELLIGENTE STURING (OP SCHADE) VOOR ZWALM	VMM	Haalbaarheidsfase	dossier zal voorbereid worden na implementatie sturing Demer
19. 3	DEN	IMPLEMENTATIE INTELLIGENTE STURING (OP SCHADE) VOOR MOLENBEEK-ERPE MERE	VMM	Haalbaarheidsfase	dossier zal voorbereid worden na implementatie sturing Demer
19. 4	NETE	IMPLEMENTATIE INTELLIGENTE STURING (OP SCHADE) VOOR HET STROOMGEBIED VAN DE AA	VMM	Haalbaarheidsfase	dossier zal voorbereid worden na implementatie sturing Demer
20. 1	IJZER	CAMERLINCKXCOMPLEX TE OOSTENDE: PLAATSEN VAN NOODPOMPGEMAAL INCLUSIEF HOOGSPANNING	VMM	Studiefase	bestek in opmaak
20. 2	BPOL	BOUW VAN EEN POMPSTATION OP DE NOORDEDE (TE BREDENE) EN/OF DE BLANKENBERGSE VAART (TE BLANKENBERGE)	VMM	Haalbaarheidsfase	kosten-batenanalyse zal uitgevoerd worden rekening houdende met impact klimaatverandering en kustverdediging op lozingsmogelijkheden
20. 3	GK	MODERNISEREN EN AANPASSEN POMPGEMALEN MOERVAART EN ZUIDLEDE	VMM	Haalbaarheidsfase	pompgemalen zijn eigendom van polderbestuur
23. 1		ONDERBOUWING BIJ DE OPMAAK VAN OVERSTROMINGSRISICOKAARTEN EN RISICOBEHEERPLANNEN	VMM	Uitgevoerd	

CIW rapport Globale evaluatie overstromingen nov 2010				Tweede rapportering (2013)	
nr actieplan Overstromingen	naam bekken	Titel (cfr. Actieplan)	Initiatiefnemer	status (fase) 2013	beschrijving van de svz 2013
		(ALLE BEKKENS)			
23. 2		ACTUALISEREN VAN DE GEBRUIKTE SCHADE-TOOLS MEDE GEBASEERD OP VERZEKERINGSDATA	VMM en MOW-WL		zie actie 23
23. 3		ACTUALISATIE VAN (VLAAMSE) ERKENNINGSCriteria NATURRAMPEN	VMM	Haalbaarheidsfase	Een ondersteunende academische studie in dit kader wordt voorzien op het IP-2013. De studie heeft tot doel het gehele "systeem" (kansen, risico, rol en sturing van zowel waterbeheerder als verzekeraar, ...) te laten analyseren en vervolgens te optimaliseren. Dit om uiteindelijk tot afspraken te komen tussen waterbeheerders en verzekeringssector, inzake data-uitwisseling, extra parameters die bij premie-berekening moeten meegenomen worden, enz.
25. 1		ZICHTBARE AANPASSINGEN ONDERLIGGENDE VOORSPELLINGS- EN WAARSCHUWINGSSYSTEMEN ALS ONDERDEEL VAN DE REALISATIE VAN DE CIW-CRISISPORTAALSITE	VMM, MOW-WL		zie actie 25
25. 2		VOORSPELLINGS- EN WAARSCHUWINGSSYSTEMEN VOORZIEN VAN AFGESCHERMD GEDEELTE	VMM, dept. MOW - WL	Uitvoeringsfase	
25. 3		WAARSCHUWINGS-TOOL ONTWIKKELEN VOOR LANDBOUWERS BIJ (GEPLANDE) INSCHAKELING GECONTROLEERDE OVERSTROMINGSGEBIEDEN	VMM ism beleidsdomein LV	Uitvoeringsfase	
27. 1		OPMAKEN VAN CONCEPTUELE MODELVARIANTEN	VMM	Uitvoeringsfase	De opdracht is aanbesteed. Uitvoering 2013-2015,
30. 1		PLAATSEN VAN BIJKOMENDE DEBIETMETERS	W&Z	Doorlopend	Dit project betreft een samenwerking tussen W&Z, HIC en EMT. Het totaalproject telt 17 deelprojecten: debietmeter afwaarts Sint-Baafs-Vijve (Machelen) (uitgevoerd), debietmeter afwaarts Evergem (uitgevoerd), debietmeters Moertvaart (Mendonk-Sinaai) (uitgevoerd), debietmeter Zelzatebrug (zal niet worden uitgevoerd wegens KGT niet in beheer van aBS), debietmeter(s) Dender (uitgevoerd), debietmeter afwaarts Asper (Gavere) (uitgevoerd), debietmeter Ringvaart om Gent (uitvoering voorzien in 2014), vernieuwing debietmeter(s) Beernem (uitvoering voorzien in 2013), waterpeilmeter Sint-Martens-Latem (uitgevoerd), waterpeilmeter Ingelmunster (uitgevoerd), debietmeter Kanaal Plassendale-Nieuwpoort te Slype (uitvoering voorzien in 2013), debietmeter Veurne (ijking is voorzien in 2013), debietmeter Kanaal Ieper-Ijzer, peilmeter Kanaal Nieuwpoort-Duinkerke aan Adinkerke brug, alarmpeilmeter Wulpen brug, debietmeter sluis Veurne. Het telemetrienetwerk op de ABC-as en het Kanaal Leuven-Dijle is reeds operationeel; bijkomende peilmeters zullen geplaatst zijn tegen eind 2013 (sluis Zemst, kanaal naar Charleroi).
30. 2		UITBREIDING MEETNET ONBEVAARBARE WATERLOPEN	VMM	Uitvoeringsfase	
30. 3		UPGRADING VAN METINGEN AAN STUWEN TOT DEBIETMEETPUNT	VMM	Uitvoeringsfase	

CIW rapport Globale evaluatie overstromingen nov 2010				Tweede rapportering (2013)	
nr actieplan Overstromingen	naam bekken	Titel (cfr. Actieplan)	Initiatiefnemer	status (fase) 2013	beschrijving van de svz 2013
31. 1		NOOD- EN INTERVENTIEPLANNEN OPMAKEN IN HET KADER VAN HET GEÏNTEGREERD KUSTVEILIGHEIDSPAN	MDK, afdeling Kust		
31. 2		OPSTELLEN DRAAIBOEK "WIE IS WIE" IN HET WATERKWANTITEITSBEHEER	CIW, Bsecn ism provinciale crisiscellen	Doorlopend	De bekkensecretariaten zien erop toe dat de informatie opgenomen in de 5 draaiboeken "wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer" (Denderbekken, Leiebekken, Bovenscheldebekken, bekken van de Gentse Kanalen, Benedenscheldebekken) actueel blijft. Met dit doel is in het najaar van 2013 een actualisering voorzien van de draaiboeken voor het Leiebekken, het Bovenscheldebekken en het bekken van de Gentse Kanalen. Ook het draaiboek voor het Denderbekken werd in de loop van 2012-2013 een aantal keer aangepast (nieuwe contactpersoon, nieuw telefoonnummer, geplande GOG's ... die ondertussen werden uitgevoerd, werden opgenomen in de lijst). Voor de overige bekkens zal de informatie zoals opgenomen in de draaiboeken ter beschikking worden gesteld via de crisisportalsite. (zie actie 25)
32. 1		EVALUATIE EN CONTINUE BIJSTELLING DRAAIBOEKEN CRISISMANAGEMENT	W&Z, DS	Doorlopend	Tegen eind 2013 is er voor gans W&Z een goedgekeurd INIP en BCM. Er werden reeds opleidingen gegeven voor de verschillende rollen. Vervolg is een oefening met ondersteuning van een bureau.
33. 1		EVALUATIE EN CONTINUE BIJSTELLING PERMANENTIEREGELING	W&Z, DS	Doorlopend	Lopende en gelinkt met volgnummer 174. Het nieuwe voor de 3 territoriale afdelingen analoge wacht- en permanentie systeem wordt thans uitgewerkt en is gepland in voege te treden op 1.1.2014
38. 1		OVEREENKOMSTEN AFSLUITEN MET KUSTGEMEENTEN IKV VOORZORG EN NOODPLANNING	MDK, afdeling Kust		
41. 1		AANPASSEN OVERSTROMINGSLOKET EN DATABANKEN	VMM	Uitgevoerd	
42. 1		ONDERZOEK MBT INNOVATIE KARTERINGSTECHNIEKEN	CIW dept. MOW - WL, VMM en VITO	Uitvoeringsfase	zie actie 25

Legende

	Het project en de kaders waarbinnen het gerealiseerd moet worden, worden gedefinieerd.
Haalbaarheidsfase	Er wordt nagegaan of het project past binnen andere bestaande plannen, wet- en regelgeving. Bepaalde aspecten worden bestudeerd.
Studiefase	Uitwerken van de plannen en bestek voor uitvoering van het project
Uitvoeringsfase	Vanaf de aanbesteding
Uitgevoerd	Na oplevering
Stilgelegd	Onderbreking van de uitvoering ten gevolge van bepaalde ontwikkelingen. Kan in principe in elke fase van het project voorkomen
Stil	Er is nog niets gebeurd. Gaat vooraf aan de haalbaarheidsfase
Doorlopend	Er kan geen duidelijk begin- en eindpunt vastgesteld worden binnen de planperiode
Stopgezet (afgevoerd)	Er is geen intentie meer om de actie nog uit te voeren